Poštnina plačana pri pošti
1102 Ljubljana

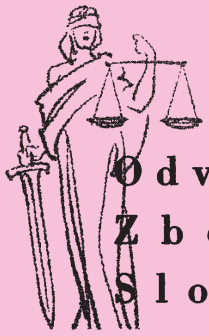

Odvetniška Zbornica Slovenije

Odvetnik

Leto XI, št. 1 (38) – marec 2008

Andrej Razdrih

Ljudska oblast

Jana Savković

Novi način vlaganja izvršbe na podlagi verodostojne listine

mag. Darko Krašovec

Novosti ZDR

dr. Jorg Sladič, mag. Pavla Sladič - Zemljak

Odvetniška zaupnost in pranje denarja – ko mora odvetnik zaradi pravnega svetovanja sporočati podatke o strankah

ISSN 1408-9440

Revija Odvetniške zbornice Slovenije

Kazalo

Uvodnik 3
Andrej Razdrih: Ljudska oblast

Članki 4
Mag. Darko Krašovec: Novosti ZDR
Jana Savković: Novi način vlaganja izvršbe na podlagi verodostojne listine

Dr. Jorg Sladič, mag. Pavla Sladič – Zemljak: Odvetniška zaupnost in pranje denarja - ko mora odvetnik zaradi pravnega svetovanja sporočati podatke o strankah
Dr. Karlo Primožič: Maša zadušnica, odvetnik in odgovornost duhovnika

Ustavno sodišče RS 6
Irena Vovk: Uspešni ustavni sodniki

Intervju 16
Marko Iršič: Zasebna mediacija (dr. Bojan Kukec)

Odvetniška zbornica Slovenije 17
Spremembe in dopolnitve ZOdv in OT - kronološki pregled (Tanja Sedušak)
Statistika
Izjava 1035 slovenskih odvetnikov in odvetnic

Društva pravnikov 21
Mag. Viki Planinšec: Varstvo pravic na ESČP

Mednarodna dejavnost
Doc. dr. Konrad Plauštajner: Poročilo o delu delegacije OZS v CCBE za leto 2007

Iz tujih odvetniških zbornic 23
CCBE objavil smernice o elektronskih izkaznicah za evropske odvetnike (dr. B. K.)

Sodstvo 23
Nezadovoljni sodniki (I. V.)

Komisija za preprečevanje korupcije 24
Odvetnikov namerni napačen pravni pouk ustreza definiciji korupcije (dr. B. K.)

Odmevi 25
Jože Ilc: Evropsko pravo človekovih pravic

Na spletu 25
Boštjan Koritnik: Pravno za telebane

Recenzije 26
Zakon o davčnem postopku s komentarjem (mag. Jernej Podlipnik)
Dr. Jorg Sladič: Začasna odredba v evropskem procesnem pravu (mag. Pavla Sladič Zemljak)

Prikazi 30
Dr. Miro Cerar: Pravnikov mozaik ali Pravo med zdravim razumom in pravno kulturo (dr. Bojan Kukec)

Informacijska pooblaščenka 31
Irena Vovk: Posredovanje podatkov o bančnem računu zaposlenega

Mediji o odvetništvu 32
Most expensive and/or quality attorneys – not always the same! (by dr. Bojan Kukec)

Literarni kotiček 36
Basni o sodnici in pravici - Pripovedke iz osebnega zverinjaka (Slavko Pregl)

Iz sodne dvorane 37
Igor Karlovšek: Umor Sonje Lipec (10. poglavje)

Iz arhiva OZS 38
Dr. Peter Čeferin: Odvetniška zbornica Slovenije v letu 1985

Obvestila IV
Avtorski sinopsis

Editorial 3
Andrej Razdrih: Peolpe's rule

Articles 4
Mag. Darko Krašovec: Novelty of the Employment Relationships Act
Jana Savković: New form of enforcement institution upon an authentic deed
Dr. Jorg Sladič, mag. Pavla Sladič – Zemljak: Attorney's confidentiality and money laundering – when attorney must report client's data due to legal conseling
Dr. Karlo Primožič: Funeral mass, attorney and priest's liability

Constitutional Court of the Republic of Slovenia 6
Irena Vovk: Successful Constitutional Court judges

Interview 16
Marko Iršič: Private mediation (by dr. Bojan Kukec)

Bar Association of Slovenia 17
Modifications and amendments of the Attorneys Act and Attorneys Tariff – cronological review
Declaration by 1035 Slovene attorneys

Association of attorneys 21
Viki Planinšec, BSc: Protection of rights at the ECHR

International activities
Dr. Konrad Plauštajner: Report on the activities of the delegation of the Slovene Bar in CCBE fot 2007

From foreign Bars 23
CCBE has published directives on electronic ID cards for European attorneys (by dr. B. K.)

Judiciary 23
Unsatisfied judges (by I. V.)

Commission for the Prevention of Corruption 24
Attorneys' intentional wrong legal instruction corresponds to the definition of corruption (by dr. B. K.)

Echoes 25
Jože Ilc: European law of human rights

The Web 25
Boštjan Koritnik: Legal for dummies

Reviews 26
Taxation Procedure Act with comments (by Jernej Podlipnik, MSc)
Dr. Jorg Sladič: Interim injunction in European procedural law (by Pavla Sladič Zemljak, MSc)

Projections 30
Dr. Miro Cerar: Lawyer's mosaic or Law between common sense and legal culture (by dr. Bojan Kukec)

Commissioner for Access to Public Information 31
Irena Vovk: Providing of data regarding employee's bank account

Media and attorneys 32
Najdražji in/ali kvalitetni odvetniki – niso vedno isti! (dr. Bojan Kukec)

Literary corner 36
Fable about a judge and a lawyer – Stories from a personal menagerie (by Slavko Pregl)

From the court hall 37
Igor Karlovšek: The murder of Sonja Lipec (10th Chapter)

Archives of the Bar 38
Dr. Peter Čeferin: The Bar Association of Slovenia in 1985

Notices IV
Authorial Synopses

Table of contents

Prevodi v angleščino: **Jaka Repanšek**, spec. univ. dipl. pravnik, sodni tolmač za angleški jezik

S prispevki sodelujejo:

Dr. Peter Čeferin, odvetnik v Grosupljem, **Jože Ilc**, spec. odvetnik v Ljubljani, **Igor Karlovšek**, odvetnik v Celju, **Boštjan Koritnik**, novinar urednik Pravne prakse, **mag. Darko Krašovec,** odvetnik v Ljubljani, **dr. Bojan Kukec,** odvetnik na Vrhniki – specialist za delovno pravo, **mag. Viki Planinšec,** upokojeni sodnik Vrhovnega sodišča RS, **doc. dr. Konrad Plauštajner,** odvetnik v Ljubljani, **mag. Jernej Podlipnik,** UPC Svetovalna skupina, d.o.o., **Slavko Pregl,** predsednik Društva slovenskih pisateljev, **dr. Karlo Primožič,** odvetnik v Gorici (Italija), **Andrej Razdrih,** odvetnik v Ljubljani, **Jana Savkovič,** vodja projektne skupine izvršba na Vrhovnem sodišču RS, **Tanja Sedušak,** v. d. glavne tajnice OZS, **dr. Jorg Sladič,** odvetnik v Ljubljani, **Irena Vovk**, novinarka urednica Pravne prakse, **mag. Pavla Sladič – Zemljak,** odvetnica v Ljubljani.

Pridružite se jim s svojim prispevkom v Odvetniku št. 39/2008!

Uvodnik

Ljudska oblast

Zgodovina slovenskega odvetništva je, to lahko mirno rečemo, zgodovina prizadevanj in bojev za odvetnikovo neodvisnost. Začenši z letom 1868, ko je prvi Odvetniški red določil, da »*za izvrševanje odvetništva ni potrebno nikakršno oblastveno imenovanje, temveč praviloma le dokaz o izpolnitvi naslednjih zahtev za vpis v listo odvetnikov (par. 7)*«, pa skozi prizadevanja za dosledno rabo slovenskega jezika pred sodišči na Slovenskem, ki so jih leta 1898 sprožili in vodili slovenski odvetniki (kar se je po pravilu, da se zgodovina rada ponavlja, ponovilo leta 1988 s protestom ljubljanskih odvetnikov zaradi sojenja pred Vojaškim sodiščem v Ljubljani v tujem jeziku), pa prek odpora proti uniformiranosti, ki jo je vpeljala c-kr. oblast z zahtevo po nošnji uradnega oblačila (leta 1904), zahteve Odbora odvetniške zbornice za Slovenijo, da Vrhovno sodišče za Slovenijo ne more biti v Zagrebu, ampak v Ljubljani (leta 1919), pokončne drže slovenskih odvetnikov med prvo in drugo svetovno vojno ter vse do častne vloge slovenskih odvetnikov pri osamosvajanju Slovenije,[1] ves ta čas so odvetniki bili boj za lastno neodvisnost, vedoč, da ga s tem bijejo tudi za neodvisnost sodstva, prava in ljudi.

A kakor je bil ta boj trmast in vztrajen, so bile včasih zgodovinske silnice tako brezobzirno nasprotne, da so se odvetniki hočeš nočeš morali uklanjati. Najbolj razvpit primer pred modernimi časi je bil nastop revolucionarne »ljudske oblasti« leta 1945, ki je celotno zgodbo začela »na novo«, da bi vzpostavila nov – pravični in napreden – družbeni red, ki je prelomil s prejšnjim, nazadnjaškim. Jasno, da v pravičnem komunističnem raju ni bilo pričakovati zločinov, zatorej so bili tudi odvetniki kot vrsta godni za izumrtje ali odstrel. Zakon o odvetništvu iz leta 1946 je tako zasnovan na temeljnem načelu »vrhovnega nadzora«, kar je pomenilo, da minister za pravosodje nadzoruje odvetniške zbornice (v Jugoslaviji) in njihove člane.[2]

Dvajset let, vse do leta 1965, je bil za izdajanje predpisov o nagradah in povračilo stroškov za delo odvetnikov pristojen Zvezni izvršni svet, tega leta pa je bilo v Zakonu o spremembi in dopolnitvi Zakona o odvetništvu sprejeto znamenito določilo, da »*nagrado in povračilo stroškov za svoje delo zaračunajo odvetniki po tarifi, ki jo sprejme zbor odvetniške zbornice v soglasju z Republiškim izvršnim svetom, če ni v republiškem predpisu določen kakšen drug organ, ki daje soglasje. To tarifo objavi odvetniška zbornica v republiškem uradnem glasilu.*«[3]

S tem je slovenskim pravnikom uspelo ljudski oblasti iztrgati iz rok enega bistvenih vzvodov svoje samostojnosti in neodvisnosti, to je določanja tarife za svoje delo, kar je predpogoj za ekonomsko in vsakršno drugo neodvisnost. Za kako pomembno spremembo gre, so potrjevali mnogi znani in manj znani procesi v naslednjem obdobju, v katerih se je neodvisnost odvetništva merila predvsem s koristjo strank, torej državljanov, ki jim je neodvisni in samostojni odvetnik nudil edino oprijemljivo oporo v boju z vsemogočno državo.

Po 43 letih takega delovanja, ki je dalo nemajhen *obolos* tudi k rojstvu neodvisne in samostojne države Slovenije, pa prihaja prav prek ustanov te države do poskusa, da se odvetnikom vzameta pristojnost za določanje tarife (se pravi temeljna ekonomsko-finančna svoboda) in stanovsko-organizacijska pristojnost (disciplinski organi) ter se spet preneseta pod ingerenco države.

Odvetnik se mora pri svojem delu velikokrat spraševati ne le o črki zakona, marveč tudi o njegovem notranjem smislu. Takšno vprašanje si moramo zastaviti tudi zdaj.

> Kaj se je zgodilo, kaj se je spremenilo v zadnjih letih, da je država prek pravosodnega ministra sprožila to pobudo? Ali smo odvetniki res tako hudo kršili svoje obveznosti in dolžnosti delovanja v »javnem interesu«, da se je znova zganila »ljudska oblast«, za katero smo mislili, da je za vedno odšla na smetišče zgodovine?

Minister je na zadnjem srečanju s predstavniki OZS povedal, da je taka ureditev potrebna zaradi odpravljanja sodnih zaostankov in ker se je taka ureditev obnesla v Nemčiji.

Pri obojem gre za *non sequitur*.

Sodni zaostanki so odgovornost sodišč in zakonodaje, nobene zveze pa nimajo s tem, kako je urejeno odvetništvo, zlasti ne z vprašanjem tarife. Ali se moramo odvetniki odreči svoji finančni in organizacijski neodvisnosti zato, ker izvršilna in sodna veja oblasti nista sposobni odpraviti sodnih zaostankov. Kot je iz vsakodnevne prakse vsem odvetnikom dobro znano, dobri in delovni sodniki nimajo težav ne z normo ne s sodnimi zaostanki. Nekakovostnih in nedelovnih pa zagotovo ni mogoče »priviti« z vijakom, ki se mu pravi odvetniška tarifa.

O nemškem zgledu je treba povedati, da gre pri novem zakonu za zelo mehanično povzemanje, za dobeseden prevod nemške tarife, ki ne upošteva, da je ta zrasla iz nemških razmer, ki s slovenskimi niso primerljive. Poleg tega je tarifo nemška odvetniška zbornica z ministrstvom za pravosodje usklajevala več kot leto dni, pri nas pa smo imeli nekaj medsebojnih srečanj, na katerih ministrstvo od nobene svoje najbolj sporne določbe ni bilo pripravljeno odstopiti niti za ped.

Izvršilna oblast se je lotila urejanja problemov v pravosodju na način zniževanja plač sodnikom in notarjem ter večanjem obsega njihovega dela in z odvzemanjem samostojnosti odvetnikom prek zniževanja njihove tarife (vrednost točke je zamrznjena od leta 2003, ob rednem zviševanju točke sodnih taks) ter z dovoljevanjem delovanja tržno naravnanih subjektov na področju pravne pomoči, kar je za odvetnike nelojalna konkurenca na najbolj donosnih področjih (npr. odškodninah).

Sedanja oblast, pri kateri je opazna velika želja po obvladovanju vseh podsistemov družbe, ki vsaj malo dišijo po neodvisnosti, si je za nabiranje političnih točk zadala »urediti« poleg notarjev tudi sodnike in odvetnike. Skupna značilnost vseh naštetih »pravosodnih poklicev« je, da jih je v družbi sorazmerno malo, šteje se, da v javnosti nimajo posebnega ugleda (»*saj delajo malo ali pa ljudi samo odirajo*«), predvsem pa nimajo nobenih vzvodov, s katerimi bi se uprli, kot to lahko storijo denimo kmetje ali avtoprevozniki.

Slovenski odvetniki smo se proti posegu v našo samostojnost dejansko ves čas borili pravno in legalno: s pripombami na predlog zakona, z delovanjem v javnosti, z zbiranjem

Uvodnik

podpisov odvetnikov, z obvestilom CCBE in z lobiranjem med poslanci DZ. Za skrajni primer smo od italijanskih kolegov pridobili in prevedli njihova stavkovna pravila.

Ne glede na to, kakšen bo na koncu rezultat naših prizadevanj, je velik uspeh dosežen s tem, ko se je odvetniški stan pri obrambi legitimnih pravic zedinil. O tem priča več kot 1000 podpisov kolegic in kolegov, s katerimi smo izrekli odločen NE poskusu posega v našo zgodovinsko in ustavno utemeljeno neodvisnost. Rečemo lahko, da smo se proti predlaganim spremembam zakona o odvetništvu in proti določanju odvetniške tarife z zakonom (ki posledično pomeni znižano vrednotenje našega dela) izrekli vsi odvetniki – razen enega, ki je zamudil krasno priložnost, da bi bil enkrat tiho.

Zdaj so politično-ekonomske razmere v Sloveniji sicer res bistveno in neprimerljivo drugačne kot po drugi svetovni vojni, vendar je tako zdaj kot takrat čutiti enak »revolucionarni zanos«, ki mora v celoti in na hitro spremeniti vse staro in na vsak način napraviti nekaj novega po »zgledu iz Evrope«, ne oziraje se na tradicijo, domače razmere in stališča tistih, ki jih te spremembe zadevajo.

Oblast, ki šteje za svoje manifestno poslanstvo spreminjanje »nepravih« družbenih vrednot, oblast, ki upošteva le tiste sloje v družbi, za katere meni, da je od njih odvisen volilni rezultat, oblast, ki zaostruje kazni in pospešuje kazenske postopke, oblast, ki ne mara neodvisnih inštitucij in neodvisnih poklicev, je s svojimi nedavnimi koraki nevede postala recidiv – »ljudske oblasti«. Sicer pa *nihil novi sub sole*.

Andrej Razdrih

*1, 2, 3 Vsi navedki so iz knjige **dr. Petra Čeferina**, Odvetniška zbornica Slovenije – Odlomki iz zgodovine, Ljubljana, 2006.*

Članki

Novi način vlaganja izvršbe na podlagi verodostojne listine

Jana Savković

S 3. januarjem 2008 je delovati začel Centralni oddelek za verodostojno listino pri Okrajnem sodišču v Ljubljani, ki ima sedež na Zaloški 59 v Ljubljani. Centralni oddelek za verodostojno listino (COVL) je v postopkih izvršbe na podlagi verodostojne listine krajevno izključno pristojen za odločanje o predlogih za izvršbo in o vseh drugih vprašanjih v izvršbi do ugotovitve pravnomočnosti sklepa o izvršbi.

Upnik oz. **odvetnik** kot pooblaščenec mora od 1. januarja 2008 predloge za izvršbo na podlagi verodostojne listine vlagati po elektronski poti ali v pisni obliki na Centralni oddelek za verodostojno listino na predpisanih obrazcih in zanje plačati sodno takso na račun COVL z navedbo sklicne številke, ki je navedena na predlogu ali sporočena po elektronski poti. Predlogu za izvršbo ni treba prilagati nobenih listin in dokazil.

Predpisani obrazci so:

- predlog za dovolitev izvršbe na podlagi verodostojne listine – obrazec COVL-1, ter
- priloge k predlogu: več upnikov – obrazec COVL-2, več dolžnikov – obrazec COVL-3, več verodostojnih listin – obrazec COVL-4 in več nepremičnin (ki so vpisane v zemljiško knjigo) – obrazec COVL-5.
- priloge k predlogu za več dolžnikovih dolžnikov, več kot šest računov, več nepremičnin, ki niso vpisane v zemljiški knjigi, več stavbnih pravic, več družb in več kot dve vrsti nematerializiranih vrednostnih papirjev nimajo predpisanega obrazca, zato se s predpisano vsebino priložijo predlogu za izvršbo na belem listu formata A4.

Vlaganje na predpisanih obrazcih je obvezno. Predlogi, ki niso vloženi na predpisanih obrazcih, se obravnavajo kot nepopolni predlogi, torej jih je treba ponovno poslati na predpisanih obrazcih.

Če se odvetnik odloči za pisno vlaganje predloga za izvršbo, lahko obrazec z navodili dobi na vsakem okrajnem sodišču, ga ročno izpolni in pošlje na COVL. Obrazec lahko natisne tudi s spletne strani sodišča: <https://covl.sodisce.si> – povezava tiskanje obrazcev. Na omenjeni spletni strani lahko pod povezavo »obrazec« obrazec tudi izpolni ter ga izpolnjenega natisne, in sicer s pritiskom na moder gumb z ikono tiskalnika. Ker je na vsakem obrazcu enoznačna sklicna številka, obrazcev ni dovoljeno fotokopirati.

Glede na to, da je sistem elektronskega vlaganja predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine narejen uporabniku prijazno, **pa odvetnikom priporočamo**, da predloge vlagajo po elektronski poti, saj se zaradi kontrol, ki so vgrajene v elektronski obrazec, število napačnih podatkov v predlogu in s tem posledično pozivov na dopolnitev predlogov zmanjša na zanemarljiv odstotek. To pa končno pomeni izdajo sklepa o izvršbi v 48 urah od prejema popolnega predloga, za katerega je plačana sodna taksa s pravilno navedbo sklicne številke.

Za elektronsko vlaganje posamičnih predlogov za izvršbo odvetnik ne potrebuje kvalificiranega digitalnega potrdila (certifikata), za identifikacijo zadostuje, da se pred prvo vložitvijo predloga na spletni strani <https://covl.sodisce.si> registrira tako, da v rubriki »Prijava v sistem« klikne na »Pridobitev up. gesla« in v polje »E-mail naslov« vpiše elektronski naslov, na katerega bo dobil uporabniško geslo, s katerim se bo ob vložitvi predloga za izvršbo prijavil v sistem (uporabniško ime, ki ga sistem zahteva ob prijavi, je elektronski naslov, ki ga je odvetnik navedel ob pridobitvi uporabniškega gesla). Uporabniško geslo lahko po prvi prijavi odvetnik tudi spremeni.

Po prijavi v sistem odvetnik izpolni obrazec. V pomoč pri izpolnjevanju je navodilo, ki je objavljeno v rubriki »Navodilo«, »Izpolnjevanje obrazca«, »Elektronski obrazec«. Svetujemo, da pri vnosu pravne osebe ali s.p. odvetniki navedejo zgolj matično številko osebe (matične številke so javno dostopne v Poslovnem registru Slo-

venije), se postavijo na kakšno drugo polje, sistem pa bo sam vnesel ostale manjkajoče podatke. Opisani vnos pravnih oseb in s.p. je priporočljiv tudi zato, ker se na tak način v obrazec zapišejo podatki stranke, kot so navedeni v registru davčnih zavezancev, s katerim je sistem povezan, zato pri oddaji obrazca sistem ne bo sporočil napake. Vpisovanje davčne številke je priporočljivo tudi zato, ker se na njihovi podlagi takoj opravi poizvedba o obstoju pravne osebe, kasneje, ko je predlog že na sodišču, pa še poizvedba o fizičnih osebah.

Svetujemo tudi, da se obrazec po izpolnitvi (pred oddajo) shrani s pritiskom na modro tipko z obliko diskete. Tako bo v primeru težav mogoče ponovno naložiti obrazec in ga ne bo treba izpolnjevati od začetka. Naložitev se izvede z uporabo modre tipke s sliko puščice.

Ko odvetnik izpolni predlog za izvršbo, klikne »Oddaj obrazec«. Sistem po preveritvi predloga lahko odreagira na tri načine:

– če predlog ne vsebuje napak, ga sistem sprejme in 10 dni čaka na plačilo sodne takse, vendar dokler sodna taksa ni plačana, se predlog ne šteje za vloženega. Sistem ob oddaji predloga sporoči sklicno številko in višino sodne takse, ki mora biti plačana, bodisi takoj z uporabo e-plačila, bodisi kasneje (v 10 dneh od oddaje predloga) po klasični poti z nakazilom, pri čemer je treba biti zelo pozoren na pravilno navedbo sklicne številke, ki je bila sporočena. Dokazila o plačilu sodne takse ni treba prilagati, saj sistem prek sklicne številke avtomatično ugotavlja plačila;
– če predlog vsebuje napake, se na vrhu predloga pojavi rdeče opozorilo, da predlog vsebuje napake, pod napačnimi polji pa je rdeč napis z opisom napake. Tak predlog je treba popraviti in ga ponovno oddati;
– če predlog vsebuje opozorila, se na vrhu predloga pojavi rumeno opozorilo, da predlog vsebuje opozorila, pod domnevno napačnimi polji pa je napisan rumen napis z opisom opozorila. Če se po natančnem pregledu podatkov ugotovi, da so podatki ustrezni, se obrazec lahko odda s pritiskom na tipko »Oddaj obrazec kljub opozorilom«.

Vlaganje predlogov v elektronski obliki ima dodatno prednost pred pisnimi predlogi, saj lahko elektronsko vložene predloge odvetniki spremljajo ves čas postopka. S klikom na »Moji predlogi« v rubriki »Predlog« lahko za vsak predlog vidijo opravilno številko, kdaj je bil izdan sklep o izvršbi, ali je predlog treba dopolniti in ga s klikom na »Dopolnitev« v elektronski obliki tudi dopolnijo itd.

Opisani postopek do plačila sodne takse lahko odvetniki najprej preskusijo na testni strani <https://covl-test.sodisce.si>.

S 1. januarjem 2008 se je spremenila tudi višina sodne takse, ki zdaj v **vseh** izvršilnih postopkih, ne le v postopkih na podlagi verodostojne listine znaša:

– za predlog za izvršbo, v katerem je navedeno eno sredstvo izvršbe, 20 evrov;
– za predlog za izvršbo, v katerem sta navedeni dve ali več sredstev izvršbe, za drugo in vsako nadaljno navedeno sredstvo izvršbe 5 evrov;
– za sklep o izvršbi 20 evrov.

Dne 1. januarjem 2008 se je spremenil način plačila sodne takse v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine. Sodno takso je treba plačati z navedbo sklicne številke, ki je navedena na predlogu ali sporočena po elektronski poti, na račun COVL:

– številka računa za plačilo sodne takse za pravne osebe in s.p.: 0110 0845 0100 713;
– številka računa za plačilo sodne takse za fizične osebe: 0110 0845 0100 810.

Pri plačilu mora upnik/**odvetnik natančno** navesti številko sklica. Model sklica je 07, sklic pa je sestavljen iz dveh delov:

– prvi del je vedno 20008 (pozorni bodite na število ničel!);
– drugi del je odvisen od predloga in je 12-mesten.

Sodna taksa se lahko plača z nakazilom (ustaljene plačilne poti) ali prek spletne banke prek sistema ePlačil Ministrstva za javno upravo s pritiskom na gumb »Plačilo«. Sistem ePlačil trenutno omogoča plačevanje s kreditnimi karticami. Plačilo z Moneto v tem trenutku še ni mogoče.

Kot že rečeno moramo biti pri plačilu takse izredno pozorni na pravilno navedbo sklicne številke. Največ napak se pojavlja pri pisanju ničel. Natančna navedba sklicne številke je pomembna zato, ker sistem na podlagi te številke avtomatično preverja plačilo sodne takse. Če sistem plačila, nakazanega na račun COVL, z določeno sklicno številko ne zazna, šteje, da taksa ni bila plačana. Za predloge, vložene v pisni obliki, bo sistem upnika pozval k plačilu sodne takse, za predloge, vložene v elektronski obliki, pa bo sistem 10 dni čakal na plačila, po 10 dneh pa bo predloge, za katere sodna taksa ni plačana (ali je plačana z napačno sklicno številko ali s pravilno sklicno številko na napačen račun) ali ni plačana v predpisani višini, upniku z obvestilom vrnil.

Če je upnik/**odvetnik** za predlog, ki je bil vrnjen, plačal sodno takso z napačno sklicno številko na račun COVL, lahko poda predlog za vračilo sodne takse na Okrajno sodišče v Ljubljani, Centralni oddelek za verodostojno listino, z navedbo, na kateri račun in sklic je plačal, višino zneska ter na kateri račun naj se plačani znesek vrne.

Če je upnik/odvetnik za predlog, ki je bil vrnjen, plačal sodno takso z napačno ali pravilno sklicno številko na kakšen drug račun, ki ni račun COVL, se predlog za vračilo sodne takse poda na sodišču, na račun katerega je bila nakazana sodna taksa, in ne na COVL.

Če je upnik sodno takso plačal pred 1. januarjem 2008, predlog pa je vložen po 1. januarju 2008, sodne takse, ki je bila plačana pred 1. januarjem 2008 brez sklicne številke in na drugi račun, kot je račun COVL, ni mogoče uporabiti v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine pred COVL, zato mora upnik ob vložitvi predloga sodno takso plačati z navedbo sklicne številke, ki mu bo dodeljena (pri elektronskem vlaganju) ali bo natisnjena na obrazcu (pri pisnem vlaganju). Že plačano sodno takso lahko zahteva nazaj pred tistim sodiščem, na račun katerega je bila plačana sodna taksa.

Upniki, ki so po zakonu oproščeni plačila sodne takse, se morajo pred oddajo predloga vpisati na poseben seznam pri Centralnem oddelku za verodostojno listino. Na podlagi 11. člena Pravilnika o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka (Ur. l. RS, št. 121/07) upnik, ki je po zakonu oproščen plačila sodne takse, pošlje svojo matično številko Okrajnemu sodišču v Ljubljani, na Centralni oddelek za verodostojno listino. Na podlagi te številke bo na seznamu upnikov, ki so oproščeni plačila sodnih taks, in bo informacijski sistem avtomatično zaznamoval oprostitev v elektronskem spisu. Upnik, ki je po zakonu oproščen plačila sodne takse in se je vpisal na omenjeni seznam, mora v predlogu za izvršbo **navesti svojo matično številko**, sicer sistem oprostitve ne bo zaznal.

Oprostitev plačila sodne takse na predlog se uveljavlja kot do zdaj. Če je predlogu za izvršbo priložen predlog za oprostitev plačila sodne takse, se o predlogu za oprostitev plačila sodne takse odloča sočasno z avtomatizirano obdelavo predloga za izvršbo. O predlogu za oprostitev plačila sodne takse se odloča na podlagi listin, ki jih je treba vložiti takrat, ko se poda predlog za oprostitev. Predlog za oprostitev je mogoče podati tudi kasneje, vendar po določilu 14. člena Zakona o sodnih taksah sklep o oprostitvi plačila sodnih taks učinkuje od dneva, ko je pri sodišču vložen predlog za oprostitev, in velja za vsa dejanja, za katera je nastala obveznost tega dne ali pozneje.

Če bi odvetniki želeli vlagati sočasno več predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine (**paketno vlaganje**), morajo prej pridobiti dovoljenje ministrstva za pravosodje in imeti kvalificirano digitalno potrdilo (certifikat). Paketno vlaganje predlogov za izvršbo je smiselno, če bodo večkrat vložili hkrati več predlogov za izvršbo. Kvalificirano digitalno potrdilo se pridobi pri enem od naslednjih izdajateljev:

- ACNLB
- HALCOM_CA_FO
- HALCOM_CA_PO
- HALCOM_CA_PO_2
- POSTArCA
- SIGEN
- SIGOV-CA.

Za pridobitev dovoljenja ministrstva za pravosodje **mora odvetnik izpolniti zaprosilo**, ki je objavljeno na spletni strani ministrstva za pravosodje, in ga poslati na elektronski naslov ministrstva za pravosodje: paketno.mp@gov.si.

Po izdanem dovoljenju, ki ga ministrstvo za pravosodje po pošti pošlje prosilcu, mora prosilec kopijo kvalificiranega digitalnega potrdila poslati na center za informatiko. Kopija digitalnega potrdila je datoteka s končnico .cer. Izvozijo jo lahko iz svojega brskalnika; pri tem pa naj pazijo, da ne bodo izvozili zasebnega ključa.

Shema paketa predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine mora ustrezati shemi, ki je objavljena na spletni strani <www.sodisce.si>.

Odvetnik mora pred začetkom vlaganja testno vložiti paket predlogov za izvršbo na podlagi verodostojne listine na <https://covl-test.sodisce.si>, na elektronski naslov covl@sodisce.si pa Center za informatiko zaprositi za potrditev delovanja vloženega paketa. **V zaprosilu mora odvetnik** navesti sklicno številko paketa predlogov. Pred uporabo testnega sistema **mora odvetnik**, ki certifikata za testiranje še nima, na elektronski naslov covl@sodisce.si zaprositi za certifikat, s katerim bo lahko izvedel testno vlaganje.

Vlaganje je mogoče od trenutka, ko ministrstvo za pravosodje centru za informatiko vroči dovoljenje, ko **center za informatiko odvetniku potrdi delovanje** njegovega sistema in ko center za informatiko dobi veljavno kvalificirano digitalno potrdilo, ki mu ga **pošlje odvetnik** po izdanem dovoljenju.

Še nekaj besed o dopolnitvi predloga. Če je predlog oddan v pisni obliki, je priloga pozivu na dopolnitev že izpolnjen obrazec, v katerem se lahko dopolni le označena manjkajoča polja. Celoten obrazec, ne le posamezne strani, se pošlje nazaj na COVL.

Če je predlog oddan v elektronski obliki, pa je postopek za elektronsko dopolnitev naslednji:

- izberite povezavo »Moji predlogi«;
- vnesite datum oddaje predloga in sklicno številko ter poiščite predlog s klikom »Išči«;
- kliknite na predlog v seznamu. Prikazale se vam bodo podrobnosti o predlogu;
- kliknite na »Dopolnitev«;
- odprl se bo obrazec z vašim predlogom. Polja z napako bodo rdeče obkrožena;
- predlog dopolnite in ga oddajte s pritiskom na tipko »Oddaj«.

Sklep o izvršbi bo izdan v dveh delovnih dneh od prejema popolnega predloga za izvršbo. Sklep bo upniku in dolžniku oz. **odvetniku vročen** v pisni obliki.

Ugovor ali pritožbo dolžnik ali upnik pošlje v pisni obliki na COVL.

Če sklep o izvršbi postane pravnomočen, COVL po pravnomočnosti sklepa o izvršbi opravi poizvedbe o dolžnikovih dolžnikih ter v pisni obliki pošlje sklep o izvršbi glede na predlagana izvršilna sredstva izvršiteljem, dolžnikovim dolžnikom, zemljiški knjigi in sodnemu registru, upnika pa obvesti o datumu pravnomočnosti sklepa o izvršbi, komu je bil sklep poslan v izvršitev ter katero sodišče je krajevno pristojno za nadaljnje vodenje izvršilnega postopka.

Z dnem pravnomočnosti sklepa o izvršbi je zadeva z isto opravilno številko odstopljena krajevno pristojnemu sodišču v nadaljnje vodenje in odločanje.

Uspešni ustavni sodniki

»Delo sodišča v preteklem letu ocenjujem kot zelo uspešno,« je dejal predsednik Ustavnega sodišča Jože Tratnik, ki je na novinarski konferenci 13. februarja predstavil poročilo o delu Ustavnega sodišča v letu 2007.

V letu 2007 se je nadaljeval bistveni porast **novih zadev** – prejeli so jih 4354, kar je za 42,6 odstotka več kot leta 2006 (3053 zadev). Povečanje števila novih zadev je posledica povečanja prejetih ustavnih pritožb; v strukturi zadev te po obsegu daleč prevladujejo, saj jih je bilo kar 3937 oz. 90,4 odstotka.

US je v preteklem letu **rešilo 6027** zadev, kar je več kot trikrat več v primerjavi z letom 2006, v katerem je odločilo o 1667 zadevah. Kot je poudaril Tratnik, pa je več kot polovica rešenih zadev tipiziranih vlog ustavnih pritožb v prekrškovnih zadevah, saj je US odločilo o 3420 takih ustavnih pritožbah, ki so bile zavržene. Če torej v celoti odštejemo te zadeve, je bilo v letu 2007 rešenih 2607 drugih zadev, kar je še vedno za 56,4 odstotka več zadev kot v letu poprej.

Leto 2007 je US končalo z bistveno manj **nerešenimi zadevami** kot leto prej. Ob izteku minulega leta je imelo nerešenih 1308 zadev oz. 56,2 odstotka manj kot ob izteku leta 2006 (2981 zadev). Po besedah predsednika US pa se je dejansko povečalo število nerešenih zadev za oceno ustavnosti oz. zakonitosti (za 21 odstotkov) in število sporov glede pristojnosti, bistveno pa se je zmanjšalo število nerešenih ustavnih pritožb.

»To zmanjšanje gre predvsem na račun vzpostavitve selekcijskega mehanizma za čim hitrejšo odločitev o tem, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo. To pa je hkrati pomenilo, da je ostalo v delu veliko ustavnih pritožb, ki so bile bodisi že sprejete v obravnavo, pa US o njih še ni odločilo, bodisi se njihov sprejem v obravnavo še pripravlja oz. gre za ustavne pritožbe, ki terjajo zahtevno poglobljeno obravnavo še pred sprejemom odločitve o tem, ali jih je treba sprejeti v obravnavo ali ne,« je povedal Tratnik.

US je imelo ob koncu preteklega leta v delu več starejših zadev, najstarejšo celo iz leta 2004, pa tudi število tri leta starih zadev je še enkrat večje kot leto poprej.

Predsednik US je še opozoril, da je bilo konec leta 2007 **neizvršenih kar 17 odločb US** (najstarejša nespoštovana odločitev je še iz leta 1998).

Irena Vovk

Novosti ZDR

mag. Darko Krašovec

V Ur. l. RS, št. 103/07 z dne 13. novembra 2007 je bil objavljen Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-A). ZDR-A je začel veljati 28. novembra 2007. V nadaljevanju bodo predstavljene najpomembnejše novosti zakona.

Prva novost je **odprava delovne knjižice**. S 1. januarjem 2009 upravne enote ne bodo več izdajale delovnih knjižic, prav tako delodajalcem ne bo več treba vpisovati podatkov o delovni dobi v delovne knjižice. Kljub temu obstoječe delovne knjižice ohranjajo naravo javne listine, delodajalci pa z njimi ravnajo enako, kot so ravnali do zdaj. Iz predloga zakona oz. njegove obrazložitve ni jasno, zakaj se je predlagatelj zakona odločil za takšno spremembo.

Temelječ na večdesetletni tradiciji so se pokazale predvsem pozitivne strani delovne knjižice. Delavec je zaradi delovne knjižice imel pregled nad delovno dobo ter drugimi oblikami dobe, ki se upoštevajo pri določanju pravic iz pokojninskega zavarovanja. Prav tako so delodajalci na podlagi delovne knjižice brez težav izračunali delovno dobo delavca in s tem povezanimi pravicami (dodatek na delovno dobo, letni dopust, jubilejne nagrade ipd.), pa tudi določene informacije, ki so pomembne za kadrovsko planiranje, so pridobivali prav iz delovne knjižice (podatki o izpolnitvi minimalnih pogojev za pridobitev pravice do pokojnine – planiranje upokojitev). Res je sicer, da so tako zakonodajalec kot tudi socialni partnerji v kolektivnih pogodbah kar nekaj pravic, ki so bile tradicionalno vezane na skupno delovno dobo, vezali na delovno dobo pri zadnjem delodajalcu. Vendar pa kljub temu starejše kolektivne pogodbe ohranjajo pravico do jubilejne nagrade glede na skupno delovno dobo, tako starejše kot tudi novejše kolektivne pogodbe ohranjajo tudi pravico do dodatnih dni letnega dopusta glede na skupno delovno dobo. Zakonodajalec pa je v zakonu ohranil pravico do dodatka na delovno dobo glede na skupno delovno dobo.

Prav zaradi navedenih razlogov ni povsem jasna odločitev zakonodajalca, da ukine institut delovne knjižice. Tako bo ob varstvu osebnih podatkov in s tem omejenim dostopom delodajalcev do podatkov iz javnih evidenc, ki jih vodita Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ugotavljanje in priznavanje določenih pravic iz delovnega razmerja za delodajalce bistveno oteženo.

Kljub temu ima delodajalec na voljo kar nekaj možnosti, da ugotovi pravilne podatke o skupni delovni dobi delavca. V skladu z 9. členom ZDR mora delodajalec delavcu v 15 dneh po nastopu dela delavcu izročiti potrdilo o prijavi v sistem socialnih zavarovanj. Priporočljivo je, da delavci to potrdilo hranijo kot dokument trajne vrednosti, saj bodo z njim dokazovali vključenost v sistem socialnih zavarovanj oz. začetek delovnega razmerja. Ob prenehanju delovnega razmerja pa je delodajalec na zahtevo delavca dolžan izdati potrdilo (76. člen) o delovnih izkušnjah. Na podlagi teh dveh listin, ki jih bo delodajalec ob sklepanju pogodbe o zaposlitvi zahteval od delavca, bo lahko delodajalec ugotavljal skupno delovno dobo. Prav tako bo lahko delodajalec od delavca pridobil tudi soglasje za vpogled v zbirko osebnih podatkov o vključenosti v sistem socialnih zavarovanj, ki jih vodila prej navedena zavoda.

Novela ZDR nekoliko širše in natančneje opredeljuje vprašanja, povezana z **diskriminacijo**. Povsem na novo določa obveznosti delodajalca v zvezi s prepovedjo spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu.

Trpinčenje oz. ***mobbing*** zajema vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim delavcem na delovnem mestu ali v zvezi z delom. Pri tem pa je zakonodajalec sledil Laymanovi definiciji trpinčenja: »Mobbing je konfliktov polna komunikacija na delovnem mestu med sodelavci ali med podrejenimi in nadrejenimi, pri čemer je napadena oseba v podrejenem položaju in izpostavljena sistematičnim in dlje časa trajajočim napadom ene ali več oseb z namenom in/ali posledico izločitve iz sistema, pri tem pa napadena oseba to občuti kot diskriminirajoče.« (Leymann, 1995)

Sklepanje pogodb o zaposlitvi

Na področju **fleksibilnejšega zaposlovanja** oz. hitrejšega in enostavnejšega sklepanja pogodb o zaposlitvi je kar nekaj novosti. Prvi takšni novosti najdemo v 20. členu zakona. Delodajalec ima možnost, da sklene pogodbo o zaposlitvi tudi s kandidatom, ki ne izpolnjuje pogojev za opravljanje dela, ki je bil predmet javne objave, če noben od prijavljenih kandidatov ne izpolnjuje razpisanih pogojev.

Delodajalec bo s takšnim kandidatom sklenil pogodbo o zaposlitvi za določen čas do enega leta.

Prožnost delovnega razmerja se kaže tudi v možnosti določanja pogojev za opravljanje dela ter del in nalog, ne le za delovno mesto, temveč tudi za vrsto dela. Delodajalci bodo tako lahko določali dela in naloge bistveno širše, tako da bo bistveno lažje organizirati delovni proces. Tako bo lahko delodajalec v splošnem aktu (mimogrede to je edini obligatorni splošni akt delodajalca) določil vrsto del in nalog glede na zahtevnost oz. tarifno skupino (npr. dela v proizvodnji). Opis delovnih nalog bo tako lahko zajemal vsa dela v proizvodnji, ki sodijo pod enako zahtevnost. V pogodbi o zaposlitvi se bodo kot dela in naloge, za katera se sklepa pogodba, opredelila vsa dela v proizvodnji, vodja proizvodnje oz. oseba, ki organizira delovni proces, pa bo glede na potrebe delovnega procesa (povečan obseg določenih nalog, odsotnost delavcev ipd.) odredil delavcu konkretno, katera naloge oz. opravila bo izvajal. S tem se bo bistveno zmanjšala potreba po spreminjanju vsebine pogodbe o zaposlitvi o delih in nalogah delavca.

Za hitrejšo možnost sklenitve pogodbe o zaposlitvi se skrajšuje minimalen rok za prijavo z 8 na 5 dni. Objava prostega delovnega mesta oziroma vrste dela mora vsebovati pogoje za delo.

Na novo je določena dolžnost delavca, da mora delodajalca **obveščati** o vseh spremembah podatkov, ki vplivajo na izpolnjevanje pravic iz delovnega razmerja (npr. sprememba bivališča, rojstvo otroka). Ta določba je v tesni povezavi z določbami, ki se nanašajo na odpoved pogodbe o zaposlitvi. V 87. členu je namreč določeno, da se odpoved pogodbe o zaposlitvi vroča na naslovu delavca, ki je naveden v pogodbi o zaposlitvi, razen če je delavec kasneje delodajalcu sporočil drug naslov.

Na novo so določeni primeri, v katerih lahko delodajalec zahteva spoštovanje **konkurenčne klavzule**.

Na novo je določena obveznost delodajalca, da mora strokovnega delavca, ki opravlja strokovne naloge na področju **varnosti in zdravja pri delu**, obvestiti o zaposlitvi delavcev za določen čas oziroma začetku opravljanja začasnega dela delavcev, zaposlenih pri delodajalcu, ki opravlja dejavnost zagotavljanja dela delavcev drugemu uporabniku. V primeru, da delodajalec strokovnega delavca ne obvesti, je predpisana globa v višini 1500 evrov.

Pogodba o zaposlitvi za določen čas se lahko poleg primerov, ki so veljali že do zdaj, po novem sklepa tudi za vodilnega delavca, ki vodi poslovno področje ali organizacijsko enoto pri delodajalcu in ima pooblastila za sklepanje pravnih poslov ali za samostojne kadrovske in organizacijske odločitve. Ob tem čas trajanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas ni vezan na dveletno časovno omejitev. Novost glede sklepanja pogodbe o zaposlitvi za določen čas je tudi v primeru sklepanja pogodbe o zaposlitvi za opravljanje **projektnih nalog**. Tudi v tem primeru se lahko pogodba o zaposlitvi sklepa za časovno obdobje, ki je daljše od dveh let, vendar le v primeru, da se pogodba o zaposlitvi že na začetku sklene za ves čas trajanja projekta.

Delavci, ki so **zaposleni za delovni čas**, ki je krajši od polnega, so upravičeni do **regresa** za letni dopust v sorazmerju z delovnim časom (delavec, ki dela polovični delovni čas – 20 ur tedensko – je upravičen do ½ regresa). To pa ne velja za tiste delavce, ki delajo krajši delovni čas od polnega iz socialnih pravic – starševsko, pokojninsko ali zdravstveno varstvo.

Za delo na domu se poleg dela, ki ga delavec opravlja na svojem domu oziroma v prostorih po svoji izbiri, ki so zunaj delovnih prostorov delodajalca, šteje tudi **delo na daljavo**, ki ga delavec opravlja z uporabo **informacijske tehnologije**. Delavci, ki opravljajo **delo na domu,** imajo enake pravice kot delavci, ki opravljajo delo v prostorih delodajalca, vključno s pravico do sodelovanja pri upravljanju in sindikalnega organiziranja.

Odpoved pogodbe o zaposlitvi

Precej novosti, ki bodo ponovno vnesle zmedo in negotovost, pa je na področju odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Nekatere spremembe, ki se nanašajo na odpoved pogodbe o zaposlitvi, so bile zagotovo potrebne. Kljub temu pa je po mojem mnenju zakonodajalec povsem po nepotrebnem spreminjal določbo o časovnem trenutku, v katerem začne teči rok za podajo odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

Kdaj začne teči subjektivni (30- oz. 60-dnevni rok) za odpoved pogodbe o zaposlitvi, je težko reči: prvič, ker je zakonodajalec spremenil termine, ki jih je uporabljal za začetek teka tega roka (prej je upravljal – od seznanitve z razlogi za redno odpoved; zdaj uporablja – od ugotovitve razloga za odpoved), in drugič, ker je dosedanjo sodno prakso Višjega delovnega in socialnega sodišča Vrhovno sodišče spremenilo. Višje delovno in socialno sodišče je v svojih odločitvah zavzelo stališče, da subjektivni rok začne teči z dnem podaje zagovora oziroma z dnem, ko bi delavec zagovor lahko podal (če je delavec zagovor odklonil ali se ga ni udeležil). Vrhovno sodišče pa je to stališče spremenilo, saj je odločilo, da je zagovor zadnji trenutek, ko začne teči subjektivni rok. Kakšna bo sodna praksa glede teka subjektivnega roka po spremembi ZDR, je ponovno uganka, ki je enaka, kot je bila v letu 2003, ko je začel veljati novi ZDR.

Dokazno breme v primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi je porazdeljeno tako, da ga nosi delodajalec, kadar odpove pogodbo o zaposlitvi iz rednih odpovednih razlogov. V primeru izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi pa nosi dokazno breme tista stranka, ki je podala odpoved pogodbe o zaposlitvi.

Pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov, razloga nesposobnosti oz. izrednih odpovednih razlogov mora delodajalec delavcu omogočiti **zagovor**. Delodajalec delavcu ni dolžan omogočiti zagovora v primerih, ko to od njega ni upravičeno pričakovati. Od delodajalca ni upravičeno pričakovati, da delavcu omogoči zagovor v primeru, ko je sam žrtev kršitve, v primeru neuspešno opravljenega poskusnega dela ter tudi v primerih, ko delavec izrecno odkloni zagovor ali če se neopravičeno ne odzove povabilu na zagovor.

Da delodajalec zagotovi delavcu možnost učinkovitega zagovora, mora delavcu vročiti vabilo (ta se vroča praviloma na delovnem mestu, sicer pa na naslovu, navedenem v pogodbi o zaposlitvi, vroča pa se po pravilih pravdnega postopka), v katerem morajo biti navedeni obrazloženi razlog, zaradi katerega delodajalec namerava odpovedati pogodbo o zaposlitvi, ter datum, ura in kraj zagovora.

Med odpovednimi razlogi, na podlagi katerih lahko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi, je zakonodajalec poleg obstoječih (krivdni razlog, poslovni razlog ter razlog nesposobnosti) določil **nov odpovedni razlog**, in sicer nezmožnost za opravljanje dela pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi zaradi **invalidnosti** v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oz. s predpisi, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov.

V primeru redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov oz. razloga nesposobnosti zakonodajalec za delodajalce (izjema so mali delodajalci – vključno z 10 zaposlenimi, ter v primeru pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za čas, krajši od 6 mesecev) še vedno ohranja dolžnost ugotavljanja možnosti sklepanja pogodbe o zaposlitvi pod spremenjenimi pogoji (odpoved pogodbe o zaposlitvi s ponudbo nove). Delavec, ki mu delodajalec po odpovedi pogodbe o zaposlitvi v podpis ponudi novo, ima 15 dni časa za sprejem ponudbe (do novele 30 dni). **Novost** pa je ta, da lahko delodajalec, če seveda delavcu ne more ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi, že v času odpovednega roka obvesti Zavod RS za zaposlovanje, ki se lahko še pred potekom odpovednega roka vključi v iskanje zaposlitve delavcev, ki jim je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana. V primerih, ko delodajalec odpove pogodbo o zaposlitvi in hkrati z odpovedjo ponudi sklenitev nove, delodajalec ni več omejen zgolj s ponudbo novega dela v okviru svoje dejavnosti, pač pa lahko ponudi tudi zaposlitev pri drugem delodajalcu. V takem primeru je delavec, ki mu je pogodba o zaposlitvi odpovedana upravičen tako do odpovednega roka kot tudi do odpravnine. Delavec pa ni upravičen do odpravnine, če se novi delodajalec v pogodbi o zaposlitvi zaveže, da bo glede minimalnega odpovednega roka in pravice do odpravnine upošteval delovno dobo delavca pri obeh delodajalcih.

Če je delavcu ponujena **ustrezna zaposlitev**, pa jo odkloni, do odpravnine ni upravičen. Za ustrezno zaposlitev se šteje zaposlitev, za katero se zahteva enaka vrsta in stopnja izobrazbe, kot se je zahtevala za opravljanje dela, za katero je imel delavec sklenjeno prejšnjo pogodbo o zaposlitvi, in za delovni čas, kot je bil dogovorjen po prejšnji pogodbi o zaposlitvi, ter kraj opravljanja dela ni oddaljen več kot tri ure vožnje v obe smeri z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja bivanja delavca.

Dodana sta dva nova razloga, ki se na podlagi zakona štejeta kot neutemeljena, in sicer:

– sprememba delodajalca zaradi prevzema delavcev k drugem delodajalcu (prvi odstavek 73. člena),
– sklenitev pogodbe o prostovoljnem služenju vojaškega roka, pogodbe o opravljanju vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske, pogodbe o službi v Civilni zaščiti ter prostovoljno sodelovanje državljanov pri zaščiti in reševanju v skladu z zakonom.

V primeru izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca sta določena **dva nova odpovedna razloga**, in sicer:

– če delavec najmanj **pet dni** zaporedoma ne pride na delo, o razlogih za svojo odsotnost pa ne obvesti delodajalca, čeprav bi to moral in mogel storiti – delovno razmerje v takem primeru preneha prvi dan odsotnosti z dela, če se delavec do vročitve izredne odpovedi ne vrne na delo, če pa se vrne, pa mu preneha z dnem vročite odpovedi pogodbe o zaposlitvi,
– če delavec iz neopravičenih razlogov **odkloni** opravljanje dela pri delodajalcu prevzemniku (peti odstavek 73. člena).

Posebej je treba opozoriti na varstvo **nosečih delavk** v zvezi z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi. Delavki, ki je noseča, delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi. V primeru, da je delavki že odpovedana pogodba o zaposlitvi, pa delavka v času odpovednega roka oz. do poteka odpovednega roka obvesti delodajalca, da je noseča, delavki ne more prenehati delovno razmerje. Delavka mora delodajalca o nosečnosti obvestiti pisno z dokazilom zdravnika. To varstvo je absolutno, kar pomeni, da odpovedni razlog ni pomemben. Kljub takemu varstvu pa noseči delavki lahko preneha delovno razmerje zaradi uvedbe postopka prenehanja delodajalca ali v primeru, da k prenehanju delovnega razmerja poda soglasje inšpektor za delo.

S spremembo zakona je zdaj tudi jasneje določeno, kako je s prenehanjem delovnega razmerja iz poslovnih razlogov oz. nesposobnosti v primeru **zdravstvene nesposobnosti** delavca za delo. Dosedanja določba je določala, da delavcu preneha delovno razmerje z dnem ugotovitve zdravstvene zmožnosti za delo. Ob takšni določbi se je v praksi pojavljalo vprašanje, kaj se šteje za zdravstveno zmožnost za delo. Predpisi o zdravstvenem zavarovanju dopuščajo tudi delno zdravstveno zmožnost za delo, zaradi tega je bilo vprašanje, ali delavcu preneha delovno razmerje že, ko je delno sposoben za delo (npr. za 4 ure), ali šele, ko je v celoti sposoben za delo. S spremembo je tako jasno določeno, da delavcu delovno razmerje preneha na dan, ko bi se moral vrniti na delo oz. ko je zdravstveno sposoben za opravljanje dela. Glede na navedeno se za zdravstveno zmožnost za delo šteje tudi delna zmožnost za delo. Tudi v primeru, da bo delavec v bolniški le delno in bo delno sposoben opravljati delo, se šteje, da se mora vrniti na delo. To pa pomeni, da delavcu s tem dnem preneha delovno razmerje.

Novela ZDR je dopolnila tudi določbo o prenehanju delovnega razmerja na **podlagi sodbe sodišča**. Medtem ko je bila zdaj višina odškodnine vezana na splošna načela civilnega prava, je z novelo višina limitirana na ustrezno denarno **odškodnino** v višini **največ 18 mesečnih plač** delavca, izplačanih v zadnjih treh mesecih pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi. Delavec mora odškodnino zahtevati najkasneje do konca glavne obravnave.

Poleg razlogov, ki jih je zakon že zdaj določal kot razlog za prenehanje delovnega razmerja po zakonu (invalidnosti I. kategorije, potek delovnega dovoljenja tujcu), zakon določa, da pogodba o zaposlitvi preneha tudi v primerih, ko po predpisih, ki urejajo stečajni postopek, ni postavljen stečajni upravitelj, in sicer z dnem vpisa sklepa o zaključku stečajnega postopka v sodni register.

Sprememba je glede **odpovednih rokov**. Posebej je treba opozoriti, da bo ta sprememba začela veljati z dnem uveljavitve in začetka uporabe spremembe pravice do nadomestila za primer brezposelnosti za osebe, ki so starejše od 50 let in imajo najmanj 25 let delovne dobe pri zadnjem delodajalcu v zakonu, ki ureja zaposlovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti.

Odpovedni rok za redno odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delavca bo tako namesto od 30 do 150 dni od enega do treh mesecev. V primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnih razlogov bo odpovedni rok s sedanjih 30 dni spremenjen na mesec dni, pri ostalih odpovedih s strani delodajalca iz rednih odpovednih razlogov pa bo odpovedni rok:

– 30 dni, če ima delavec manj kot pet let delovne dobe pri delodajalcu,
– 45 dni, če ima delavec najmanj pet let delovne dobe pri delodajalcu,
– 60 dni, če ima delavec najmanj 15 let delovne dobe pri delodajalcu,
– 120 dni, če ima delavec najmanj 25 let delovne dobe pri delodajalcu.

Pravice, obveznosti in odgovornosti iz delovnega razmerja

Delavec in delodajalec se lahko s pogodbo o zaposlitvi dogovorita, da se delovno razmerje sklepa s poskusnim delom. V takem primeru mora biti delavec obveščen o tem, kdo spremlja njegovo poskusno delo. Po zaključku poskusnega dela delodajalec ugotovi, ali je delavec poskusno delo opravil uspešno. V primeru, da delavec poskusnega dela ni opravil uspešno, mu lahko odpove pogodbo o zaposlitvi iz izrednega odpovednega razloga, pri tem pa delavcu niti ni treba zagotoviti zagovora pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi.

Dopuščena je možnost, da se tako pripravniku, ki se usposablja za samostojno opravljanje dela, kot tudi delavcu, ki se uvaja v delo (tam, kjer je to potrebno), za čas pripravništva oz. uvajanja v delo določi nižja plača. Tako določena plača ne sme biti nižja od 70 odstotkov osnovne plače, ki bi jo prejel kot delavec na delovnem mestu oz. pri vrsti dela, za katero se usposablja, oz. od minimalne plače, določene z zakonom.

Novosti so tudi na področju **nadurnega dela**. Dovoljen letni obseg nadurnega dela se na eni strani zmanjšuje s 180 ur na 170 ur letno, na drugi strani pa se s soglasjem delavca povečuje na 230 ur letno. Še zlasti je treba opozoriti, da dogovor med delavcem in delodajalcem o privolitvi k povečanju nadurnega dela, ki bi ga sklenila v pogodbi o zaposlitvi oz. vnaprej, ni dopusten. Delavec bo tako moral vsakič, ko mu bo delodajalec odredil nadurno delo prek 170 ur letno, podati pisno soglasje. Seveda je samo po sebi umevno, da delavec, ki ne soglaša s povečanim obsegom nadurnega dela, ne sme trpeti nobenih negativnih posledic.

Delovni čas mora delodajalec razporediti pred začetkom leta z letnim razporedom dela. Z novelo zakona je posebej poudarjena dolžnost delodajalca, da pri razporejanju delovnega časa v največji možni meri zagotavlja usklajevanje potreb družinskega življenja delavca s potrebami delovnega procesa. Delavec lahko zaradi potreb usklajevanja med družinskim življenjem in obveznostmi, ki izhajajo iz pogodbe o zaposlitvi, delodajalcu predlaga, drugačno razporeditev delovnega časa. Delodajalec, ki takšno zahtevo zavrne, mora delavcu svojo odločitev pisno utemeljiti.

Članki

O **prerazporeditvi delovnega časa** mora delodajalec (ne glede na število delavcev, ki se jim prerazporeja delovni čas) delavce pisno obvestiti najmanj en dan pred razporeditvijo delovnega časa in tudi na zahtevo inšpekcije za delo.

Novost na področju **letnih dopustov**:

- določena je obveznost delodajalca, da do konca marca pisno obvesti vse zaposlene o dolžini letnega dopusta v koledarskem letu;
- v primeru, ko delavcu preneha delovno razmerje pri delodajalcu, pa pri drugem sklene novo pogodbo o zaposlitvi, je delavec (ne glede na datum prenehanja delovnega razmerja) upravičen le do sorazmernega dela letnega dopusta;
- delodajalec je dolžan delavcu ob prenehanju delovnega razmerja izdati potrdilo o izrabi letnega dopusta;
- delodajalec je delavcu, ki ima šoloobvezne otroke, dolžan omogočiti izrabo najmanj tedna dni letnega dopusta v času šolskih počitnic. To pravico lahko delodajalec delavcu odreče le v primeru, če bi odsotnost delavca resneje ogrozila delovni proces.

Novosti na področju **odgovornosti za delovne obveznosti**:

- sklep o disciplinski odgovornosti ponovno predstavlja **izvršilni naslov**,
- dogovor o pavšalni odškodnini ni dopusten v primeru diskriminacije, spolnega oz. drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu.

Naj poudarim, da se sporazum o razrešitvi spora med delavcem in delodajalcem, ki je sklenjen v sodelovanju inšpektorja za delo, šteje za izvršilni naslov.

Sklep

Na koncu lahko ugotovim, da so bile nekatere spremembe in dopolnitve ZDR zagotovo potrebne, saj so zapolnile vrzeli zakona, ki so se pokazale ob njegovem izvajanju. Določene spremembe kot denimo spremenjena terminologija glede odpovedi pogodbe o zaposlitvi (namesto seznanitve z razlogi za odpoved uporaba pojma ugotovitev razlogov za odpoved) pa bodo v praksi ponovno sprožile veliko dilem, ki pa jih bo rešila sodna praksa nekje v roku treh, štirih let. Prav tako menim, da ukinitev delovne knjižice, ob tem, da se določene pravice iz delovnega razmerja še vedno vežejo na skupno delovno dobo, ni pravilna poteza zakonodajalca.

Odvetniška zaupnost in pranje denarja – ko mora odvetnik zaradi pravnega svetovanja sporočati podatke o strankah

dr. Jorg Sladič, mag. Pavla Sladič - Zemljak

Morda se nekaterim kolegom še vedno zdi, da je evropsko pravo nekaj abstraktnega, kar zadeva le nekaj strokovnjakov v ministrstvih in nekaj profesorjev, ki predavajo to materijo na univerzah. Sodba Sodišča ES Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05) z dne 26. julija 2007 bo dokončno uničila to mnenje.

Ta sodba neposredno posega v institut odvetnikove poklicne tajnosti, ki jo pri nas poznata npr. 6. člen Zakona o odvetništvu,[1] 51. člen kodeksa odvetniške poklicne etike[2] in varujejo npr. prva točka 77.b, prva točka 78.b člena Statuta odvetniške zbornice,[3] druga točka 235. člena ZKP,[4] 153. člen KZ,[5] 4. točka prvega odstavka 183. člena ZUP,[6] 3. točka prvega odstavka 231. člena ZPP,[7] 5. točka prvega odstavka 236. člena ZKP.[8] V tej sodbi je Sodišče ES odločalo na podlagi 234. člena Pogodbe ES (PES) o veljavnosti novelirane Direktive Sveta št. 308/91/EGS z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja.[9] To direktivo je razveljavila in nadomestila Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/60/ES z dne 26. oktobra 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranje terorizma,[10] ki je bila v slovensko pravo prenešena z ZPPDFT.

Ustavnopravni pomen stanovskih pravic odvetnika

Poklicne oz. stanovske pravice odvetnika, med katerimi je tudi poklicna tajnost odvetnika,[11] izvirajo iz splošnega pravnega načela varovanja zaupnosti odvetniškega dajanja pravnih nasvetov.[12] V slovenskem pravu se

[1] *Ur. l. RS, št. 18/93 in nasl.*

[2] *<http://www.odv-zb.si/default.aspx?cid=2&aid=12>.*

[3] *<http://www.odv-zb.si/default.aspx?cid=2&aid=11>.*

[4] *Zakon o kazenskem postopku (uradno prečiščeno besedilo) – ZKP-UPB4, Ur. l. RS, št. 32/07.*

[5] *Kazenski zakonik (uradno prečiščeno besedilo) – KZ-UPB1, Ur. l. RS, št. 95/04.*

[6] *Zakon o splošnem upravnem postopku (uradno prečiščeno besedilo) – ZUP-UPB2, Ur. l. RS, št. 24/06.*

[7] *Zakon o pravdnem postopku (uradno prečiščeno besedilo) – ZPP-UPB3, Ur. l. RS, št. 73/07.*

[8] *Za razumevanje pomena te sodbe se morda še kdo spomni sprejemanja novele Zakona o preprečevanju pranja denarja, ki je dala Uradu za preprečevanje pranja denarja pooblastila, da od odvetnika zahteva podatke, informacije in dokumentacijo, ki je potrebna za odkrivanje in dokazovanje pranja denarja (8. člen ZPPDen-1A, Ur. l. RS, št. 59/02).*

[9] *UL EU, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 153.*

[10] *UL L 309, 25. november 2005, str. 15.*

[11] *V državah pravnih sistemov common law se namesto o poklicni tajnosti govori o Legal Professional Privilege, ki je »a necessary corollary of the right of any person to obtain skilled advice about the law. Such advice cannot be effectively obtained unless the client is able to put all the facts before the adviser without fear that they may afterwards be disclosed and used to his prejudice« (House of Lords, Regina v Special Commissioner and Another, Ex P Morgan Grenfell (2002), <http://www.publications.parliament.uk/pa/ld200102/ldjudgmt/jd020516/ morgan-1.htm>, tč. 7). V nasprotju s kontinentalnim pojmom poklicne tajnosti odvetnika in Legal Professional Privilege primerjaj **Kübler/Pautke**: Legal Privilege: Fallstricke und Werkzeuge im Umgang mit kartellrechtlich sensiblen Dokumenten: ein praktischer Leitfaden, Betriebs-Berater, 2007, str. 390 (392 in nasl.), in **Baudesson/Rosher**: Le secret professionnel face au legal privilege, Revue de droit des affaires internationales, 2006, str. 37 in nasl.; **Denruyter, M.**: European competition law put to the test as regards lawyers' legal professional privilege, Revue de droit des affaires internationales, 2004, str. 751 (752).*

[12] ***Denys**: Lutte contre le blanchiment et secret professionnel des avocats, Revue Europe, avgust-september 2007, str. 12, vnos 201; **Vesterdorf**: Legal professional privilege and the privilege against self-incrimination in EC law: recent developments and*

poklicna tajnost odvetnika izvaja iz samostojne in zaupne narave odvetništva kot dela pravosodja.[13] Po mnenju generalnega pravobranica Philippa Légera »neodvisnost zahteva, da lahko odvetnik opravlja svoje dejavnosti svetovanja, pomoči in zastopanja v izključnem interesu stranke. Neodvisnost se kaže v razmerju do organov oblasti, ostalih udeležencev na trgu in tretjih, ki ne smejo pod nobenim pogojem vplivati na delo odvetnika. Kaže pa se tudi v razmerju do stranke, ki ne more postati odvetnikov delodajalec. Neodvisnost je bistveno jamstvo za stranko in za sodno oblast, tako da se odvetnik ne sme udeležiti ali sodelovati pri poslih, ki bi lahko ogrozili njegovo neodvisnost«.[14]

Zato je *ratio legis* poklicne tajnosti odvetnika varovanje zaupnosti med odvetnikom in stranko zaradi učinkovitega zagotavljanja temeljne pravice stranke do obrambe.[15] Pojem obrambe se tu ne nanaša le na zagovore in druga opravila v kazenskem postopku, ampak na uveljavljanje pravic in pravnih koristi stranke. Le če ima stranka občutek, da nihče ne posega v komunikacijo z odvetnikom, je lahko razmerje med njo in odvetnikom odprto in svobodno.[16] V ustavnopravno varovano razmerje zaupanja med odvetnikom in stranko pa se poseže, če je razmerje zaupnosti pooblastitvenega razmerja razrahljano zaradi nevarnosti neomejenega dostopa do podatkov. S povečanjem obsega potencialnega seznanjanja državnih organov z zaupnimi izjavami pa raste tudi nevarnost, da stranke zaradi uveljavljanja svojih interesov ne zaupajo več nosilcu poklicne tajnosti in mu ne dajo vse potrebne informacije.[17] Stanovske in poklicne pravice odvetnika obsegajo vso pisno in ustno komunikacijo med stranko in odvetnikom tako na sodišču kot tudi zunaj njega.[18]

»Za odvetniško funkcijo je bistveno, da stranka odvetniku/odvetnici zaupa stvari, ki jih drugim ne more, ter da odvetnik/odvetnica takšno informacijo sprejme kot tajno. Zaupanje ne more obstajati, če ni zagotovljena tajnost izrečenih podatkov. Zato je tajnost primarna in temeljna pravica ter dolžnost odvetnika/odvetnice. Poklicna tajnost odvetnika/odvetnice služi interesom sodstva kot tudi interesom klienta. Zato je tudi upravičena do posebne državne zaščite.«[19]

Če bi odvetnik v okviru sodnega postopka ali priprav nanj moral sodelovati z javnimi organi tako, da bi jim posredoval podatke, pridobljene med pravnim svetovanjem v okviru takega postopka, ne bi mogel ustrezno zagotavljati nalog svetovanja, obrambe in zastopanja stranke in bi bile tej odvzete pravice, ki ji jih daje člen 6 EKČP.[20]

Predložitvena odločba belgijskega Ustavnega sodišča pod opr. št. 126/2005

Različne belgijske odvetniške zbornice[21] so izpodbijale s pravnim sredstvom ničnostne tožbe pred belgijskim ustavnim sodiščem belgijski zakon, s katerim je bila v belgijsko pravo prenesena direktiva 2001/97/ES z dne 4. decembra 2001 o spremembi Direktive Sveta 91/308/EGS z dne 10. junija 1991 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja.[22]

Z Direktivo št. 2001/97 je bil v Direktivo 91/308/EGS vnesen nov člen 2a, ki *ratione materiae* notarjem, odvetnikom in drugim neodvisnim pravnim strokovnjakom nalaga dolžnost sodelovanja z organi pregona, če pri opravljanju storitev zunaj sodnega postopka ali pa, če te niso povezane s sodnim postopkom, od lastnih strank zvejo za določene informacije. Tako morajo na podlagi te direktive notarji, odvetniki in ostali neodvisni pravni strokovnjaki na kratko povedano ravnati pri upravljanju premoženja. Notarji in odvetniki morajo na podlagi omenjenega predpisa pri načrtovanju ali opravljanju poslov v zvezi z upravljanjem premoženja stranke ugotavljati istovetnost stranke, zbirati in shranjevati te podatke ter na zahtevo sporočati pristojnim organom o dejstvih, zaradi katerih obstaja sum pranja denarja. Ta direktiva zajema načrtovanje ali opravljanje transakcij v zvezi z nakupom in prodajo nepremičnin ali poslovnih subjektov, upravljanje denarja stranke, vrednostnih papirjev ali drugega premoženja, odpiranje ali upravljanje bančnih, varčevalnih računov ali računov vrednostnih papirjev, urejanje prispevkov, potrebnih za ustanovitev, delovanje ali upravljanje podjetij in pri finančnih ali nepremičninskih poslih za stranke (skrbniške dejavnosti).[23]

Tožeče belgijske odvetniške zbornice so vtoževale, da dolžnosti, naloge in obveznosti, ki jih belgijski predpis na podlagi direktive nalaga odvetnikom glede sodelovanja z organi za pregon pranja denarja, na neupravičen način krši načela poklicne tajnosti odvetnika in odvetniške samostojnosti. Odvetniške zbornice so navajale, da sta obe načeli sestavni del temeljne pravice vsake stranke do poštenega postopka in pravic do obrambe, tako da belgijski predpisi in direktiva kršita člen 6 EKČP in splošna pravna načela pravice do obrambe, ki so kodificirana v členu 6(2) Pogodbe o

---

current issues, Fordham International Law Journal, 28 (2005), str. 1187 in nasl.; ***Kehl****: Schutz von Informationen im europäischen Kartellverfahren, 2006, str. 118, in* ***Hartley****: The Foundations of European Community Law, 6. izdaja, 2007, str. 156.*

[13] *Odločba Ustavnega sodišča RS, št. U-I-212/03, z dne 24. novembra 2005, točka 15.*

[14] *Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Légerja z dne 10. julija 2001 v zadevi Wouters (C-309/99), Recueil, str. I-1577, tč. 181.*

[15] ***Burholt****: Einen Schritt vor, zwei Schritte zurück – gilt das Anwaltsprivileg im europäischen Kartellrecht auch für Syndikusanwälte, BRAK – Mitteilungen 2004, str. 100. Glej tudi sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 20. junija 2000 v zadevi Foxley proti Veliki Britaniji, 33274/96, dostopna na spletni strani <http://www.echr.coe.int/echr/>, tč. 27 in nasl., v kateri je ESČP kršitve poklicnih in stanovskih pravic odvetnika subsumiralo pod 8. člen EKČP. V sodbi z dne 28. novembra 1991 v zadevi S proti Švici, 12629/87 in 13965/88, Series A n° 220 (1991), tč. 46 in nasl., je ESČP kršitve poklicnih pravic odvetnika obravnavalo kot kršitev pravice do poštenega postopka iz 6. člena EKČP.*

[16] ***Kehl****, navedeno delo, str. 111.*

[17] *Primerjaj tudi sklep nemškega Zveznega ustavnega sodišča, BVerfG, 1 BvR 1550/03 z dne 13. junija 2007, tč. 164, <http://www.bverfg.de/entscheidungen/rs20070613_1bvr155003.html>.*

[18] ***De Caevel/Depuydt****: Le secret professionnel de l'avocat à l'égard de l'assureur, Revue de droit de l'ULB, 21 (2000), str. 29 (32).*

[19] *Kodeks odvetniške poklicne etike Sveta odvetniških zbornic (CCBE) z dne 26. maja 2006, točka 2.3, primerjaj tudi* ***De Caevel/Depuydt****: navedeno delo, str. 30;* ***Cassese****: Disciplina antiriciclaggio e deontologia professionale: quali doveri per gli avvocati?, Giornale di diritto amministrativo, 2007, str. 1043 (1046).*

[20] *Sodba Sodišča ES Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05) z dne 26. julija 2007, <www.curia.europa.eu>, tč. 32.*

[21] *Sodba belgijskega ustavnega sodišča z dne 13. julija 2005, št. 126/2005, <www.arbitrage.be>, zlasti točka B.8.*

[22] *Directive 2001/97/EC of the European Parliament and of the Council of 4 December 2001 amending Council Directive 91/308/EEC on prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering (UL L 344, 28. december 2001, str. 76, ni na voljo v slovenskem jeziku). Glede te direktive primerjaj tudi* ***Michalke****: Anmerkungen zum Urteil des EuGH vom 26. Juni 2007, Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05), Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht 2007, str. 475 in 476, in* ***Zeder****: Ausweitung der EG-Geldwäsche-Richtlinie: Konflikt zwischen Verbrechensvorbeugung und Berufsgeheimnis, Liechtensteinische Juristen-Zeitung, 23 (2002), str. 86 in nasl.*

[23] ***Zeder****, navedeno delo, str. 96.*

EU in v členih 47 in 48 Listine o temeljnih pravicah.[24]

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Madura

Generalni pravobranilec Maduro je v sklepnih predlogih Sodišču ES predlagal, da sta člena 2a, točka 5, in 6 Direktive Sveta 91/308/EGS, kot je bila spremenjena z Direktivo 2001/97/ES, veljavna, če se ju razlaga tako, da je treba dovoliti izjemo od obveznosti posredovanja podatkov, pridobljenih pred sodnim postopkom, med njim in po njem ali med pravnim svetovanjem.

Generalni pravobranilec Maduro meni, da poklicno tajnost odvetnika varujeta 6. in 8. člen EKČP.[25] Vendar pa je *ratione materiae* obseg varstva, ki ga zagotavlja odvetniška poklicna tajnost, drugačen, če je pravna podlaga 8. ali pa 6. člen EKČP. »V teoriji izbira enega od teh dveh temeljev ni nepomembna. Naj namreč opozorim, da lahko povezava varovanja skrivnosti z eno ali drugo od teh pravic omogoči spreminjanje obsega tega varovanja. Utemeljevati skrivnost s pravico do poštenega sojenja implicitno pomeni omejevati njeno razširitev na sodni in kvazisodni pravdni okvir.«[26]

Na drugi strani odločitev za pravico do spoštovanja zasebnosti, ki jo vsebuje 8. člen EKČP, *a priori* pomeni razširitev varovanja na vse zaupne izjave, ki jih stranka zaupa strokovnjaku, ne glede na okoliščine, v katerih se ti odnosi razvijejo.[27] Vendar generalni pravobranilec tudi meni, da izbira med dvema pravnima podlagama ni potrebna. Dvojna pravna podlaga ima prednost v tem, da odgovori na vsa vprašanje poklicne tajnosti odvetnika. »Varovanje poklicne skrivnosti odvetnikov je načelo z dvema vidikoma, postopkovnim, ki izhaja iz temeljne pravice do pravičnega sojenja, in vsebinskim, ki izhaja iz temeljne pravice do spoštovanja zasebnosti. Postopkovnemu temelju je lahko priključiti pravice obrambe, pravico do pravne pomoči in privilegij zoper samoobtožbo. Vsebinskemu temelju ustrezata zahteva, »da morajo vse osebe imeti možnost, da se svobodno obrnejo na odvetnika, čigar poklic obsega nalogo, da neodvisno daje pravne nasvete vsem, ki jih potrebujejo«, in z njo tesno povezana zahteva po lojalnosti odvetnika do stranke. Načelo skrivnosti izvira iz posebnosti odvetniškega poklica.«[28]

Generalni pravobranilec je v tej zadevi menil, da načelo poklicne skrivnosti pokriva, kot trdijo odvetniške zbornice intervenientke, pravno svetovanje. Razlog je dvojen in temelji hkrati na načelnih in praktičnih ugotovitvah. Načeloma je treba upoštevati temeljno nujnost, da se lahko vsakdo v civilizirani družbi posvetuje s svojim odvetnikom, da bi dobil nasvet ali pomoč ter da bi ga ta zastopal, ko se začne postopek. Vsak odvetnik, ki je zastopnik in zagovornik, ima tudi bistveno dolžnost pomoči in svetovanja. »Možnost vsakega posameznika, da lahko dobi neodvisen nasvet zato, da se seznani s stanjem prava, ki ureja njegov posamični položaj, je bistveno zagotovilo pravne države. V teh okoliščinah je treba sporazum o zaupanju, ki zagotavlja varovanje skrivnosti, razširiti na okvir odnosov pravne pomoči in svetovanja.«[29]

»Okrepljeno zaščito, ki jo uživa poklicna skrivnost odvetnikov, je treba razširiti na naloge zastopanja, obrambe ter pravne pomoči in svetovanja. Zato predlagam, naj velja, da odvetniku pri opravljanju teh nalog ni mogoče naložiti nobene obveznosti obveščanja, povezane z bojem proti pranju denarja. Vsako tako poseganje bi bilo treba šteti za poseganje v bistvo pravic, zaščitenih s pravnim redom Skupnosti.«[30]

Sodba Sodišča ES – omejevanje obsega poklicne tajnosti odvetnika

Vprašanje belgijskega sodišča za predhodno odločanje se izrecno nanaša le na razlago instituta poklicne tajnosti odvetnika v okviru 6. člena EKČP, ker se v vprašanju omenja združljivost Direktive 2001/97 s pravico do poštenega sojenja iz 6. člena EKČP. Sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice je v zadevah S proti Švici in Niemietz proti Nemčiji kršitve stanovskih pravic odvetnika in kršitve poklicne tajnosti odvetnika obravnavalo kot kršitev pravice do poštenega sojenja (*fair trial*) iz 6. člena EKČP.[31]

Vendar pa je vprašanje belgijskega sodišča za predhodno odločanje oblikovano tako, da bi se lahko brez težav v odločanje pritegnilo tudi 8. člen oz. celo 10. člen EKČP v delu, kjer obravnava negativno svobodo izražanja, saj se vprašanje belgijskega sodišča nanaša tudi na drugi odstavek 6. člena Pogodbe o Evropski uniji (PEU), ki določa, da Unija spoštuje temeljne pravice, kakršne zagotavlja EKČP. Zaradi tega sta 8. in 10. člen EKČP del pravnih načel, ki jih varuje 6. člen PEU. Pri tem ne smemo pozabiti, da je ESČP poklicno tajnost odvetnika v zadevi *Foxley proti Veliki Britaniji* obravnavalo kot kršitev 8. člena EKČP.[32]

Čeprav je generalni pravobranilec Maduro predlagal preskus zadeve tudi s stališča 8. člena EKČP,[33] je Sodišče ES omejilo preskus, ali odvetnikova obveznost pri opravljanju poklicnih dejavnosti, da sodeluje z organi, pristojnimi za boj proti pranju denarja v smislu člena 6(1) Direktive 91/308, in da jih sam obvesti o vseh dejstvih, ki bi lahko kazala na pranje denarja, pomeni kršitev pravice do poštenega sojenja, kot jo zagotavljata člena 6 EKČP in 6(2) Pogodbe o ustanovitvi EU.[34]

Po Sodišču ES je poklicna tajnost odvetnika samo element pravice do poštenega sojenja iz 6. člena EKČP.[35] Če pa se kot zgornja premisa sodniškega silogizma vzame le 6. člen EMRK, se tako določi tudi okoliščine, pod katerimi se ne sme poseči v poklicno tajnost odvetnika. Člen 6 EKČP vsebuje postopkovne pravice, zato se določbe tega člena ne morejo uporabljati zunaj sodnih postopkov. »Če bi odvetnik v okviru sodnega postopka ali priprav nanj moral sodelovati z javnimi organi tako, da bi jim posre-

---

[24] *Sodba belgijskega ustavnega sodišča z dne 13. julija 2005, st. 126/2005, <www.arbitrage.be>, točka B.5, in sodba Sodišča ES Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05) z dne 26. julija 2007, <www.curia.europa.eu>, tč. 12.*

[25] *Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Madura z dne 14. decembra 2006 v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-303/05), <http://curia.europa.eu/>, tč. 41.*

[26] *Prav tam, tč. 43.*

[27] *Prav tam, tč. 43.*

[28] *Prav tam, tč. 44.*

[29] *Prav tam, tč. 60.*

[30] *Prav tam, tč. 62.*

[31] *Sodba ESČP z dne 28. novembra 1991 v zadevi S proti Švici, 12629/87 in 13965/88, Series A nº 220, tč. 46 in nasl., in sodba ESČP z dne 16. decembra 1992 v zadevi Niemietz proti Nemčiji, 13710/88, Series A no. A 251-B, tč. 37.*

[32] *Sodba ESČP z dne 20. junija 2000 v zadevi Foxley proti Veliki Britaniji, 33274/96, dostopna na spletni strani <http://www.echr.coe.int/echr/>, tč. 27 in nasl.*

[33] *Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Madura z dne 14. decembra 2006 v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-303/05), <http://curia.europa.eu/>, tč. 42.*

[34] *Sodba Sodišča ES z dne 26. julija 2007 v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05), <www.curia.europa.eu>, tč. 26.*

doval podatke, pridobljene med pravnim svetovanjem v okviru takega postopka, ne bi mogel ustrezno zagotavljati nalog svetovanja, obrambe in zastopanja stranke in bi bile tej odvzete pravice, ki ji jih daje člen 6 EKČP.«[36]

»Iz člena 2a, točka 5, Direktive 91/308 izhaja, da se obveznost obveščanja in sodelovanja za odvetnike uporablja zgolj, ko strankam pomagajo pri pripravi ali izvedbi določenih transakcij, zlasti finančnih in nepremičninskih, navedenih v tej določbi pod točko a), ali ko delujejo v imenu in za račun svoje stranke pri kakršni koli finančni ali nepremičninski transakciji. Po splošnem pravilu te dejavnosti zaradi svoje narave spadajo v kontekst, ki nima zveze s sodnim postopkom, in zato ne sodijo na področje pravice do poštenega sojenja.«[37] »V trenutku, ko se za odvetnikovo pomoč v okviru transakcije, določene v členu 2a, točka 5, Direktive 91/308, zaprosi zaradi izvedbe naloge obrambe ali zastopanja pred sodišči ali zaradi svetovanja o sprožitvi sodnega postopka ali njegovi izognitvi, je odvetnik na podlagi člena 6(3)(1) navedene direktive oproščen obveznosti iz odstavka 1 navedenega člena in v tem pogledu ni pomembno, ali so bili podatki prejeti ali pridobljeni pred, med ali po postopku. Taka oprostitev ohranja pravico stranke do poštenega sojenja.«[38]

Sicer Sodišču ES ne moremo očitati, da se je izognilo odgovoru na vprašanje, ali se 8. člen EKČP *ratione materiae* v pravu ES uporablja tudi za institut poklicne zaupnosti odvetnika. Kljub vsemu je ta sodba v teoriji doživela zelo kritičen sprejem,[39] del teorije je celo predvideval, da je Sodišče ES verjetno želelo rešiti Direktivo št. 91/308.[40] S problematiko poklicne tajnosti odvetnika se je ukvarjalo tudi že ESČP v Strasbourgu v zadevi Kopp proti Švici, v kateri je glede nadzora pošte in drugih sredstev sporočanja nekega odvetnika, ki ni bil udeležen kot stranka v kazenskem postopku, ugotovilo, da čeprav je sodna praksa oblikovala načelo, ki je med drugim tudi splošno sprejeto, da poklicna zaupnost odvetnika zadeva samo razmerje med odvetnikom in strankami, zakon ne določa jasno, kako, pod katerimi pogoji in kdo odloči, kdaj gre za zadeve, ki so specifično povezane z odvetniškim delom na podlagi pooblastila stranke v postopku in dejavnostmi, ki niso povezane z dajanjem nasvetov.[41]

Sodiče ES je tej sodbi sledilo stališču ESČP, ki v svoji sodni praksi stoji na stališču, da odvetnikom njihov posebni status dodeljuje osrednji položaj pri sojenju kot posrednikom med javnostjo in sodišči. Tak položaj pa tudi obrazloži običajne omejitve pri obnašanju odvetnikov[42] in nato sledi tradicionalni delitvi odvetniške dejavnosti na dejavnost zunaj postopkov kot denimo zastopanje strank v pravnem prometu (npr. pri nakupu nepremičnin in vrednostnih papirjev dejavnostjo v sodnih postopkih ali v zvezi s sodnimi kot zastopnik, pooblaščenec ali zagovornik).[43]

Pri tem je treba jasno povedati, da pojem sodni postopek v smislu te direktive ne ustreza nujno pojmu sodnega postopka v slovenskem procesnem pravu. Sodni postopek je v tem primeru avtonomni pojem evropskega prava, ki velja v vseh 27 državah članicah. Zaradi tega teorija opozarja, da gre po vsej verjetnosti za postopke pred vsemi instancami in organi, ki lahko na podlagi 234. člena PES predložijo vprašanja evropskega prava v predhodno odločanje.[44] Ta delitev odvetniškega poklica na dva dela je bila v tuji teoriji sprejeta zelo kritično, ker je dejansko nemogoče določiti natančno mejo med obema področjema dejavnosti.[45] Deloma je bil podan celo predlog, naj zaradi uporabe poklicne tajnosti v sodnih postopkih odvetnik po vsakem nasvetu, ki ga je dal stranki, za katero bi moral sporočiti pristojnim organom podatke, sproži postopek glede tega nasveta pred pristojnim sodiščem, ker se v sodnih postopkih uporablja 6. člen EKČP.[46] Poleg tega se postavlja tudi vprašanje, ki se pojavlja tudi v praksi slovenskih odvetnikov, ali tako stroga in toga delitev odvetniškega dela na dve področji sploh še ustreza zahtevam modernega pravnega prometa. Zakaj bi se eno samo dejansko stanje (npr. nakup nepremičnine) moralo obravnavati drugače v fazi nakupa in nato v fazi civilnega spora? Zakaj bi se moral tak nakup obravnavati drugače ob sklenitvi pogodbe in zakaj ob vložitvi tožbe? V praksi je izredno težko razlikovati med časom svetovanja in časom zastopanja.[47]

Generalni pravobranilec Léger je v zadevi Wouters (C-309/99) ugotovil, da »neodvisnost predpostavlja, da odvetnik lahko opravlja svojo dejavnost svetovanja, pomoči in zastopanja v izključnem interesu svoje stranke. Ta učinkuje v razmerju do javne oblasti, ostalim udeležencem na trgu in tretjim, ki pod nobenim pogojem ne smejo vplivati na delo odvetnika. Učinkuje tudi v razmerju do stranke, ki ne sme postati delodajalec svojega odvetnika. Neodvisnost je bistveno jamstvo za stranko in za sodstvo, tako da obstaja zaradi tega dolžnost odvetnika ne udeležiti se v zadevah ali skupnih podjemih, ki bi lahko ogrozili njegovo neodvisnost.«[48]

To stališče ne govori o neodvisnosti v okviru priprave ali izvedbe postopka, čeprav tudi v tem primeru ni izključeno, da se lahko v nekem konkretnem primeru poklicna tajnost odvetnika omeji zaradi zahtev močnejšega javnega interesa,[49] seveda pa se v takem primeru namesto poklicne taj-

---

[35] *Prav tam, tč. 31.*

[36] *Prav tam, tč. 32.*

[37] *Prav tam, tč. 33.*

[38] *Prav tam, tč. 34.*

[39] ***Denys**, navedeno delo, str. 13.*

[40] ***Vatier, B.**: L'inclusion des avocats dans la directive blanchiment (À propos de l'arrêt de la CJCE du 26 juin 2007), Gazette du Palais 2007 nº 187-188, str. 4 in nasl.*

[41] *Sodba ESČP z dne 25. marca 1998 v zadevi Kopp proti Švici, 13/1997/797/1000, Repports-1998 II, str. 524, tč. 73.*

[42] *Sodba ESČP z dne 20. maja 1998 Schöpfer proti Švici, 56/1997/840/1046, Repports 1998-III, str. 1042, tč. 29, v kateri se ESČP sklicuje na lastno sodbo z dne 24. februarja 1994 v zadevi Casado Coca proti Španiji, Series A nº 285-A, tč. 54.*

[43] *Tako je npr. Kasacijsko sodišče Francije (Cour de Cassation), Crim. 30 septembre 1991 (dès lors que l'audition en cause d'un avocat comme témoin concerne une activité de rédaction d'acte ou de négociateur, et non l'exercice des droits de la défense, la chambre d'accusation a justifié sa décision d'écarter la violation du secret professionnel). Zanimiva je npr. primerjava s slovenskim 8. členom Zakona o odvetništvu.*

[44] ***Zeder**, navedeno delo, str. 97.*

[45] *Vgl. **Vatier**, navedeno delo, str. 4 in nasl.; **De Caevel/Depuydt**, navedeno delo, str. 29 in 30; **Cachard**: Précisions sur les activités donnant lieu à déclaration de soupçons par les avocats, JCP/La semaine juridique – édition générale 2007, vnos II 10137, str. 31 (33), celo meni, da je odvetniška poklicna tajnost pokleknila pred ideologijo transparentnosti.*

[46] *Tako **Lambert**: Chronique de jurisprudence communautaire – Droits fondamentaux – La directive »blanchiment« confrontée au droit à un procès équitable – Arrêt du 26 juin 2007, Ordre des barreaux francophones et germanophone e.a. (C-305/05), L'actualité juridique: droit administratif, december 2007.*

[47] *Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Madura z dne 14. decembra 2006 v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-303/05), <http://curia.europa.eu/>, tč. 61. Primerjaj tudi Zeder, navedeno delo, str. 97.*

[48] *Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Légerja z dne 10. julija 2001 v zadevi Wouters (C-309/99), Recueil, str. I-1577, tč. 181.*

[49] *Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Madura z dne 14. decembra 2006 v zadevi Ordre*

nosti uporabi pravica zoper samoobtožbo (*nemo contra se prodere tenetur*). Teleološka razlaga stanovskih pravic odvetnika pokaže, da je namen poklicne tajnosti varovanje zaupnosti pravnega nasveta. Sodišče ES bi lahko dolžnost odvetnika sporočati podatke obrazložilo s sklicevanjem na nezdružljivost neodvisnosti z udeležbo pri pranju denarja, se pravi s pomočjo pri storitvi kaznivega dejanja pranja denarja, ki ga v Sloveniji ureja 252. člen KZ. Udeležba, pa najsi gre za sostorilstvo, napeljevanje ali pa pomoč pri storitvi kaznivega dejanja, ogroža neodvisnost odvetnika. Teoretična prednost take obrazložitve, da ni posega v stanovske oz. poklicne pravice odvetnika, udeležba pri pranju denarja je namreč neke vrste *venire contra factum proprium* oz. *crime and fraud exception*, zaradi katere je poklicna tajnost odvetnika prekludirana, saj posameznik, ki sodeluje pri pranju denarja, ne more biti več odvetnik in ne zasluži poklicnega naziva odvetnik.[50]

Omejitev stanovskih oz. poklicnih pravic odvetnika oz. poklicne tajnosti odvetnika lahko pravno teoretično obrazložimo le ob upoštevanju dvojne narave poklicne zaupnosti. Ta je namreč sestavljena iz dveh sestavnih delov. Prvi del zadeva zavezanost odvetnika k varovanju vseh informacij, ki jih je odvetniku zaupala stranka, drugi del pa pravico odvetnika do varovanja informacij, ki mu jih je zaupala stranka, v razmerju do državnih organov oz. drugih nosilcev javnega pooblastila. Drugače rečeno, državni organi in drugi nosilci javnih pooblastil imajo dolžnost spoštovati poklicno tajnost odvetnika glede informacij, ki mu jih je zaupala stranka.[51] Zato se lahko postavimo na stališče, da poklicno tajnost odvetnika kot negativno obliko svobode govora v evropskem pravu varuje tudi 10. člen EKČP, ki ureja svobodo izražanja.[52] Če stranka sporoča odvetniku podatke in informacije, ne moremo že zato meniti, da je že vnaprej soglašala k morebitnemu sporočanju teh podatkov organom za boj proti pranju denarja. Zato bo pač treba sprejeti stanje, da v EU varovanje poklicne tajnosti odvetnika v razmerju do določenih državnih organov in nosilcev javnih pooblastil pri izvensodni dejavnosti odvetnika ne obstaja več.

S stališča primerjalnega prava lahko z zadevo Ordre des barreaux barreaux francophones et germanophone (C-305/05) primerjamo sklep prvega senata Nemškega zveznega ustavnega sodišča (BVerfG) z dne 13. junija 2007[53] in začasno odredbo kanadskega Supreme Court of British Columbia z dne 20. novembra 2001,[54] v katerih se obravnava vprašanje pranje denarja in odvetniške poklicne tajnosti.

Nemško zvezno ustavno sodišče (BVerfG) v sklepu z dne 13. junija 2007 ni imelo ustavnopravnih pomislekov glede podobnih dolžnosti sporočanja podatkov in informiranja nemških bank. Nemška zakonodaja jim namreč zdaj nalaga zbiranje podatkov o strankah, med te podatke pa se uvršča tudi odvetniška skrbniška dejavnost upravljanja denarja strank. Ti podatki pa se lahko posredno uporabijo tudi za mednarodno pravno pomoč v kazenskih zadevah, saj se lahko sporočajo tudi tujim organom, pristojnim za kazenski pregon, in sodiščem.[55] Po mnenju nemškega sodišča taki predpisi ne posegajo v svobodo opravljanja odvetniškega poklica niti v razmerje zaupanja med stranko in odvetnikom. V sklepu je izrecno zapisano, da lahko ostane odprto, ali skrbniško upravljanje denarja stranke sploh spada pod ustavnopravno posebej varovano odvetniško dejavnost in ali bi bilo treba razkritje torej presoditi na podlagi pravice do svobodnega opravljanja poklica.[56] Nemško zvezno ustavno sodišče je, podobno kot Sodišče ES, opredelilo področje uporabe poklicne tajnosti odvetnika *ratione materiae* tako, da poklicna tajnost odvetnika ne velja za skrbniško upravljanje denarja stranke.

Vendar lahko na prvi pogled ugotovimo, da dolžnost odvetnika, da sporoča podatke o strankah le na podlagi razlogov za sum, ne da bi o tem obvestil svoje stranke, ni v skladu s poklicno tajnostjo odvetnika, poklicno etiko in s stanovskimi pravicami odvetnika. Tudi če je odvetnik pooblaščen le za opravljanje finančnih poslov in transakcij, so ga stranke pooblastile *intuitu personae* kot nosilca razmerja zaupanja. Dolžnost zadržati in ne razkriti informacij o strankah in razmerje zaupanja med stranko in odvetnikom ne razlikujeta med svetovanjem stranki v pravnem prometu in zastopanjem v sodnem postopku.[57] Ta, zadnja ugotovitev je bila tudi temelj za odločbo Supreme Court of British Columbia pri presoji ustavnosti kanadske zakonodaje o pranju denarja,[58] ki je odvetnikom nalagala dolžnost sporočanja podatkov pri razlogih za sum, enako kot člen 2a novelirane direktive št. 91/308.

Kanadsko sodišče je pri presoji verjetnosti utemeljenosti predloga za ustavnosodni nadzor[59] ugotovilo, da je »odnos med odvetnikom in stranko posebno razmerje, ki se ga ne da primerjati z ostalimi poklici in organizacijami ... Temeljna načela pravičnosti, ki naj bi jih ogrozila ta zakonodaja, obsegajo neodvisnost odvetništva, zaupnost v razmerju med odvetnikom in stranko in dolžnost lojalnosti, ki jo strankam dolgujejo odvetniki.«[60] Pri presoji nevarnosti za izdajo začasne odredbe je isto sodišče nadalje ugotovilo, da »če se ne izda začasna odredba, je jasno, da bodo morali odvetniki poročati o sumljivih transakcijah kanadskemu organu za preprečevanje pranja denarja mesece, morda celo leta, ko bo potekal postopek ustavnosodne presoje. Če bo zakonodaja razveljavljena, tako da se ne uporablja za odvetnike, bo vseeno prišlo do nepopravljive škode. Informacije so se zbirale in sporočale na neustaven način. Zaupanje javnosti v neodvisnost odvetništva bi bilo omajano in razmerje zaupnosti med stranko in odvetnikom nepopravljivo poškodova-

---

des barreaux francophones et germanophone (C-303/05), <http://curia.europa.eu/>, tč. 47.

[50] ***Vatier**, navedeno delo, str. 6, in Kehl, navedeno delo, str. 143.*

[51] ***De Caevel/Depuydt**, navedeno delo, str. 37.*

[52] *Primerjaj **Kehl**, navedeno delo, str. 133.*

[53] *BVerfG, 1 BvR 1550/03 z dne 13. junija 2007, tč. 162 in nasl., <http://www.bverfg.de/entscheidungen/rs20070613_1bvr155003.html>.*

[54] *Odločba Supreme Court of British Columbia z dne 20. novembra 2001, The Law Society of B.C. v. A.G. Canada; Federation of Law Societies v. A.G. Canada 2001 BCSC 1593, <http://www.courts.gov.bc.ca/jdb-txt/SC/01/15/2001BCSC1593.htm>.*

[55] *§ 24c odstavek 3 Gesetz über das Kreditwesen.*

[56] *BVerfG, 1 BvR 1550/03 z dne 13. junija 2007, tč. 162, <http://www.bverfg.de/entscheidungen/rs20070613_1bvr155003.html BVerfG>.*

[57] ***Michalke**, navedeno delo, str. 476.*

[58] *Izpodbijana kanadska zakonodaja so bili kanadski zakon o preprečevanju pranja denarja (Proceeds of Crime (Money Laundering) Act, S.C. 2000, c. 17) in razni izvršilni predpisi k tej zakonodaji, na podlagi katerih so morali odvetniki pri upravljanju denarja vrednostnih papirjev in nakupu nepremičnin za stranke pri sumu storitve kaznivega dejanja pranja denarja stranke prijaviti pristrojnim kanadskim organom.*

[59] *Odločba Supreme Court of British Columbia z dne 20. novembra 2001, The Law Society of B.C. v. A.G. Canada; Federation of Law Societies v. A.G. Canada 2001 BCSC 1593, <http://www.courts.gov.bc.ca/jdb-txt/SC/01/15/2001BCSC1593.htm>, tč. 78.*

[60] *Prav tam, tč. 77.*

no.«[61] Kanadsko sodišče je pravilno ugotovilo, da je zaupnost informacij, ki jih pridobi odvetnik pri pravnem svetovanju, primarno v interesu stranke, ki mora imeti pravico do pravnega nasveta ne glede na možne kršitve prava ali pa njihov pregon oz. do preventivne ocene pravnega položaja glede nameravanih poslov.[62]

Sklep

Poklicna tajnost odvetnika glede dajanja pravnih nasvetov je v EU *ratione materiae* omejena le na pripravo in izvedbo sodnih postopkov. V razmerju do strank, ki jim odvetnik daje pravne nasvete zunaj priprave postopkov in izvedbe postopkov, je po sodbi v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05) poklicna tajnost odvetnika omejena tako, da lahko govorimo le še o *nudum ius*. Stranke ne bodo mogle brez pomisleka več zaupati svojemu odvetniku in mu sporočati vseh potrebnih informacij. Po drugi strani pa bomo tudi mi, odvetniki, zaradi te sodbe in zaradi 49. člena ZPPDFT imeli probleme, saj bo že pri pravnem svetovanju treba presojati, ali obstaja dolžnost poročanja organom za preprečevanje pranja denarja.[63] Če stranke vedo, da jih mora odvetnik prijaviti, bodo tudi dajale nepopolne informacije,[64] kar seveda ne bo v korist kvaliteti dela in pravnega nasveta.

Pravnoteoretično pa lahko očitamo tako komentirani sodbi kot tudi ZPPDFT, da naloge pregona kaznivih dejanj prenaša na odvetnike, ki so po definiciji v kazenskem postopku le zagovorniki, torej na drugi strani. V pravni državi pa se nalog odvetnika ne sme izenačiti z nalogami državnega tožilca oz. preiskovalnega sodnika. Tu velja le navesti, da je sodna praksa ESČP jasna, že preiskovalni sodnik ne sme biti sočasno sodnik v senatu, ki sodi v zadevi.[65]

[61] *Prav tam, tč. 82.*

[62] *Kehl, navedeno delo, str. 122.*

[63] ***Cassese**, navedeno delo, str. 1046 in 1047.*

[64] ***Rubinstein/Guerrina**: The Attorney-Client Privilege and International Arbitration, Journal of International Arbitration, 18 (2001), str. 587 (590), opozarjata, da se stranke v mednarodnih arbitražnih postopkih na postopke pripravljajo popolnoma drugače v primeru, da za korespondenco med odvetnikom in stranko velja poklicna tajnost, kot pa v primeru, da te poklicne tajnosti ni.*

[65] *Sodba ESČP z dne 26. oktobra 1984 v zadevi De Cubber proti Belgiji, 9186/80, Series A n° 86, tč. 29.*

Maša zadušnica, odvetnik in odgovornost duhovnika

dr. Karlo Primožič

Pravno načelo (uradna maksima[1]), ki izhaja iz sodbe italijanskega kasacijskega sodišča, III sekcija, št. 7449 z dne 29. marca 2007, se glasi tako: *»Če duhovnik opravi mašo zadušnico ob uri, ki ni bila dogovorjena s sorodniki pokojnika, in če ni vprašanja o škodi, ki naj bi jo utrpel pokojnik, ne krši temeljne človekove pravice sorodnikov do opravljanja obredov lastne veroizpovedi.«*

Casus je tak: sinova pokojnega očeta sta se z župnikom domenila, da bo mašo zadušnico bral določenega dne ob 18.30, župnik pa je maševanje opravil istega dne ob 8.30. Za mašo sta mu dala deset evrov.

Zoper župnika sta vložila tožbo na mirovnega sodnika (ta je pristojen za bagatelne tožbe) ter zahtevala poleg vračila plačanega zneska tudi povračilo druge premoženjske in nepremoženjske škode. Sodnik je duhovnika obsodil na povračilo desetih evrov in zavrnil ostala dva zahtevka.

Proti sodbi sta sinova pokojnika vložila pritožbo na Okrožno sodišče v Veroni, ki je potrdilo sodbo prve stopnje. V sodbi je tudi hudomušno zapisalo, da je bila maša opravljena, čeprav ne ob dogovorjeni uri, in da zaradi tega pokojnik ni utrpel nobene škode ter da je bila poleg tega tožnikoma vrnjeno deset evrov.

Vendar **se tožnika (eden je odvetnik)** s tako razsodbo nista zadovoljila in sta se obrnila na kasacijsko sodišče. V rekurzu[2] sta tudi navajala, da duhovnik ni izpolnil obveznosti, ker ni spoštoval dogovorjene ure maše, poleg tega pa ni nobenega dokaza o darovani maši za pokojnika. Navsezadnje je bil dogovor sklenjen v njuno korist in zadoščenje, ki bi ju dosegla z navzočnostjo pri maši.

Vrhovno sodišče je zahtevke tožnikov zavrnilo z obrazložitvijo, da nista predložila nobenega dokazila o premoženjski škodi (razen plačila desetih evrov vrnjenega zneska), glede nepremoženjske škode pa je bilo sodišče mnenja, da v konkretnem primeru ni moč govoriti o kršenju temeljnih človekovih pravic, ki bi upravičile odškodninski zahtevek. Odsotnost pri maši namreč ne pomeni kršitve njune temeljne pravice do svobode veroizpovedi (kot sta v rekurzu navajala) iz 19. člena ustave.[3]

Primer je zanimiv zaradi vsebine, je pa tudi prikaz krize italijanskega sodstva. Včasih se mora z zares bagatelnimi zadevami ukvarjati tudi vrhovno sodišče, in to celo »po zaslugi« odvetnikov! Giuseppe Finocchiaro je v komentarju[4] te pravde zapisal približno takole: *»Če bi postopki tako dolgo trajali v poslednji (vesoljni) sodbi,[5] bi paralizirali celo božje sodstvo.«*

[1] *Maksima (massima) ali pravno načelo je izvleček sodbe, ki vsebuje najbolj relevantna načela, navedena v sodbi. Izvlečke sodb Vrhovnega sodišča pripravlja za to zadolženi urad pri vrhovnem sodišču (Ufficio del Massimario).*

[2] *Tako se definira pritožba na vrhovno sodišče, ki jo je mogoče predložiti samo zaradi kršitve materialnega ali procesnega prava ali nezadostne ali kontradiktorne obrazložitve.*

[3] *Člen 19 italijanske ustave: »Vsi imajo pravico svobodno izpovedovati lastno versko prepričanje v kakršni koli obliki, posamezno ali v skupini, širiti propagando in zasebno ali javno opravljati obrede, razen če gre za obrede, ki so v nasprotju z načeli spodobnosti.«*

[4] *Revija Danno e Responsabilità, št. 7/2007, Wolters Kluwer Italia, Milanofiori Assago.*

[5] *Poslednja (vesoljna) sodba bo obstajala v razsodbi o blaženem življenju ali o večni kazni, ki jo bo Gospod Jezus izrekel ob svoji vrnitvi kot sodnik živih in mrtvih glede »pravičnih in krivičnih« (Apd 24,15), ki bodo vsi zbrani okoli njega. Zaradi te poslednje sodbe bo vstalo telo deležno plačila, ki ga je duša imela v posebni sodbi (<www.kapitelj.com/ sveti_duh_katekizem_katoliske_cerkve_1.del.html>).*

Intervju

Zasebna mediacija

*Pogovarjali smo se z **Markom Iršičem** z Zavoda RAKMO – Center za mediacije in obvladovanje konfliktov iz Ljubljane*

dr. Bojan Kukec

Kdaj je bil ustanovljen zavod RAKMO, kdo so ustanovitelji, kolikšen je ustanovni delež, kakšen je status, kje je registriran in kdaj?

Zavod RAKMO je bil ustanovljen 12. novembra 2003 in je vpisan v sodni register Okrožnega sodišča v Ljubljani z dnem 5. februar 2004. Ustanovitelj je Marko Iršič.

Kdaj ste začeli z mediacijami, koliko ste jih do zdaj opravili in kako uspešni ste bili pri tem?

Mediacijo za fizične in pravne osebe smo začeli izvajati v letu 2006 v okviru Centra za mediacijo in obvladovanje konfliktov, ki je bil ustanovljen 25. aprila 2006 v okviru našega zavoda. V tem letu smo začeli usposabljanje za mediatorje, ki ga je do zdaj končalo 25 oseb. Natančne evidence o izvedenih mediacijah nimam, ocenjujem pa, da je bilo približno sto mediacijskih srečanj in da je uspešnost visoka – v smislu zaključka z dogovorom ali delnim dogovorom.

Na katerih področjih (po vsebini) mediirate?

Za zdaj pokrivamo naslednja področja mediacije: družinsko, šolsko, v manjši meri pa tudi druga področja glede na potrebo oz. povpraševanje.

Po kakšnem postopku lahko državljan pride do vaše storitve (promocija oz. reklama)?

Promocija poteka predvsem prek spletnih strani. Postopek je zelo preprost. Kdor se pri nas želi vključiti v postopek mediacije, pokliče ali pošlje e-pošto in dogovorimo se za termin prvega srečanja. Lahko pa da pobudo za začetek mediacije tudi v pisni obliki, še zlasti če želi, da drugo stran povabimo mi.

Koliko stane vaša storitev ter kakšni so kriteriji za obračunavanje; tako strankam kot mediatorjem?

Sofinancirane mediacije (družinske) so brezplačne, druge pa so bile do konca lanskega leta 50 evrov na srečanje. Z letošnjim letom pa so 50 evrov na uro za fizične in 100 evrov na uro za pravne osebe. Mediator dobi od 25 do 50 evrov na uro (bruto). Nekatere mediacije so tudi brezplačne.

Kakšna je struktura vaših mediatorjev po spolu, poklicu ter stopnji usposobljenosti – specializacije?

Šestindvajset oseb je končalo osnovno usposabljanje, vendar vsi ne izvajajo mediacije. Deset se jih je vključilo v nadaljevalni program. Izobrazba je večinoma univerzitetna.

Moških je 11, žensk pa 15. Mediatorji prihajajo iz različnih poklicev, npr. učitelji, pedagogi, psihologi, pravniki, socialni delavci, ekonomisti.

Koliko vaših mediatorjev je odvetnikov?

Odvetnikov ni, je pa nekaj pravnikov.

Kako in koliko so nagrajeni mediatorji za svoje delo (pravna podlaga avtorska ali podjemna pogodba po 619. členu OZ)?

Avtorska pogodba.

Kako je z izvršitvijo vašega mediacijskega sporazuma (v obliki notarske listine ali …)?

Do zdaj s tem nismo imeli težav. Večina končnih dogovorov je v ustni obliki in nadaljnji postopek, če je, izvedejo v večini stranke same ali njihovi odvetniki.

Za koliko zasebnih mediacij v Sloveniji veste, ali se je konkurenčni trg že vzpostavil in kaj menite o ideji nacionalnega inštituta za mediacijo – ali naj bo pri OZS, pri GZS – kot je bilo do zdaj predvideno, ali pa imate kakšno drugačno idejo?

Če dovolite, bi opozoril na spornost izraza »zasebne mediacije«. Ne gre za »zasebne« mediacije, ampak za mediacijo, ki se izvaja v okviru zasebnih (ne državnih) organizacij. Pogovarjali smo se o tem, kako naj bi se uporabljali izrazi, povezani z mediacijo in ali potrebujemo poseben izraz za mediacijo, ki ne poteka na sodišču, vendar je prevladovalo mnenje, da posebnega izraza ne potrebujemo in naj izraz mediacija pomeni vse oblike mediacije. Če želimo opredeliti bolj natančno, dodamo opis oz. pridevnik (družinska, šolska, gospodarska itd.) oz. kraj, kjer se izvaja (sodišče, zasebna organizacija, CSD, zavarovalno združenje itd.).

Vem za te organizacije, ki izvajajo mediacijo, in sicer Društvo mediatorjev Slovenije, Inštitut za mediacijo Concordia, PIC, Slovensko zavarovalno združenje, Zavod Mirabi, Zavod RAKMO. Obstaja pa jih še nekaj, za katere sem slišal ali prebral, da izvajajo mediacijo.

Glede Nacionalnega inštituta za mediacijo pa menim, da mora biti samostojen, in ne del take ali drugačne zbornice, saj mediacija ni le del poklica ali panoge, ampak način razreševanja spornih vprašanj, ki pa se pojavljajo povsod.

PRAVNA PRAKSA
ČASOPIS ZA PRAVNA VPRAŠANJA

Pravna praksa Naročite Pravno prakso in bodite zmeraj dobro obveščeni!

Vsak teden strokovne in zanesljive informacije.

Za brezplačni ogledni izvod pokličite po telefonu na 01 30 91 821

GV Založba
GV Založba, d. o. o., telefon: 01 30 91 821,
faks: 01 30 91 815, narocnine@gvzalozba.si, www.gvzalozba.si

Odvetniška Zbornica Slovenije

Iz dela UO OZS

Spremembe in dopolnitve ZOdv in OT – kronološki pregled

- **21. september 2004**: Odvetniška zbornica Slovenije (OZS) ministrstvu za pravosodje posreduje predlog sprememb in dopolnitev zakona o odvetništvu, ki se nanaša na določbe o zaposlitvi odvetnika pri odvetniku oz. odvetniški družbi, možnost ustanavljanja družb z omejeno odgovornostjo.
- **15. marca 2006**: OZD ministrstvu za pravosodje posreduje predlog spremembe drugega odstavka 21. člena zakona o odvetništvu glede na odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-212/03-14 z dne 24. novembra 2006.
- **september 2006**: Ministrstvo za pravosodje prosi za prevod nemškega zakona o odvetniški tarifi.
- **29. september 2006**: OZS ministrstvu za pravosodje posreduje pismo, v katerem izrazi nasprotovanje načinu sprejemanja odvetniške tarife, kot je predviden v zakonodajnem načrtu ministrstva za pravosodje. Zbornica predlaga, da se jo promptno obvešča o začetkih priprav posameznih sprememb zakonodaje in oblikovanju delovnih skupin, da se bo nanje lahko odzvala.
- **30. november 2006**: Ponovni dopis OZS ministrstvu za pravosodje.
- **6. marec 2007**: Prošnja OZS za sprejem pri ministru za pravosodje dr. Lovru Šturmu.
- **29. marec 2007**: Vabilo ministrstva za pravosodje za udeležbo na srečanju z nemškimi strokovnjaki, ki bo naslednji dan – 30. marca 2007. Tema srečanja je razprava o spremembah slovenske odvetniške tarife.
- **29. marec 2007**: Dopis OZS ministru za pravosodje, v katerem protestira glede načina vabljenja.
- **3. april 2007**: Sestanek med OZS in ministrstvom za pravosodje.
- **19. april 2007**: OZS prejme prvi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu (v nadaljevanju: prvi predlog).
- **7. maj 2007**: Sestanek delegacije OZS in ministrstva za pravosodje na temo prvega predloga.
- **30. maj 2007**: Pripombe OZS na prvi predlog.
- **12. junij 2007**: Protestno pismo OZS ministrstvu za pravosodje v zvezi z izjavami dr. Lovra Šturma v javnosti glede prakse Sodišča ES, ki naj bi odločilo, da »cehovsko določanje tarif ni primerno«.
- **14. junij 2007**: Ministrstvo za javno upravo posreduje predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu. Predlog je povsem drugačen od predloga delovnega besedila, na katero je OZS 30. maja 2007 posredovala pripombe (v nadaljevanju: drugi predlog).
- **18. junij 2007**: Pripombe OZS na popolnoma spremenjeni drugi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu.
- **19. junij 2007**: Na spletnih straneh vlade je ponovno objavljeno spremenjeno besedilo drugega predloga.
- **28. junij 2007**: Odgovor ministrstva za pravosodje na pripombe OZS.
- **2. julij 2007**: Sestanek predsednika OZS Mihe Kozinca z ministrom za pravosodje dr. Lovrom Šturmom. Na spletni strani vlade je zapisano, da je še istega dne ministrstvo za pravosodje vladi posredovalo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu. Besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu nato izgine s spletne strani vlade ter prav tako s spletne strani ministrstva za pravosodje.
- **23. januar 2008**: Ministrstvo za pravosodje OZS posreduje predlog zakona o odvetniški tarifi. Zbornica lahko poda pripombe in predloge najkasneje do 6. februarja 2008.
- **28. januar 2008**: Ministrstvo za pravosodje OZS posreduje predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu. Zbornica lahko poda pripombe in predloge najkasneje do 4. februarja, a se ta rok na predlog zbornice podaljša do 6. februarja 2008.
- **6. februar 2008**: OZS ministrstvu za pravosodje posreduje odgovor, v katerem ostro zavrača določbo 7. člena predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o

*Predsednik OZS **Miha Kozinc** in minister za pravosodje **dr. Lovro Šturm**.*
(Delo, 12. februar 2008, foto: Aleš Černivec)

Statistika

Iz odvetniškega imenika – stanje na dan 29. februar 2008

1169 odvetnikov, 131 kandidatov, 426 pripravnikov, 54 odvetniških družb in tri civilne odvetniške družbe

Odvetnice/ki

– vpisanih 1169 – med njimi 728 odvetnikov in 441 odvetnic
– od 1. 12. 2007 do 29. 2. 2008 se jih je vpisalo 16 – 10 odvetnikov in 6 odvetnic
– izbrisalo se jih je 6 – odvetnik in 5 odvetnic

Odvetniške/i kandidatke/ti

– vpisanih 131 – med njimi 44 kandidatov in 87 kandidatk
– od 1. 12. 2007 do 29. 2. 2008 se jih je vpisalo 9 – 4 kandidati in 5 kandidatk
– izbrisalo se jih je 24 – 8 kandidati in 16 kandidatk

Odvetniške/i pripravnice/ki

– vpisanih 426 – med njimi 147 pripravnikov in 279 pripravnic
– od 1. 12. 2007 do 29. 2. 2008 se jih je vpisalo 20 – 15 pripravnikov in 5 pripravnic
– izbrisalo se jih je 6 – 5 pripravnikov in pripravnica

Odvetniške družbe

– aktivno posluje 54 odvetniških družb in tri civilne odvetniške družbe

Imenik tujih odvetnikov

– na podlagi 34.b člena zakona o odvetništvu jih je v imenik tujih odvetnikov vpisanih 7

Upokojeni odvetniki

– upokojenih – 32 odvetnic in 81 odvetnikov

odvetništvu, po katerem se odvetniška tarifa določi z zakonom o odvetniški tarifi, ter določbe VIII. poglavja, ki bistveno spreminjajo določila o disciplinski odgovornosti odvetnikov, odvetniških pripravnikov in odvetniških kandidatov. Spremembe pomenijo nedopusten poseg v ustavno zagotovljeno samostojnost in neodvisnost odvetništva. Enotno mnenje vseh članov upravnega odbora OZS, ki je 5. februarja 2008 obravnaval predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu in predlog zakona o odvetniški tarifi, je, da postopek sprejema obeh predlogov in tudi vsebina nista primerna, zato jih v celoti zavrača.

– **18. februar 2008**: Sestanek med predstavniki OZS in ministrstva za pravosodje, na katerem se stališča niso zbližala. Dogovorjeno je bilo, da ministrstvo posreduje zbornici v pregled in mnenje popravljeni predlog sprememb.
– **19. februar 2008**: Ministrstvo za pravosodje posreduje popravljeni predlog, pri čemer niso upoštevane vse, na sestanku dne 18. februarja 2008 dogovorjene in usklajene spremembe.
– **20. februar 2008**: Na spletni strani ministrstva za pravosodje in vlade je zapisano, da je ministrstvo za pravosodje 20. februarja 2008 v vladno obravnavo posredovalo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu, ki ni enak predlogu, ki ga je zbornica prejela dan poprej.

Tanja Sedušak

Poslovili so se od nas:
Janko Šinkovec, odvetnik iz Ljubljane

Izjava 1035 slovenskih odvetnikov

Odvetnice in odvetniki zavračamo predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu in predlog zakona o odvetniški tarifi.

Način sprejemanja obeh predlogov kaže na to, da se odvetništvo kot del pravosodnega sistema ovira tudi tako, da se Odvetniška zbornica Slovenije, ki šteje 1171 odvetnic in odvetnikov, 130 odvetniških kandidatov in 421 odvetniških pripravnikov, v postopku sodelovanja pri pripravah povsem ignorira. Takšne neustavne situacije ni bilo v vseh 140 letih obstoja organiziranega odvetništva.

Odvetnice in odvetniki absolutno nasprotujemo določbam predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu, po katerem se odvetniška tarifa določi z zakonom, in predlogu zakona o odvetniški tarifi.

Odvetnice in odvetniki absolutno nasprotujemo določbam VIII. poglavja, ki bistveno spreminja določila o disciplinski odgovornosti odvetnikov, odvetniških pripravnikov in odvetniških kandidatov. Predlog, da bi država z zakonom določala, katere so kršitve odvetniške poklicne etike oz. disciplinske kršitve, predpisovala zastaralne roke za pregon, določala sestavo senatov disciplinskih komisij, pri kateri imajo večino zunanji člani, določala legitimacije za vlaganje pravnih sredstev ipd., je popolnoma nesprejemljiv.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o odvetništvu in predlog zakona o odvetniški tarifi pomenita nedopusten poseg v ustavno zagotovljeno samostojnost in neodvisnost odvetništva.

Št.	Odvetnik/ca
1	Ahlin Doljak Sara
2	Ahlin Tatjana
3	Aleksić Marjan
4	Alič Alojzija
5	Alič Tomaž
6	Ambrožič Dušan
7	Andree Prosenc Tjaša
8	Andrić Andrej
9	Anželj Frančiška
10	dr. Arah Metka
11	Arčon Lado
12	Avbreht Aleš
13	Avsec Biserka
14	Avsec Tamara
15	Avsenik Darko
16	Avsenik Tomaž
17	Bačič Dean
18	Bajc Dušana
19	Bajec Vesna
20	Bajuk Valentin
21	Balažic Gorazd
22	Ban Matej
23	Bandelj Alojz
24	Bandelj Mirko
25	Barle Kuk Avrelija
26	Bartenjev Mitja
27	Baškovič Desiree
28	Batinič Željko
29	Batinić Janja
30	Bauk Dino
31	Bauman Gašperin Jožica
32	Bauman Špela
33	Bavdek Boris
34	Bedene Uroš
35	Bele Darja
36	Bele Vatovec Marija
37	Benedičič Zorko
38	Benedik Katarina
39	Benigar Tošič Leon
40	Benkoč Igor
41	Bercieri Andreja
42	dr. Berden Andrej
43	Berden Drago
44	Berglez Majkus Valerija
45	Berkovič Robert

46 Bernik Bogataj Borut
47 Beronja Sonny
48 Besedić Leštan Ljiljana
49 Biber Tomislav
50 Bilić Vladimir
51 Bitenc Ljubomira
52 Blaganje Jaka
53 Blagovič Božidar
54 Blatnik Gorenšek Maja
55 Blatnik Ivan
56 Blažič Mojca
57 Bogataj Valter
58 mag. Bohinc Rado
59 Bohl Ulčar Tanja
60 Bolcar Nada
61 Borštnar Andrej
62 Braniselj Rihard
63 Bratašević Bojana
64 Bregant Martin
65 Brenčič Zvonko
66 Breznik Mojca
67 Breznik Valentin
68 Bricelj Dušan
69 Brišnik Primož
70 Brodarič - Kočevar Jasna
71 Bromše Tomaž
72 mag. Brumen Nina
73 Brsan Ana
74 Brtoncelj Danijel
75 Brumec Iztok
76 mag. Bukovec Marovt Marija
77 Bukovnik Ivan
78 Bunta Južina Gorazd
79 Burič Nada
80 Butala Maja (Butala Pišek Maja)
81 Cafuta Zdenko
82 Cegnar Primož
83 Cek Igor
84 Ceket Metod
85 Cepuder Borislav
86 Cerar Alenka
87 Cerjak Radovan
88 Cico Sandra
89 Cmok Aleksander
90 Cokan Darja
91 Colja Marjan
92 Colnar Igor
93 Cooper Sarah
94 Crnkovič Ljubomir
95 Csipö Dušan
96 Cugmas Velimir
97 Cujnik Jagoda
98 Cujnik Zdenko
99 Cuk Marko
100 Cunder Matjaž
101 Cunder Primož
102 Cvijanović Danijela
103 mag. Cvikl Aleksandra
104 Čačković Božena
105 Čad Tomaž
106 Čebular Matjaž
107 Čebular Robert
108 Čeč Gruden Nataša
109 Čeferin Aleksander
110 dr. Čeferin Peter
111 Čeferin Rok
112 Čehovin Simon
113 Čepon Drago
114 Černe Marjan
115 Černe Matjaž
116 Čevnik Rado
117 Čibej Ivo
118 Čučnik Drago
119 Čuk Danica
120 Čulap Vlasta
121 Dajčman Andreja
122 Damjan Boris
123 De Gleria Maruša
124 Debevc Špela
125 Debevec Zvone
126 Delević Vladimir
127 Demšar (Požar) Breda
128 Dernovšek Igor
129 Derstvenšek Branko
130 Djurković Hranislav
131 Dmitrovič Dragan
132 Dmitrović Mirjana
133 Dobnik Carmen
134 Dobovišek Miran
135 Dobrajc Gregor
136 Dobravc Tatalović Irena
137 Dokič Ervin
138 Doles Andrej
139 Doles Toš Katarina
140 Dolinar Sonja
141 mag. Dolinšek Anita
142 Dolinšek Iztok
143 Dolničar Jasna
144 Dolžan Jurij
145 Dornik Dušan
146 Drinovec Marko
147 Drobež Bojan
148 Drobnič Aljoša
149 Drol Novak Živa
150 Drozdek Iztok
151 Dukič Renato
152 Dular Zoran
153 Dvoršek Mojca
154 \uragić Drago
155 Erceg Darja
156 Erčulj Branko
157 Erjavec Klavdija
158 Erjavec Matej
159 Erzin Potočnik Tadeja
160 Fašink Vesna
161 Fašun Peter
162 Fatur Barbara
163 Feguš Marjan
164 Ferfolja Howland Marina
165 Ferlin Samsa Danica
166 Ferme Andreja
167 Ferš Mrhar Petra
168 Fijavž Andrej
169 Filipov Biljana Ana
170 Fink Rok
171 Firm Gavez Stanka
172 Fišer Gorazd
173 Flat Anica
174 Flego Giani
175 Flis Špela
176 Florjančič Franc
177 Franko Bojan
178 Freitag Milanez Nataša
179 Furlan Mojca
180 Gaber Klaudija
181 Gaber Peter
182 Gaberc Vida
183 Gaberščik Luka
184 Gabrič Gorazd
185 Gabrijelčič Miha
186 Gabrilo Rosita
187 Gale Suzaana (Gale Robežnik Suzana)
188 Galič Mateja
189 Gašperšič Matej
190 Gerbec Rozman Barbara
191 Gerlovič Rok
192 Germ Tomaž
193 Gerželj Gregor
194 Gerželj Stanislava
195 Gibičar Toš Nataša
196 Gjurin Miran
197 Globačnik Bina
198 Globevnik Marko
199 Gnilšak Kristijan
200 Gobec Vrtovec Breda
201 Goda Boris
202 Godeša Gregor
203 Godič Silvo
204 Godnjov Špik Renata
205 Goličič Franc
206 Goličič Metka
207 Golob Robert
208 Golovrški Dušan
209 Gombač Danilo
210 Gomboc Olivera
211 Goriup Simona
212 Gorjup Ivan
213 Gorjup Katja
214 Gorjup Zupančič Vesna
215 Gorše Igor
216 Grabrovec Junger Slavka
217 Gracer Dejan
218 Graj Martin
219 Grasselli Brigita
220 Grčar Mitja
221 Grdinić Petar
222 Grebenc Matjaž
223 Gregorc Damijan
224 Gregorin Štifter Daša
225 Gregorin Gregor
226 Gregorovič Jožko
227 Grgurevič Nikolaj
228 Gričnik Jasmina
229 Grilc Anton
230 Grmek Biserka
231 Grobelnik Boris
232 Gros Jurij
233 Grosek Manja
234 Grosman Borut
235 Gross Gutnik Andreja
236 Grossman Igor
237 Grubar Bojan
238 Gruden Janez
239 Grudniik Mellanie
240 Gvozdić Branko
241 Hafner Ladislav
242 Hajtnik Zoran
243 Hari Danilo
244 Hartman Irena
245 Hartman Zoran
246 Hebar Martin
247 Hieng Gregor
248 Hiti Anita
249 mag. Hladin (Gaber) Marija
250 Hočevar Frantar Bojana
251 Hočevar Janez
252 Hodžić Izet
253 Hojnik Bojan
254 Holec Varja
255 Horvat Alojz
256 Horvat Ignac
257 Horvat Jure
258 Horvat Vlasta
259 Hostnik Andej
260 Hrvatin Gregor
261 Husar Andrej
262 Ilc Samo
263 Ilešič Tomaž
264 Ilić Branko
265 Inkret Igor
266 Irt Zvonko
267 Ivić Tatjana
268 Jadek Srečo
269 Jager Lev
270 Jager Petruša
271 Jakin Silvan
272 Jakopanec Levart Renata
273 Jalovec Kristina
274 Jamnik France
275 Jamnik Janez
276 Jamnik Tatjana
277 Jamšek Halas Irena
278 Jan Matjaž
279 Jan Veljko
280 Janc Eva
281 Janež Zvone
282 Janša Miloš
283 Janžekovič Goran
284 Jazbec Primož
285 Jazbinšek Goričan Jerneja
286 Jecić Radmilo
287 Jeglič Simon
288 Jekovec Bernarda
289 Jelenič Novak Mitja
290 Jemc Aleksandra
291 Jenčič Mihael
292 Jeraj Wagner Mojca
293 Jeras Samo
294 Jerman Irena
295 Jerman Janko
296 Jerman Janko Ml.
297 Jernejčič Andrej
298 Jeromel Miran
299 Jesenko Alenka
300 Jesenko Borut
301 Jesenko Marjan
302 Jesenko Mojmir
303 Jesenko Vasja
304 Jevnikar Tomaž
305 Jovanović Krevatin Vukosava
306 Jovanović Milomir
307 Judež Suzana
308 Jug Ana
309 mag. Jugovec Matjaž
310 Juhant mag. Viktor
311 Jukič Luka
312 Jurak Aleksandra
313 Jurca Irena
314 Južnik Sanda
315 Kac Andrej
316 Kac Majda
317 Kajfež Vasja
318 Kalpič Zalar Marta
319 Kanalec Goran
320 Kandus Neli
321 Kapelj Jana
322 Karič Borut
323 Karlin Darja
324 mag. Karlovšek Igor
325 mag. Karlovšek Marija
326 Kastelic Vinko
327 Katalinič Daniel
328 Kaučič Janez
329 Kavčič Andrej
330 Kavčič Marjana
331 Kavčič Matej
332 Kavšek Boštjan
333 Kavšek Samo Mirt
334 Kecman Dušan
335 Kekec Ivo
336 Kenda Oražem Anka
337 Kerin Klavdija
338 Ketiš Andrej
339 Kezunović Matjaž
340 Kikel Janez
341 mag. Kincl Franc
342 Kincl Mlakar Maksimiljana
343 Kirbiš Matjaž
344 Kitek Vladislav
345 Klančič Renata
346 Klemenčič Stanislav
347 Klenovšek Bojan
348 Klep Matjaž
349 Klešnik Jurij
350 Klinc Slobodanka
351 Kljajić Nikica
352 Kljajić Oliver
353 Klobučar Anita
354 Klofutar Marko
355 Klun Žiga
356 Kmet Boris
357 Kmet Majda
358 Knafeljc Marko
359 Kobal Bogomir
360 Kocbek Damijan
361 Kocijan Katja
362 Kocjančič Igor
363 Kočevar Boris
364 Kočevar Irena
365 Kočnik Jug Ljubica
366 Koder Nikolič Tita
367 Kodrič Jurko Tanja
368 Kofol Nevio
369 Kokalj Jernej
370 Kokošin Fon Ivan
371 Kolbl Ljubo
372 Kolnik Dušan
373 Kolšek Zvonko
374 Kompara Tanja
375 Komunjar Silvan
376 Konjar Marija
377 Kontarščak Kristijan Anton
378 Koprivšek Katja
379 Koračin Bohar Tanja
380 Koren Rok
381 Korenčan Zoran
382 Korošec Damjan
383 Korošec Dušan
384 Korpič Jože
385 mag. Kos Miran
386 Kos Peter
387 Kos Slatinšek Alojzija
388 Kosmač Marko
389 Kosmina Martin
390 Kostevc Danica
391 Košar Franci
392 Koščak Janez
393 Koščak Primož
394 Košir Mojca
395 Košorok Humar Alenka
396 Kotar Tatjana
397 Kotlušek Vesna
398 Kotnik Ema
399 Kovač Aleš
400 Kovač Breda
401 Kovač Metod
402 Kovač Primož
403 Kovačič Franc
404 Kovačič Hren Zarja
405 Kovačič Miran
406 dr. Kovačič Mlinar Blaž
407 Kozamernik Anka
408 Kozelj Andrej
409 Kozelj Tone
410 Kozina Primož
411 Kozinc Miha
412 Koželj Brane
413 Koželj Nadjuša
414 Kragelj Likar Mirjam
415 Krainer Manja
416 Kralj Erik
417 Kraljič Brigita
418 Kramljak Mirko
419 Kranjac Tomažič Miriam
420 Kranjc Davorin
421 Kranjc Željko
422 Kranjčevič Mirjana
423 Krapenc Primož
424 Krašek Andrej
425 mag. Krašovec Darko
426 Krašovec Orel Maja
427 Krauberger Mikolič Damjana
428 Kreč Sašo
429 Krgović Slavoljub
430 Kristan Jože
431 Kristan Maja
432 Krištof Lučovnik Barbka
433 Krivec Bruno
434 Krivograd Rija
435 Križaj Janina
436 Križaj Krajnik Polona
437 Križanec Igor
438 Križman Tomaž
439 Križman Zdravko
440 Krmac Davor
441 Krstić Milan
442 Krt Damjan
443 Kuerner Čad Barbara
444 Kuhar Matej
445 Kuhelj Dragica
446 Kuhelj Mirjan
447 dr. Kukec Bojan
448 Kumelj Tomaž
449 Kunst Koren Nada
450 Kušar Matjaž
451 Kutnjak Jurij
452 Kvas Darja
453 Kvas Jožica
454 Kvas Uroš
455 Lampič Božič Vojka
456 Lamut Klemen
457 Lapajne Anže
458 Lavtar Eva
459 Lazar Darja
460 Leban Aleksandra
461 Leben Uroš
462 Leljak Željko
463 Leš Suzana
464 Levec Ivan
465 Levovnik Jure
466 Ličen Darja
467 mag. Likozar Rogelj Mateja
468 Lipej Zlatko
469 Lipovec Branko
470 Lisjak Aleksander
471 Ljubič Dejan
472 Ljujić Borivoje
473 Ločniškar Ivanka
474 Logar Ciril
475 Logar Dušan
476 Logar Mateja
477 Lokar Škerget Velena
478 Ludvig Laura Breda
479 Lukančič Mojca
480 Lukić Biljana
481 Lukmar Milena
482 Lunaček Nina
483 Luša Nataša
484 Lutarič Branko
485 Maček Aleš
486 Maček Mateja
487 Maechtig Irina
488 Maechtig Tomo
489 Mahkota Andrej
490 Mahmuljin Ismet
491 Majcen Sašo
492 Majer Jožef
493 Majhen Sergej
494 Majnik Berghaus Maja
495 Majnik Igor
496 Makovec Bojan
497 Makuc Ivan
498 Manfreda Marjana
499 Marčič Boris
500 Marčič Brigita
501 Marinšek Nives
502 Markelj Tatjana
503 Markovič Brigita
504 Marković Dejan
505 Marković Milena
506 Marolt Anton
507 Marovt Ivan
508 Marovt Zmagoslav
509 Martelanc Miha
510 Martinec Franjo
511 Marušič Tanja
512 Mate Urban
513 Matjašič Marjeta
514 Matjašič Šerdoner Metka
515 Maučec Dolores
516 Mauri Stanislav
517 Mavrič Alojzija
518 Mavsar Monika
519 Mazi - Žunko Marina
520 Mazi Jana Jerica
521 dr. Mayr Vida
522 Medle Matjaž
523 Medved Andreja
524 Medved Dušan
525 Medvešček Tanja
526 Mehle Tanja
527 Mejak-Pelan Alenka
528 Mele Peter
529 Melihen Aleš
530 Menart - Senica Barbara
531 Merčnik Ivan
532 Mesar Franc
533 Metličar Jurij
534 Mevlja-Turk Branka
535 Meznarič Marko
536 Mihelčič Maks
537 Mihelčič Tomaž
538 Mihevc Damjan
539 Mihovilović Marija
540 Mihurko Borut
541 Miklič Nikič Suzana
542 Miklič Uroš
543 Mikša Dragutin
544 Milanković Borka
545 Milost Uroš
546 Mininčič Kati
547 Mirčič Živan
548 Misjak Bojana

549 Mišič Vesna
550 mag. Milač Iztok
551 Mlač Magda
552 Mlinarič Drago
553 Mlinarič Jožica
554 Mljač Adolf
555 Mohorko Alenka
556 Mohorko Dušan
557 Mohorko Ivan
558 Mohorko Rafael
559 Mokorel Erna
560 Molan Adam
561 Moškotevc Miran
562 Mošnik Marija
563 Mozetič Emil
564 Mramor Gregor
565 Mravljak Jernej
566 Munih Jurij
567 Munih Rok
568 Mušinović Did
569 dr. Mužina Aleksij
570 Nabernik Erika
571 Nagode Gogala Katarina Lina
572 Najvirt Ines
573 Nečemer Irena
574 Neffat Domen
575 Nendl Mateja
576 Neudauer Helena
577 Nolda Janez
578 Nosan Anton
579 Novak Aleš
580 Novak Jožef Klavdij
581 Novak Kenda Danica
582 Novak Maša
583 Novak Vasilij
584 Novak Žiga
585 Novoselc Tomaž
586 Obersnel Tomislav
587 Ocepek Miran
588 Ocvirk Ksenija
589 Orel Lado
590 Orter Divjak Karmen
591 Osim Viktor
592 Osojnik Alojz
593 Osolnik Peter Ml.
594 Osolnik Tomaž
595 Ostrožnik Sašo
596 Ošabnik Samo
597 Ozimek Bojana
598 Ozmec Boris
599 Pahole Rudi
600 Pahor Darja
601 Pajenk Božidar
602 Pajenk Martina
603 Pajk Dušan
604 Pajnik Karla
605 Pakiž Barbara
606 Pance Franc
607 Pantelič Matjaž
608 Paulin Aleš
609 Pavčič Andrej
610 Pavčič Mitja
611 Pavlič Peter
612 Pavlin (Tramte) Tamara
613 Pavlin Karmen
614 Pavlinič Krebs Irma
615 Pavlovič Zdenka
616 Pavšek Jernej
617 Pavšič Milena
618 Pečanac Matej
619 Pečar Tatjana
620 mag. Peče Bojan
621 Peče Peter
622 Pečenko Bojan
623 Pečnik Alenka
624 Pejovnik Janez
625 Peljhan Grega
626 Pelko Rok
627 Penič Bojana
628 Pensa Pavle
629 Perčič Nada
630 Perme Lučka
631 mag. Perović Slaviša
632 Perš Janez
633 Pertovt Boris
634 Petek Marko
635 Petek Roman
636 Petek Samo
637 Petek Sašo
638 Peterlin Samoel
639 Petkovič Marta
640 Petrič Gozdana
641 Petrič Marjan
642 Petrovčič Marta
643 Petrovič Aleksander
644 Petrovič Ljubomir
645 Pevec Franc
646 Piano Barbara
647 Pikl Andreja
648 Pikl Silvestra Gertruda
649 Pipan Franc
650 Pipan Gorazd
651 Pipan Hilda
652 Pipan Nahtigal Nataša
653 Pipuš Andrej
654 Pirc Gregor
655 Pirih Matej
656 Pirnat Marko
657 Pitako Andrej
658 Planinšec Daniel
659 Plantan Samo
660 Platovšek Nataša
661 dr. Plaučtajner Konrad
662 Plaučtajner Petja
663 Plešec Špela
664 Pleško Tanja
665 Pleterski Nevenka
666 Plevnik Marko
667 Plevnik Petra
668 Ploj Albin
669 Podgoršek Borut
670 Podgoršek Boštjan
671 Podjed Luka
672 Podlogar Mihelin Andreja
673 Pogačar Miran
674 Pogačar Štrubelj Mojca
675 Pogačnik Irena
676 Pogačnik Uroš
677 Pogorelčnik Nataša
678 Pogorevc David
679 Polak Remškar Irena
680 Polak Vlasta
681 Polanc Silvester
682 Polc Mojca
683 Polič Kosi Helena
684 Poljanšek Alojz
685 Poljanšek Blaž
686 Poljanšek Vresk Snežana
687 Poljšak Alojz
688 Poljšak Janez
689 Posega Čeč Anica
690 Poslek Godec Tatjana
691 Potkonjak Maša
692 Potočan Bojana
693 Potočnik Arsevski Mira
694 Praznik Niko
695 Predan Tadeja
696 Pregelj Anton
697 Pregl Peter
698 Preininger Robert
699 Preininger Simona
700 Prelesnik Robert
701 Prelog Kolenc Tatjana
702 Prelog Milena
703 Pretnar Aleš
704 Prevolšek Romana
705 Primožič Helena
706 Prislan Janez
707 Prosenc Tone
708 mag. Prostran Kristijan
709 Puc Mira
710 Puclin Albin
711 Pukšič Slavko
712 Pungartnik Dušan
713 Pungerl Robert
714 Puš Marko
715 Pušnik Osojnik Danica
716 Rabzelj Vladimir
717 Radanovič Vanja
718 Radovanović Stevo
719 Radovič Andrej
720 Rajčević Lah Marko
721 Rakoše Maja
722 Rakuljič Vanja
723 Ramor Tomaž
724 Ramšak Maja
725 Rangus Borut
726 Rant Andrej
727 Ratej Mirko
728 Rauter Andrej
729 Ravbar Ivan
730 Ravnik Marko
731 Ravnik Saša
732 Razboršek Zoran
733 Razdevšek Breda
734 Razdrih Andrej
735 Razgoršek Jure
736 Razpet Ivo
737 Rebec Edmond
738 Rebesco Karmen
739 Rehar Vlasta
740 Reisner Alenka
741 Rekar Zdenka
742 Repanšek Lucija
743 Repenšek Darko
744 Repnik Boštjan
745 Repnik Franc
746 Repovž Stanislav
747 Resnik Branko
748 Rešetič Marija
749 Rigler Janez
750 Rihtar Matjaž
751 Rismal Anja
752 Ritonja Špilak Andreja
753 Rituper Dejan
754 Roblek Darja
755 Rogl Marko
756 Ropret Mojca
757 Rot Patricija
758 Rozenstein Stanislav
759 Rožič Matija
760 Rožman Branko
761 Rožman Zvonko
762 Rudolf Denis
763 mag. Rugelj Josip
764 Rupel Tatjana
765 Rupnik-Prelovec Irma
766 Rus Anton
767 Rus Zdravko
768 Ržen Ana
769 Sajovic Jelka
770 Samardžija Dobrila
771 Savinek Marko
772 Savnik Lara
773 Schulz Marko
774 Sedlak Iztok
775 Sedonja Nikolaj
776 Sekulić Milenko
777 Selaković Dušan
778 Senčar - Leljak Breda
779 Senica Mihael
780 Senica Miro
781 Senica Polona
782 Setnikar Ramon
783 Sever Franc
784 Sever Josip
785 Sever Mitja
786 Sevnik - Jakoš Milena
787 Sibinčič Katarina
788 Sikirica Dragan
789 Sikošek Marko
790 Simčič Davorin
791 Simčič Jasna
792 Simončič Gregor
793 Simoniti Gregor
794 Simšič Sergij
795 Sitar Aleksander
796 Sitar Dular Tatjana
797 Sitar Slavko
798 Skubic Peter
799 Skubic Tomaž
800 Slak Vladimir
801 Slanič Metka
802 Slivnik Andrej
803 Sluga Brane
804 Sluga David
805 Smeh Maček Nuška
806 Smolej Igor
807 Smolej Sabina
808 Sočan Aleš
809 Sočan Žitnik Alenka
810 Soklič Andrej
811 Soklič Borut
812 Sorta Marko
813 Sotlar Miha
814 Srdarev Stipe
815 Sršen Matej
816 Stanić Nevenka
817 Stankić Rupnik Maja
818 Stankić Zoran
819 Starčevič Ivan
820 Starčič Bojan
821 Stare Knaflič Lilijana
822 Stare Zdravko
823 Starec Mojca
824 Stefanovič Vladimir Ml.
825 Stermenszky Marija
826 Stojanović Dušan
827 Stošič Ivan
828 Strahinić Saša
829 Stražar Mitja
830 Strmole Mateja
831 dr. Strobelj Tjaša
832 mag. Strojan Blaž
833 Stupan Nina
834 Stupica Marko
835 Sukič Radoslav
836 Sušnik Marjan
837 Svanjak Mihael
838 Svetec Emil
839 Svetina Svit
840 Šafarič Jože
841 Šajatovič Okršlar Vesna
842 Šalinovič Ivan
843 Šatej Martina
844 Ščap Gubič Karin
845 Šega David
846 Šekli Jamnik Eva
847 Šelih Bojana
848 Šelih Nina
849 Šikovec Ušaj Lucija
850 Šinkovec Marjeta
851 Šinkovec Marko
852 mag. Šipec Miha
853 Škerlj Borut
854 Šket Martina
855 Škofič Damjan
856 Škovrlj Veljko
857 Škrbec Dušan
858 Škrinjar Miran
859 Škrk Gabrijelčič Bojana
860 Škrlj Majda
861 Šlibar Mulej Erika
862 Šnajder Marjan
863 Šnajder Paunović Tina
864 Šnuderl Marjana
865 Šolar Saša
866 Šooš Oskar
867 Šoštarič Franci
868 Špec Boštjan
869 Šporar Matej
870 Šribar Drago
871 Šrot Bojan
872 Štamcar Marko
873 Štamcar Nace
874 Štampar Slava
875 Štampar Strojin Aljoša
876 Štanc Branka
877 Štefančič Božo
878 Štefanec Boris
879 Štelcer Nataša
880 Štepec Slavko
881 Štiglic Andrej
882 Štrajhar Simona
883 Štrasner Boštjan
884 Štrasner Majda
885 Štraus-Kunaver Barbka
886 Štrtak Marjan
887 Štumberger Milan
888 Štumpfl Blaž
889 Šubara Iztok
890 Šubic Anton
891 mag. Šubic Jožef
892 Šuler Mojca
893 Šurk Janez
894 Šuštar Hostar Alenka
895 Šuštar Mihael
896 Šuštarič Niko
897 Šušteršič Alenka
898 mag. Tajnšek Mitja
899 Tanko Dušan
900 Tanko Olga
901 Tatalović Žarko
902 Tavčar Metod
903 Tekavc Janez
904 Teržan Drago
905 Tiran Borut
906 dr. Tischler Mirko Silvo
907 Tlaker Nataša
908 Toldi Tomaž
909 Toplak Rosvita
910 Toplak Vladimir
911 Toplak Zoran
912 Toš Andrej
913 Toš Peter
914 Tratar Maja Katarina
915 Tratar Nataša
916 Tratnik Aleš
917 Trbanc Drago
918 Trebec Igor
919 Trkmič Damir
920 mag. Trop Melita
921 Trpin Lea
922 Trstenjak Slavko
923 Tršan Dušan
924 Tršan Gorazd
925 Truglas Svetlana
926 Trunkl Glavič Maruška
927 Trunkl Jelena
928 Trunkl Rajko
929 Turk Andrej
930 Turk Jana
931 Turk Jože
932 Turk Lidija
933 Učakar Rženičnik Judita
934 Učakar Silvester
935 Ulčar Matjaž
936 Ulčar Mitja
937 Unverdorben Jože
938 Urbanc Irena
939 Urbančič Tomaž
940 Urbanija Samo
941 Vakanjac Svetlana
942 dr. Varanelli Luigi
943 Varezič Niko
944 Vedenik Albina
945 Vehabović Munib
946 Vehar Daniel
947 Veit Marjan
948 Veličkov Gregor
949 Veljković Mojca
950 Velkavrh Miha
951 Verbole Judita
952 Verce Matej
953 Veren Štefan
954 Verstovšek Boštjan
955 Verstovšek Marjana
956 Verstovšek Zdenko
957 Veršič Klemen
958 Verzegnassi Matjaž
959 Vesel Peter
960 Vezovnik Mitja
961 Vidic Miran
962 mag. Vidovič Nataša
963 Vidović Aleksandra
964 Vinčec Igor
965 Visočnik Bojan
966 mag. Vižintin Luka
967 Vlah Drago
968 Vodičar Aleš
969 Vogrin Tjaša
970 Volčič Ivanič Natali
971 Volgemut Peter
972 Volk Milan
973 Vončina Iztok
974 Voršič Ladi
975 Vovšek Andrej
976 Vrabič Magdalena
977 Vran Darko
978 Vran Gordana
979 Vranić Helena
980 Vrečar Zorčič Nataša
981 Vrečer Rajko
982 Vrečko Blaž
983 Vrhunc Željko
984 Vrtačnik Božo
985 Vrviščar Janez
986 Vučajnk Božena
987 Vučajnk Nada
988 Vuga Dragica
989 Vuk Avguštin
990 Vukelj Sofija
991 Vunjak Zoran
992 Weindorfer Franc
993 Zagorc Benjamin
994 Zajc Anton
995 Zajc Borut
996 Zajc Luka
997 Zakeršnik Vesna
998 mag. Zakonjšek Emil
999 Zakonjšek Jasna
1000 Zalar Antonija
1001 Zamljen Špela
1002 Zapletal Otmar
1003 Završek Roman
1004 Zdolšek Barbka
1005 Zdolšek Stojan
1006 Zečević Nenad
1007 Zelič Judita por.Šlibar
1008 Zemljarič Igor
1009 Zidanšek Andreja
1010 Zidar Barica
1011 Zidar Klemenčič Nina
1012 Zorko Dragica
1013 Zorman Sikur Marko
1014 Zorn Stojan
1015 Zupančič Čokert Ljubica
1016 Zupančič Gregor
1017 Zupančič Marko
1018 Zupančič Marko
1019 Žabjek Andrej
1020 Žagar Peter
1021 Žagar Vlasta
1022 Železnik Dušan
1023 Žgajnar Franc
1024 Žgajnar Maja
1025 Žibred Tadeja
1026 Žibret Blaž
1027 Žigon Bogdana
1028 Živec Edita
1029 Žlender Janez
1030 Žnidaršič Peter
1031 Žontar Primož
1032 Žorž Danila
1033 Žorž Jurij
1034 Žumer Matiček
1035 Župevec Bojan

Odvetnikovo predavanje o varstvu pravic na ESČP

mag. Viki Planinšec

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika 7. februarja 2008 se je našemu vabilu (že tretjič) prijazno odzval odvetnik **dr. Bojan Kukec**. V okviru Društva pravnikov Maribor je predaval na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru z naslovom Varstvo pravic na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu.

Čeprav je bilo na začetku načrtovano, da bo predavanje trajalo šolsko uro, se je (vključno z razpravo) čas podvojil, saj je aktualna tema vzbudila (pri dobrem obisku) obilo aktualnih vprašanj in dilem, na katere je predavatelj odgovoril.

Uvodoma je predavatelj prikazal organizacijsko shemo Evropskega sodišča za človekove pravice v Strasbourgu (ESČP), za izhodišče prikazal aktualno statistiko (31. december 2007 je Slovenija na 8. mestu po visečih zadevah – *pending alocates cases* – med 47 državami z 2700 primeri).

V drugem vsebinskem sklopu je pregledno obdelal vseh relevantnih 18 členov EKČP (od člena 19 do 57 gre za organizacijske in procesne določbe), ki se nanašajo (neposredno) na človekove pravice in svoboščine. Poudaril je za obravnavo posameznega člena relevantne vodilne primere, pri čemer ni spregledal najnovejših sodb ESČP (do 29. januarja 2008).

Do 7. februarja 2008 je bila Slovenija obsojena 212-krat, avtor pa je na kratko **analiziral relevantne slovenske judikate** (Majerič, Rehbock, Kovačič et al., Lukenda, Matko, Korenjak, Šilih, Tomažič). Tudi »**odvetniškim judikatom**«, kot je imenoval tiste sodbe, pri katerih so bili odvetniki pritožniki (kot npr. nazadnje Kipryanou), se ni izognil ter opozoril na zanimivosti iz posameznih zadev. Poudaril je, da ESČP ne dosoja zgolj denarnih zneskov (od pravičnega zadoščenja, nepremoženjske škode, premoženjske škode itd.), temveč je po posameznih državah opisal tudi dejanske ukrepe vlad, ki so sledile obsodilnim sodbam (od avstrijske in slovenske spremembe zakonodaje prek obnove kaznilnice na Hrvaškem pa do denimo prepovedi telesne kazni v šolah v Združenemu kraljestvu Velike Britanije).

Problematiziral je (po njegovi oceni) nedorečeni zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (ZVPSBNO), ki v Sloveniji velja od 1. januarja 2007, na podlagi katerega ter skladno s programom Lukenda je ESČP odstopilo 1700 zadev nacionalnim sodiščem, hkrati pa se je uveljavila procesna predpostavka (kadar želijo stranke tožiti zaradi sojenja v nerazumnem roku), kar pomeni, da morajo najprej uporabiti pravna sredstva iz ZVPSBNO (nadzorstveno pritožbo, rokovni predlog itd.).

Prikazal je **štiri poglavitne kriterije**, na podlagi katerih sodišča presojajo tovrstne kršitve (odvetniški *know-how*), ter opisal problem odvetniških stroškov pred ESČP.

Poslušalci smo dobili praktičen vpogled, kakšne so sodbe ESČP. Pri tem je predavatelj predstavil odločitve v angleškem in francoskem jeziku v zadevah, v katerih je bil uspešen (za fizično ali pravno osebo – d.o.o.), pa tudi tistih, v katerih je bil neuspešen. Opozoril je na pogoste napake, ki se pojavljajo pri izpolnjevanju obrazca pritožbe, ter predstavil vzorec pripravljalnega spisa v teh postopkih (*memoire*).

Predavanje je potekalo sproščeno, na koncu pa je predavatelj dogodek popestril še z dvema vzorcema naslovnice knjige, ki jo o slovenskem odvetniku in/ali državljanu pred ESČP v Strasbourgu pripravlja. Načrtuje, da bo izšla v prvi polovici letošnjega leta. Prisotni se nismo opredelili ne za prvo ne za drugo naslovnico, temveč je bil naš predlog avtorju, naj obe (prva je s karikaturami, druga pa prikazuje podpisano konvencijo iz Rima leta 1950) naslovnici uporabi za platnice nove knjige.

Redko se zgodi, da predavatelj tako praktično in uporabno predstavi obravnavano temo kot v tem primeru.

***Dr. Bojan Kukec** in pisec prispevka.*

V razpravi ni bilo več ex catedra…

Poročilo o delu delegacije OZS v CCBE za leto 2007

doc. dr. Konrad Plaušajner

CCBE – Svet evropskih odvetniških zbornic je uradna posvetovalna stanovska organizacija Evropske komisije (hkrati vključuje prek 700 tisoč v nacionalnih zbornicah včlanjenih odvetnikov), ki znova in znova dokazuje, da gre za najmočnejšo organizacijo evropskih odvetnikov. Njenega pomena se zaveda tudi OZS, ki jo je kot stalno članico v CCBE zastopala štiričlanska delegacija **Nina Drnovšek, Aleksandra Janežič, mag. Gregor Velkaverh** in **dr. Konrad Plaušajner** kot vodja.

Naša delegacija je skušala tudi v letu 2007 aktivno zastopati slovenske interese v CCBE in hkrati po svojih močeh sodelovati pri njenem delovanju. Z delitvijo nalog med člani delegacije nam je uspelo sodelovati na skoraj vseh sejah CCBE in njenih odborov. CCBE namreč tiho, a zelo natančno vodi evidenco udeležbe na sejah in diskretno posreduje pri nacionalnih odvetniških organizacijah, če njeni delegati niso dovolj dejavni. Dolžnost stalnih članic CCBE v nasprotju s članicami opazovalkami je, da se opredelijo do vseh najpomembnejših obravnavanih vprašanj, če že ne morejo sami sodelovati pri pripravi delovnih in drugih dokumentov.

Priznati moram, pri čemer prevzemam glavni del odgovornosti, da slovenska delegacija v zadnjih dveh letih pri sooblikovanju dokumentov, analiz in mnenj ni bila tako uspešna kot pred leti. Pohvalno pa je, da je ta manko vsaj delno nadomestila z dejavnostjo OZS, ki je v Bruselj pošiljala zahtevana poročila, stališča in statistične podatke. Kolegica **Aleksandra Janežič** se je trudila po svojih močeh, pohvaliti pa je treba tudi **mag. Gregorja Velkaverha**, ki z izčrpnimi objavljenimi poročili s sej CCBE skrbi, da je vsak tak dogodek skrbno zapisan. **Nina Drnovšek** budno spremlja dogajanja na področju regulative konkurence v EU, ker ta problematika zadeva tudi odvetništvo.

Še vedno pa naša delegacija ne sodeluje dovolj dejavno pri pripravi nekaterih temeljnih programov CCBE o odvetniški etiki, izobraževanju, pranju denarja in organiziranosti CCBE. Gre za obsežne dokumente, ki nastajajo v daljšem časovnem obdobju in zato zahtevajo dejavno udeležbo vsake stalne članice. Vse te dejavnosti zahtevajo včasih od tako majhnih delegacij, kakršna je naša, veliko vlaganj, zato denimo nismo sodelovali pri pripravi gradiva EU o nameravani poenostavitvi statusnega prava EU v gospodarskih družbah, ki je povezano tudi z organiziranostjo odvetniških družb. Ne moremo se tudi pohvaliti, da smo prav veliko prispevali k prizadevanju CCBE za oblikovanje priporočil komiteja EU (IMCO) pri implementaciji Direktive EU o storitvah v nacionalno zakonodajo.

Vzroke za delen zastoj v našem sodelovanju s CCBE, česar pa nikakor ne moremo enačiti z nazadovanjem, je po moji oceni iskati v:

1. povečanem obsegu dejavnosti CCBE in
2. časovni nezmožnosti članov delegacije za polno angažiranje pri dodatnem delu, ki terja ažurno prebiranje obsežnega gradiva, hitro izmenjavo informacij s CCBE in posameznimi referenti kot tudi znanje ter analizo domačih in tujih razmer. Zavedati se moramo, da je CCBE EU v malem, saj širi svoj strokovni kader in dnevno ustvarja obsežno delovno gradivo in hkrati pričakuje hitro posredovanje povratnih informacij od nacionalnih delegacij. Izražanje mnenj, stališč in predlogov je za delo takšne organizacije zelo pomembno, ker se odločitve sprejemajo počasi in tehtno, predvsem pa na podlagi sporazuma, čeprav je treba zaradi formalnih razlogov o čem tudi glasovati.

Pomen posamezne delegacije v CCBE se ne meri toliko po moči njene države, čeprav ta aspekt zagotovo ni zanemarljiv, ampak po njeni dejavnosti. Vendar se sodelovanje Slovenije, iz katere se posameznih sej udeleži le en delegat, po pripravljenosti ne more primerjati z možnostmi na primer Grčije, ki na plenarne seje pošlje po šest delegatov, ki si lahko porazdelijo posamezne teme. Zato bi bila za nas delna rešitev, da bi v prihodnje vsak član delegacije pokrival eno ali dve glavni temi in pri pripravi stališč pomagal delegatu, ki neke teme sicer ne pokriva, a se bo udeležil seje CCBE.

Po zadnjih razgovorih, ki sem jih imel s sekretariatom CCBE in nekaterimi predsedniki odborov, CCBE od nas pričakuje, da bomo odboru PECO pomagali pri razvoju odvetništva v JV Evropi in državah nekdanje SZ ter da bomo obnovili dejavnosti na področju deontologije in organiziranosti CCBE, na katerem smo bili nekoč že aktivni. Moje mnenje je, da smo v tem obsegu sposobni in zavezani prispevati k skupnemu delu CCBE.

CCBE od OZS pričakuje, da se bo ohranila, če že ne izboljšala dosedanja raven sodelovanja, ki poteka prek posredovanja informacij in stališč. Zato UE OZS predlagam, naj premisli o kadrovskih osvežitvah in širitvi delegacije. To ne bi bilo povezano z dodatnimi stroški, ker vsaka zbornica sama odloča o številnosti svoje delegacije kot tudi o tem, koliko njenih članov se bo udeležilo posamezne seje CCBE. Možnosti, da bi imela naša delegacija po vzoru nekaterih drugih držav v okviru OZS posebno volontersko delovno telo, ki bi pripravljalo gradivo, trenutno ni, saj za to ni interesentov.

Nemogoče je pričakovati, da se bo posamezni član delegacije lotil vprašanj o nameravanih spremembah kodeksa etike CCBE, pripravil obširne analize in predloge, če delovna dokumentacija CCBE o tej temi obsega skoraj sto strani. Če bi v okviru OZS še deloval odbor za vprašanja odvetniške etike, bi znanje takšnega odbora močno olajšalo delo naše delegacije pri oblikovanju novega kodeksa CCBE.

Na koncu, vendar s posebnim poudarkom glede na pomembnost dogodka moram omeniti, da smo slovenski odvetniki junija 2007 v Ljubljani gostili več kot 60 evropskih kolegov. Ti so se udeležili sej raznih odborov CCBE in seminarja PECO na temo Avtonomija odvetništva, da ali ne? Na seminarju je uvodni referat vrhunsko in odmevno podala kolegica **Nataša Pipan Nahtigal**. Odmevi o junijskem srečanju v Ljubljani so bili med tujimi kolegi pozitivni in zagotovo prispevajo k uveljavitvi OZS, ki je bila tudi uradna organizatorka srečanja.

Ob razpravi o razmerah na Poljskem, kjer je nameravala vlada podobno kot pri nas **uničiti avtonomijo odvetniškega poklica**, sem kolege seznanil z dogodki v Sloveniji in izrazil resno zaskrbljenost nad aroganco in nedemokratičnostjo pravosodnega ministrstva **dr. Lovra Šturma**.

Slovenski odvetniki smo od evropskih kolegov dobili **vso podporo**, čeprav je bilo moje poročilo sprejeto le kot informacija. CCBE je pripravljena takoj intervenirati, kot je to uspešno storila tudi na Poljskem, takoj ko bo od OZS prejela uradno zahtevo ali poročilo. Predsednik CCBE **Peter Köves** in predsednik odbora PECO **Rupert Wolf** sta nam to zagotovila.

Nezadovoljni sodniki

Zaradi izjemnega nezadovoljstva med sodniki je 5. marca v prostorih ljubljanske pravne fakultete potekal izredni občni zbor Slovenskega sodniškega društva (SSD), ki se ga je udeležilo približno 400 sodnikov.

Slovenski sodniki so se odločili, če Vlada do 1. junija ne bo pripravila predloga sprememb zakona o sistemu plač v javnem sektorju in zakona o sodniški službi ter ju vložila v zakonodajni postopek, s katerima bo plačne razrede sodnikov izenačila s plačnimi razredi poslancev in ministrov – sodniki so namreč uvrščeni kar 15 plačnih razredov nižje kot poslanci (tj. v 40. plačni razred) – da bodo stavkali.

Sklenili so, da bo SSD za uresničitev sprejetih stališč in ustavne odločbe izkoristilo vse pravne poti za zagotovitev ekonomske neodvisnosti sodnikov in s tem pravne varnosti državljanov. **Zahtevajo**:

- da morajo biti plačni razredi sodnikov izenačeni s plačnimi razredi poslancev in ministrov;
- da se sodnikom zagotovi odmena za nezdružljivost sodniške funkcije, ker niso več upravičeni do dodatka zanjo;
- odpravo retroaktivnosti uporabe znižanja dodatka na delovno dobo z 0,5 na 0,3 odstotka;
- da mora neodvisnost vsakega sodnika zagotoviti že osnovna plača.

O podrobnostih izvedbe opozorilne stavke bodo sodniki odločali junija na rednem občnem zboru SSD v okviru Dnevov slovenskega sodstva.

(I. V.)

CCBE objavil smernice o elektronskih izkaznicah za evropske odvetnike

CCBE – Svet odvetniških zbornic EU (*The Council of Bars and Law Societies of Evrope*), v katerega so včlanjene odvetniške zbornice, ki zastopajo 700 tisoč odvetnikov EU in EGS, je v Bruslju 15. oktobra 2007 objavil smernice za sistem elektronskih izkaznic za odvetnike po vsej Evropi.[1]

CCBE od leta 1978 izdaja izkaznice, ki se odvetnikom, delujočim v tuji jurisdikciji, olajšajo pristop na sodišča in druge institucije. Te izkaznice dostavlja nacionalnim zbornicam ali drugim pristojnim oblastem, v skladu s pogoji, kot so določeni v posamezni državi članici, ki svojim včlanjenim odvetnikom izda ustrezno izkaznico.

Izkaznica CCBE vsebuje opcijo elektronskega čipa. Sistem, ki naj bi se uporabljal po Evropi, je predviden kot prostovoljna shema, v tej fazi pa zahteva minimalne tehnične standarde, ki omogočajo čezmejno interoperabilnost. Zbornice, ki so včlanjene v CCBE, se v skladu s svojo nacionalno ureditvijo odločajo o sodelovanju v sistemu, o nacionalni strukturi ter o politiki odobritve in financiranja. Ker so nacionalne zbornice edina pristojna telesa za dodeljevanje profesionalnega statusa odvetnikov, so tudi edine, ki lahko osmislijo nacionalno shemo elektronskih izkaznic. Ta sistem bi denimo francoskemu odvetniku s francosko diplomo jamčil, da je ta v skladu s standardi CCBE, zato je verodostojna tudi v drugih državah članicah.

Predsednik CCBE **Colin Tyre** je poudaril pomen te politike za evropsko odvetništvo s temi besedami: *»Zelo me veseli, če bomo s tem novim sistemom in proaktivno politiko v okviru CCBE svojim članom omogočili hitrejšo in varnejšo izmenjavo podatkov, s čimer bomo prispevali k premagovanju zemljepisnih oddaljenosti. Čezmejna priznanja so ključni dejavnik v razvoju evropskega prava in postopkov, k čemur naj bi ta sistem izkaznic za odvetnike znatno prispeval.«*

Prevedel: dr. B. K.

[1] *Prevod iz Odvjetnika, št. 9-10/2007, HOK, str. 21. Na to problematiko je opozoril predsednik slovenske OZS **Miha Kozinc**, ko je na seji Upravnega odbora OZS dne 27. septembra 2007 povedal, da je treba premisliti o rešitvah glede prihoda odvetnikov na sodišče. Predlaga, da v zvezi z varnostjo na sodiščih OZS odvetnikom izdaja kartice po vzoru CCBE. Na novih karticah se bo zapisal prihod in odhod vsakega lastnika kartice prek službenih vhodov, glej **Humar, M.**: Iz dela UO OZS, Odvetnik, št. 37/3007, str. 17.*

V glasilu Češke odvetniške zbornice *Bulletin Advokacie* v članku JUDr. Jindřicja Skácela, odvetnika v Brnu (foto: JUDr. Jan Syka), z naslovom *V zemi na slunečné stran Alp studijní pobyt ve Slovinsku*« nastopajo tudi slovenski odvetniki, in sicer **Matjaž Kirbiš, Tomislav Obersnel, Petr Polednik** (češki gostitelj) in **Nikolaj Grgurevič.**

Odvetnikov namerni napačen pravni pouk ustreza definiciji korupcije

Načelno mnenje, št. 116, z dne 9. januarja 2008[1]

Odvetnik, ki namerno izkorišča nepoučenost, zmoto ali boječnost nasprotne stranke, da bi tako dosegel neupravičen uspeh za svojo stranko, krši dolžno ravnanje in s tem omogoča drugemu neupravičeno korist, kar ustreza definiciji korupcije po tretji alinei 2. člena Zakona o preprečevanju korupcije (ZPKor).

Komisija je obravnavala prijavo o sumu korupcije, po kateri odvetnik, ki nastopa kot pravni zastopnik delodajalcev, z napačnim pravnim poukom zavaja odpuščene delavce pri uveljavljanju varstva njihovih pravic v postopku odpovedi delovnega razmerja ter tako doseže neupravičen uspeh svojih strank.[2]

Komisija se ni ukvarjala z oceno, kateri pravni pouk v izredni odpovedi delovnega razmerja naj ne bi bil potreben, ampak je izhajala iz dejanske situacije, da je bil pravni pouk v izrednih odpovedih napisan.

Odpuščena delavka je bila javna uslužbenka na eni od mestnih občin. Delodajalec ji je dvakrat zapored izredno odpovedal delovno razmerje. V obeh odpovedih je odvetnik za delodajalca sestavil nepopoln oz. napačen pravni pouk. Odpuščena delavka pa je ravnala v skladu s pričakovanim zaupanjem v ustavni red, Zakon o odvetništvu (ZOdv) in moralna – etična pravila o položaju, vlogi in poslanstvu odvetništva ter pravnemu pouku odvetnika tudi sledila. Zato je ostala brez ustavno zajamčenega enakega varstva (22. člen Ustave), sodnega varstva (23. člen Ustave) in končno brez službe, ki je bila edini vir sredstev njenega preživljanja in socialnega varstva.

Komisija je ugotovila, da je bilo ravnanje odvetnika v nasprotju z 11. členom ZOdv ter s 55. in 59. členom Kodeksa odvetniške poklicne etike. Takšno ravnanje, ko odvetnik opušča z zakonom in s Kodeksom poklicne etike predpisane dolžnosti, izkorišča nepoučenost nasprotne stranke, njeno zmoto in boječnost v stiski, v kateri se je znašla ob izredni odpovedi delovnega razmerja, je v Statutu odvetniške zbornice opredeljeno kot kršitev dolžnega ravnanja pri opravljanju odvetniškega poklica.

Komisija meni, da je ravnanje odvetnika, ko v izredni odpovedi delovnega razmerja nasprotni stranki namerno da napačen pravni pouk in s tem svoji stranki zagotovi uspeh, kršitev dolžnega ravnanja, ki drugemu omogoča neupravičeno korist, kar ustreza definiciji korupcije po tretji alinei 2. člena ZPKor.

Medijska predstavitev stališč Upravnega sodišča RS in odvetnika:

Upravno sodišče v Novi Gorici je zavrglo tožbo odvetnika F. M. proti Komisiji za preprečevanje korupcije zaradi varstva ustavnih pravic. Odvetnik je v tožbi trdil, da je komisija, ki jo vodi Drago Kos, z načelnim mnenjem št. 116 o domnevni koruptivnosti F. M. kršila (njegove op. p.) človekove pravice. Odvetnik je pritožbo že poslal na Vrhovno sodišče RS.[3]

Stališče Upravnega sodišča

Senat Upravnega sodišča je pod predsedstvom I. L. pojasnil, da v takih upravnih sporih o zakonitostih posamičnih aktov in dejanj, s katerimi državni organi posegajo v človekove pravice in temeljne svoboščine posameznika, Upravno sodišče odloča, če ni zagotovljenega drugega sodnega varstva. »Načelno mnenje, ki ga je izdala KPK, ni upravni akt. S takim aktom se namreč ne odloča o nobeni konkretni pravici, obveznosti ali pravni koristi tožeče stranke,« so zatrdili na Upravnem sodišču. Sklicujejo se na poslovnik KPK, da njihova načelna mnenja nimajo pravnih ali materialnih posledic. Načelno mnenje ni posamični akt ali dejanje, s katerim bi se lahko posegalo v človekove pravice in svoboščine, so še zapisali na novogoriškem sodišču.

Stališče odvetnika

»Preseneča me, da je s takšno lahkoto odločilo o kršitvah človekovih pravic. Obrazložitev slepa Upravnega sodišča je pomanjkljiva, ker se ni opredelilo, zakaj to dejanje (ne akt) ne posega v človekove pravice. Sicer sem v podobni zadevi, ki sem jo sprožil pred istim sodiščem, doživel podoben sklep in pozneje uspel s pritožbo na Ustavno sodišče. To je razsodilo, da je Upravno sodišče pristojno odločati v primerih, ko državni organi z dejanji posegajo v človekove pravice,« je povedal F. M.[4] In nadaljuje: »Parlamentarna komisija po Zakonu o preprečevanju korupcije naj se opredeli do stališča, ali predsednik KPK Drago Kos morda ni sam ravnal koruptivno.«

F. M. je odgovoril, da je načelno mnenje št. 116 poskus njegove deskriditacije in da Kosova komisija sploh ni pristojna za ocenjevanje pravilnosti nekega pravnega pouka. Komisija je, tako pravi F. M., svoje mnenje podala na podlagi enostranskih informacij, medtem ko F. M. v postopku ni mogel sodelovati, zaradi česar mu je bila, po njegovem mnenju, kršena ustavna pravica enakega varstva pravic. Od Državnega pravobranilstva je že zahteval deset tisoč evrov odškodnine, ker ga je državni organ (KPK) nepreverjeno obtožil koruptivnega ravnanja.[5]

Povzel: dr. B. K.

---

[1] *Povzeto po* ***Kordež, G.****: Pravna praksa, št. 4/2008. Obrazložitve mnenj so na voljo na: <www.kpk-rs.si>.*

[2] *Šlo je za domnevno odvetnikov napačen pravni pouk v postopku izredne odpovedi delovnega razmerja javni uslužbenki.*

[3] *Zadeva je (očitno) judikatna, zato pričakujemo izid (op. p.).*

[4] *Delo, 31. 1. 2008, str. 2, v članku Kos ni kršil odvetnikovih pravic.*

[5] *Delo, 26. 1. 2008, str. 2,* ***B. Š.*** *v rubrikah Izjava dneva in Na kratko.*

Evropsko pravo človekovih pravic

Jože Ilc

Dr. Bojan Kukec je v Odvetniku št. 36 – november 2007 objavil prikaz knjige dr. Cirila Ribičiča z naslovom Evropsko pravo človekovih pravic – izbrana poglavja. To me je spodbudilo, da sem knjigo prebral. Omejil sem se na poglavja, v katerih avtor obravnava Evropsko konvencijo o človekovih pravicah (EKČP).

Pregled uporabne literature je pokazal, da so v knjigi uporabljena dela novejšega datuma, od leta 2000 naprej. EKČP je bila podpisana 4. novembra 1950 in je začela veljati 3. septembra 1953, ko je bila predložena njena deseta ratifikacija. Od takrat je začela nastajati obsežna literatura. Tudi v Sloveniji so že nastala dela, ki so se ukvarjala z EKČP. **Katja (Katarina) Kobal** je leta 1967 napisala magistrsko nalogo, in sicer primer **Isop ca. Avstrija**. Zadeva je zanimiva, ker obravnava zahtevek pritožnika Isopa, ker mu kot slovenskemu Korošču, ki je bil avstrijski državljan, Avstrija ni priznala pravice do uporabe maternega jezika. Tudi **dr. Ernest Petrič** je v svojem delu o mednarodnih odnosih in mednarodnem pravu pisal o EKČP. Inštitut za mednarodno pravo in mednarodne odnose Pravne fakultete v Ljubljani pa je leta 1979 izdal raziskovalno nalogo **Jožeta Ilca** z naslovom Varstvo pravic in svoboščin po evropski konvenciji o človekovih pravicah. Vprašanje uporabnih virov in literature je sicer avtorjeva izbira. Kljub temu pa se morajo upoštevati tiste odločitve evropskih organov, ki so nastale kmalu po veljavnosti konvencije.

Dr. Ciril Ribičič v knjigi omenja primera **Broniowski** in **Blečič**. Poudarja, da se je v primeru Broniowski seglo zelo daleč v preteklost. Upoštevati se mora prepoved retroaktivnosti. EKČP se uporablja le za primere, ki so se zgodili kasneje, potem ko je EKČP začela veljati. Postavlja se vprašanje dopustnosti *ratione temporis*. Ta problem ni nov, saj so se z njim ukvarjali organi EKČP v zadevi **De Becker proti Belgiji** okoli leta 1960.

De Becker je bil leta 1946 v Belgiji obsojen na dosmrtno ječo zaradi sodelovanja z okupatorjem med drugo svetovno vojno. Sodba je poleg kazni prepovedala ukvarjanje z založništvom, tiskom in razširjanjem publikacij. De Becker je bil leta 1951 izpuščen, vendar so posledice ostale v veljavi. Vložil je zahtevo na Evropsko komisijo za človeške pravice zoper Belgijo in uveljavljal kršitev 10. člena (svoboda izražanja). Belgija je ugovarjala dopustnost *ratione temporis*, ker je bila sodba izrečena leta 1946, Belgija pa je konvencijo ratificirala leta 1955. Evropska komisija za človekove pravice je smatrala, da je odvzem svobode izražanja glede nepolitičnih zadev, ki je bil odrejen dosmrtno, neizprosno, brez možnosti za omilitev, medtem ko se s časom javni red in morala vzpostavita in uredita, ter tako nadaljevanje prepovedi izražanja preneha biti potreben ukrep v demokratični družbi. Zato dosmrtne prepovedi niso opravičljive, ker prizadenejo svobodo izražanja. Pri nadaljevanju kršitve ni pomembno dejanje, ki je povzročilo protipravnost, ampak stanje, ki ni v skladu z EKČP. Belgija je kršila 10. člen, ne s sodbo iz leta 1946, ampak z njenimi posledicami od ratifikacije EKČP dalje.

Posamezni pravni termini v knjigi niso najustreznejši. S tem mislim na pravično zadoščenje in prijateljsko poravnavo.

Zadoščenje kot povrnitev škode je poznal ODZ v paragrafu 1329, ko omenja »polno zadoščenje«. Avtentični besedili 50. člena EKČP določata, da oškodovancu pripada *just satisfaction – satisfaction équitable*. Satisfakcija je poleg restitucije in ekvivalence vrsta odškodnine, zato bi bilo primerneje, da se **namesto pravičnega zadoščenja uporabi izraz pravična odškodnina**, ki je v obligacijskem pravu sprejet pravni termin. Podoben popravek bi zaslužil izraz **prijateljska poravnava**, ki je določena v 30. členu EKČP z izrazi *friendly settlement – réglement amiable*. **Primerneje** bi bilo uporabiti izraz **izvensodna poravnava**.

Pravo za telebane

Nedavno (v Pravni praksi, št. 2/2008) sem že predstavil društvo, katerega namen je izkoristiti pravno znanje njegovih članov za brezplačno pravno pomoč vsem, ki jo potrebujejo in to »sporočijo« prek spletne strani društva (<www.pravda.org>). Nekoliko bolj izobraževalno, v osnovi pa nič manj altruistično poslanstvo ima tudi portal <www.pravozatelebane.com>.

Kot so zapisali snovalci tega portala, je njihovo (njegovo), poslanstvo, pravo »čim bolj približati običajnim ljudem, jih opremiti s koristnimi napotki za ravnanje v različnih pravnih in življenjskih situacijah ter s tem dvigniti pravno zavest in pravno kulturo na raven pravno razvitih držav«.

A tudi tako opredeljeno poslanstvo ne pomeni, da portal ni dobrodošel študentom prava, pa tudi »že pravnikom«. Zelo koristen je denimo iskalnik po vsebinah portala, pravni slovar (trenutno ima sicer »le« 92 pojmov), predvsem pa forum, v katerem lahko prebirate vprašanja z različnih področij in odgovore ljudi, ki posamezno področje poznajo, z brezplačno registracijo pa lahko vprašanja postavljate tudi sami.

Če pa bi se radi »širši javnosti predstavili kot strokovnjaki, za določeno pravno (pri tem je pravno mišljeno zelo široko) področje ali vprašanje«, vas snovalci portala vabijo, da napišete kak zanimiv in uporaben prispevek.

Že na vstopni strani je sicer na levi strani rubrika »pravne informacije«, pod njo pa so zavihki z imeni različnih (pravnih) področij; če kliknete nanje, se odpre stran s povezavami na prispevke na to temo. Pri temi »dedovanje« lahko tako trenutno najdete tri prispevke: Posebnosti pri dedovanju istospolnih partnerjev; Kdo deduje, če ni oporoke in Kako doseči, da moji dediči ne bi dedovali po meni – razdedinjenje. Dokaz, da so vsebine res delo poznavalcev, pa je med drugim to, da so avtorji ob snovalcih portala in (verjetno) študentih prava tudi (upokojeni) odvetniki. Tudi zaradi tega vizija, da postane portal »največji in najboljši medij s pravnimi vsebinami za splošno uporabo«, ni tako nedosegljiva.

Boštjan Koritnik

Recenzije

Zakon o davčnem postopku s komentarjem

mag. Jernej Podlipnik

V začetku letošnjega leta je izšel že nekaj časa napovedovani Zakon o davčnem postopku s komentarjem, ki obširno (na 835 straneh) razlaga določbe veljavnega Zakona o davčnem postopku (Ur. l. RS, št. 117/06 – ZDavP-2). Knjiga je plod avtorskega dela skupine avtorjev, med katerimi je moč najti tako strokovnjake, ki se s področjem ukvarjajo bolj s teoretičnega vidika, denimo na Pravni fakulteti v Ljubljani, Pravni fakulteti v Mariboru, Fakulteti za upravo ipd., kot tudi praktike – predvsem z Davčne uprave RS, pa tudi iz avstrijske davčne uprave.

Ne glede na aktualnost varovanja pravic v davčnih postopkih je zanimivo, da je predstavljeno delo, po mojem vedenju, šele tretje zaključeno delo, ki poglobljeno komentira celoten zakon o davčnem postopku.[1] Pri tem ni odveč pripomniti, da tudi najbolj kvalitetno. Predvidevam, da so majhnemu številu komentarjev botrovale številne spremembe davčnoprocesnih predpisov, zaradi česar se založnikom ni splačalo vlagati v izdajo knjige, ki ji je bilo usojeno, da bo kmalu zastarela in zato tržno nezanimiva. Bolj kot zaradi varstva ekonomskih interesov založnikov pa upam, da se postopkovni zakon ne bo obširneje spreminjal predvsem zaradi pravne varnosti davčnih zavezancev.

Ker gre za komentar zakona, je struktura knjige enaka strukturi ZDavP-2. Besedilu člena sledi komentar. Glede na to, da je ta prikaz namenjen odvetniškemu krogu, bom predstavitev vsebine osredotočil bolj na to skupino bralcev.

Beseda **»odvetnik« oz. njene izpeljanke** so v besedilu komentarja omenjene pri komentiranju osmih členov zakona in bodo predstavljene v nadaljevanju tega prikaza.

Prvič avtorji omenijo odvetnike na strani 33, v okviru komentarja 7. člena zakona, ki obravnava načelo gotovosti, seznanjenosti in pomoči davčnemu zavezancu. Ta člen ZDavP-2 je povezan tudi s 54. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Ur. l. RS, št. 24/06 – UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, v nadaljevanju: ZUP), ki upravnemu organu nalaga, da mora stranko opozoriti na škodljive posledice, ki lahko nastanejo, če jo zastopa pooblaščenec, ki ni odvetnik in hkrati ni sposoben za zastopanje.

V nadaljevanju komentarja so odvetniki omenjeni tudi na strani 174. Gre za komentar določbe 68. člena zakona, ki obravnava odmero davka v posebnih primerih oz. t. i. ugotovitev davčne osnove s cenitvijo. Ta način obdavčitve pride v poštev v primerih, ko davčni zavezanec (denimo) ne bi oddal davčne napovedi, če davčna napoved temelji na nepravilnih podatkih ipd. ZDavP-2 pozna več metod cenitev. Katero bo davčni organ uporabil v konkretnem primeru, je odvisno od posamičnega primera. Avtorji tako navedejo, da bo v primeru oseb, ki opravljajo svobodne poklice (med njimi so izrecno navedeni tudi odvetniki), pri katerih manjkajo podatki za izvedbo kalkulacijskih metod, davčna uprava izbrala metodo cenitve na podlagi zasebne porabe davčnega zavezanca, lahko pa tudi metodi cenitve na podlagi prirasti premoženja ter cenitve na podlagi izračuna denarnega prometa.

Na strani 200, v okviru komentarja 77. člena zakona, ki obravnava **dokazila, so odvetniki omenjeni v povezavi s pravico odreči pričanje** po 4. točki prvega odstavka 183. člena ZUP (o dejstvih, ki so jih izvedeli pri opravljanju svojega poklica). Odvetniki so v tem primeru relativno nezmožne priče. Ker gre za splošno določbo ZUP (brez posebnosti v davčnih postopkih), ki jo odvetniki nedvomno poznajo, bi bil dodaten komentar odveč.

Naslednjič se beseda »odvetnik« v predstavljeni knjigi pojavi ob komentiranju 79. člena zakona, ki določa pravila o **stroških postopka** (str. 205 in 206). Ta pravila se delno razlikujejo od splošne ureditve po ZUP. Komentatorji pišejo, da je pri stroških po novem ključnega pomena kriterij uspeha, in sicer predvsem njegovo tolmačenje. Ni pa mogoče govoriti o uspehu, če je davčni organ izdal odločbo, ker se je strinjal z napovedjo ali obračunom, ki ju je vložila stranka. Stroške, ki nastanejo v davčnem inšpekcijskem postopku, je treba obračunati zlasti skladno z določbami ZDavP-2 in Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. RS, št. 43/07 – UPB1). Stroške (tudi

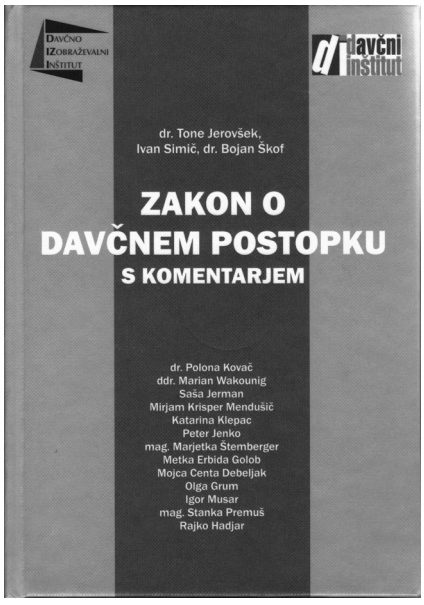

Avtorji: **dr. Tone Jerovšek, dr. Ivan Simič, dr. Bojan Škof, dr. Polona Kovač, dr. Marian Wakounig, Saša Jerman, Mirjam Krisper Mendušič, Katarina Klepac, Peter Jenko, mag. Marjeta Štemberger, Metka Erbida Golob, Mojca Centa - Debeljak, Olga Grum, Igor Musar, mag. Stanka Premuš, Rajko Hadjar**
Izdajatelj in založnik: Davčno izobraževalni inštitut in Davčno finančni raziskovalni inštitut

[1] *Prvi komentar (takratnega) Zakona o davčnem postopku sta napisala **prof. dr. Janez Šinkovec** in **mag. Boštjan Tratar** in obsega 367 strani (pri tem je treba upoštevati, da je bil takratni zakon za skoraj 200 členov krajši). Drugo publikacijo (takratnega) Zakona o davčnem postopku, ki ni vsebovala komentarja vseh členov, ampak zgolj pojasnila in primere iz prakse, pa sta napisala **mag. Boštjan Tratar** in **Romana Kruhar Puc**. To delo sicer res vsebuje kar 976 strani, vendar ne gre za klasičen komentar, ampak so v ta obseg vključene številne priloge, celotni povzetki odločb, mnenj, stališč, pravilnikov, obrazcev, drugih zakonov ipd., tako da je dejanski obseg komentarja tako po kvantiteti kot tudi po kvaliteti precej skromnejši.*

odvetniške) nosi tisti, za katerega se je tak postopek končal neugodno.

Glede višine stroškov pa avtorji komentarja opozarjajo še na dva predpisa, in sicer Pravilnik o stroških v upravnem postopku (Ur. l. RS, št. 86/05) in Pravilnik o izvajanju Zakona o davčnem postopku (Ur. l. RS, št. 141/06, 46/07, 102/07). Za odvetnike je še posebno pomemben slednji, ki določa višino najvišjega povračila stroškov pravnega zastopanja in strokovne pomoči. Po določbah 27. in 28. člena tega pravilnika se odvetniški stroški odmerijo po odvetniški tarifi, če pa pooblaščenec ni odvetnik, vendar je član stanovske organizacije, velja njegova stanovska tarifa, vendar je višina stroškov omejena z odvetniško tarifo, kar pomeni, da npr. davčni svetovalec ne more dobiti povrnjenih višjih stroškov, kot bi jih dobil povrnjene odvetnik, čeprav bi tarifa davčnih svetovalcev tako določala. V zvezi z omenjenim pravilnikom je beseda »odvetnik« omenjena tudi na strani 827, v komentarju 423. člena ZDavP-2, kjer komentatorji povzemajo njegovo vsebino.

Odvetništva se neposredno dotika tudi komentar 85. člena ZDavP-2, ki obravnava vprašanje vročanja (str. 219). Način vročanja je glede na preteklo (davčno) procesno zakonodajo z ZDavP-2 pomembno spremenjen. Vročanje je tako praviloma navadno, in ne osebno. Uvedeno je bilo zaradi znižanja materialnih stroškov davčnega organa, vendar je po mnenju komentatorjev vprašljivo z vidika načel varstva pravic strank in formalnosti postopka. Ker davčni organ ne ve, kdaj dejansko bo davčni zavezanec pošiljko prejel, **določa fikcijo vročitve dvajseti dan odprave**. Avtorji komentarja opozarjajo, da bo navadna vročitev predvidoma povzročala še več težav, kot jih sicer nastane pri osebni vročitvi (in s katerimi se odvetniki vsakodnevno srečujejo).

Pri tem se sklicujejo tudi na sodbo Vrhovnega sodišča, opr. št. U 77/94, po kateri je kakršenkoli dvom o vročitvi ali datumu vročite treba razlagati v korist stranke. Zaradi omenjenega stališča sodne prakse drugi odstavek 85. člena ZDavP-2 določa, da je treba izvršilni naslov vročiti osebno, če davčni zavezanec ne izpolni svoje obveznosti v paricijskem roku. Za opravljanje odvetniškega poklica seveda ni bistvena navadna vročitev, temveč osebna. V tem primeru se uporabljajo splošne določbe ZUP, po katerih se pošiljke vročajo samo pooblaščencu (torej odvetniku), in ne stranki. Kadar se takšna pošiljka vroča odvetniški družbi, pa je treba pošiljko vročiti osebi, ki je z internimi pravili pooblaščena za sprejem pošte. Če se kasneje izkaže, da je pošiljko sprejel nekdo, ki po internih pravilih za sprejem ni bil pooblaščen, mora to dokazati prejemnik.

O odvetništvu govori tudi komentar določbe 86. člena (rok za **vložitev pritožbe**). Na strani 224 je obravnavan problem, ko stranka (davčni zavezanec) umakne vloženo pritožbo, pri čemer tega odvetnik ne želi. Odvetnik ne bo uspel z ugovorom, da je takšen umik neveljaven. Sicer je splošni rok za pritožbo v davčnih zadevah 15 dni od vročitve odločbe. Pritožbo zoper odmerno odločbo, izdano v davčnem inšpekcijskem nadzoru, pa je mogoče vložiti v roku 30 dni od vročitve.

Davčni zavezanci bodo potrebovali pravno znanje odvetnikov tudi pri **davčnih nadzorih**. Na to dejstvo opozarjajo komentatorji na strani 303, pri komentiranju 128. člena ZDavP-2. Davčni inšpektor mora zavezanca opozoriti, da lahko imenuje osebo za posredovanje podatkov in dajanje (strokovnih) pojasnil. Ta oseba je sicer lahko vsaka opravilno sposobna oseba, vendar pa bo koristneje, če bo to odvetnik ali davčni svetovalec. Le oseba z ustreznim znanjem bo lahko strokovno oporekala ugotovitvam inšpektorja glede spornih dejstev, ki vplivajo na obdavčenje in lahko za zavezanca povzročijo tudi druge pravne posledice (npr. obresti, odgovornost za prekršek, odgovornost za kaznivo dejanje).

Ocenjujem, da je predstavljeni komentar ZDavP-2 zelo kvaliteten in pregleden. Določbe komentarja niso zasnovane pretirano teoretično, kot se to rado kdaj primeri pri tovrstnih projektih. Vseeno pa je besedilo strokovno kvalitetno, saj v komentarju avtorji opozarjajo na primere iz sodne prakse, prejšnjo zakonodajo, določbe ZDavP-2 in drugih zakonov, ki se navezujejo na komentirano določbo zakona (npr. ZUP, Zakon o davčni službi, Zakon o izvršbi in zavarovanju, direktive EU), podajajo pa tudi strokovne ocene zakonskega besedila.

Ne glede na pozitivno oceno vsebine predstavljene knjige pa **ni rečeno, da se česa ne bi dalo izboljšati**. Predlogi so izključno osebno mnenje, nanašajo pa se v večini na oblikovne oziroma tehnične pomanjkljivosti. Ob prvem listanju knjige me je zmotilo, da besedilo ne vsebuje uvodnika, ampak vsebinskemu kazalu neposredno sledijo zakonske določbe prvega člena in obrazložitev tega. Pri tovrstnih delih je običajno, da začetku teksta sledijo vsaj uvodne besede ali predgovor avtorjev.

Bolj kot ta pomanjkljivost pa praktika, ki ZDavP-2 ne pozna do obisti, vendar mora napisati npr. pritožbo, zmoti, da komentar zakona **ne vsebuje tudi stvarnega kazala**, ki pride v takšnih primerih še kako prav. Če ugibam, je morda izdajatelj prav zaradi te pomanjkljivosti h knjigi priložil še **zgoščenko (CD)**, na kateri je celotno besedilo komentarja tudi v elektronski obliki (v formatu PDF). Tako lahko bralec z iskalnikom hitro najde besedo oz. geslo, ki ga zanima.

Tretja pripomba se nanaša na vprašanje avtorstva, saj bralec ne more ugotoviti, kateri od številnih avtorjev je napisal komentar h kateremu od členov, kar je običaj pri tovrstnih komentarjih. Ponavadi se avtorstvo zapiše bodisi ob komentarju posameznega člena ali pa se na začetku knjige navede, kateri avtor je komentiral posamezni člen. Morda so se avtorji za takšen stil odločili namenoma ali pa je delo potekalo tako, da ni bilo mogoče izluščiti prispevka posameznega avtorja.

Nazadnje pa bi založniku predlagal, da bi oblika vsake strani, na vrhu, vsebovala podatek, kateri člen je komentiran. Tako bi bralec, ki naključno odpre knjigo, takoj vedel, kje jo je odprl. Menim, da ta podatek na strani pomaga pri vsakdanji uporabi.

Predstavljeni komentar ZDavP-2 je obvezni pripomoček v vsaki odvetniški pisarni, ki se ukvarja z davčnimi zadevami. Uporabnik bo v njem našel dobro obrazložene odločbe in tako večino informacij za pripravo vloge. Posamezne določbe so zaradi lažjega razumevanja obogatene z izmišljenimi primeri. Ne manjkajo niti navezave na slovensko prakso vrhovnega in ustavnega sodišča, sodno prakso Sodišča ES ter vzporedno zakonodajo. Ponekod avtorji podajajo tudi kritična stališča do novih zakonskih določb (npr. vročanje), praksa pa bo pokazala, ali so te zakonske rešitve dovolj premišljene. Skratka, odličen pripomoček za delo!

Recenzije

dr. Jorg Sladič

Začasna odredba v evropskem procesnem pravu

mag. Pavla Sladič Zemljak

Kolega Jorg Sladič, slovenski odvetnik, je pri znani nemški znanstveni založbi Nomos objavil delo z naslovom Einstweiliger Rechtsschutz im Gemeinschaftsprozessrecht – Eine Untersuchung der Rechtsprechung des EG/EU-Prozessrechts. Delo je za tisk prirejena doktorska disertacija avtorja, v kateri je obravnaval problematiko začasnih odredb v procesnem pravu Sodišča ES. V delu je avtor zbral nekajletne izkušnje, ki jih je pridobil na Sodišču ES, ki jih bo, upamo, zdaj uporabil v odvetništvu v Sloveniji. Avtor ne skriva svojega temelja v slovenskem pravu in citira slovenske avtorje (prof. Cigoj in prof. Juhart).

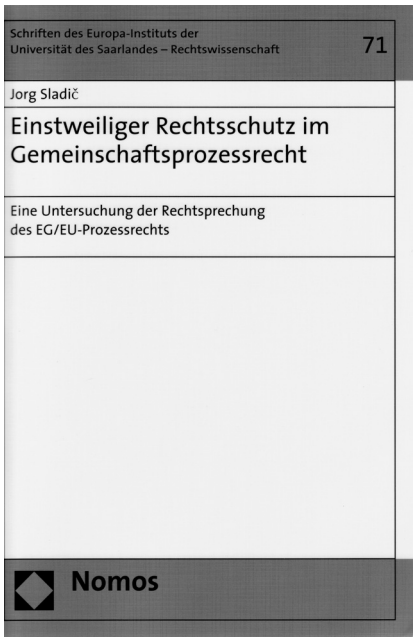

Avtor : **dr. Jorg Sladič**
Naslov v origninalu : **Einstweiliger Rechtsschutz im Gemeinschaftsprozessrecht** (Eine Untersuchung der Rechtsprechung des EG/EU-Prozessrechts)
Založnik: Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, Nemčija, 2008, 271 strani

Knjiga je razdeljena na pet velikih poglavij, v katerih avtor analizira značilnosti instituta začasnih odredb. Pri tem se ne omeji le na analizo procesnega prava Sodišča ES, ampak obravnava fenomen začasnih odredb v primerjalnem pravu.

V **prvem poglavju** avtor umešča institut začasnih odredb v procesno pravo Sodišča ES. Prvo poglavje je omejeno izključno na procesno pravo ES. Avtor ugotavlja, da začasne odredbe v postopku pred tem sodiščem predvidevajo že t. i. ustanovitvene pogodbe, ki vsebujejo popoln sistem pravnih sredstev za nadzor zakonitosti. Avtor opozarja, da sistem pravnih sredstev v procesnem pravu ES sledi vzoru francoskega upravnega spora, v katerem se zanika obstoj pravic posameznika in govori le o neposrednih legitimnih interesih posameznika (od tam izvira pojem neposredne, na zakon oprte koristi posameznika, za katerega ne vemo pravzaprav, kaj v slovenskem upravnem sporu pomeni). Načelo omejenih pristojnosti kot temeljno ustavno načelo EU določa vlogo začasnih odredbe v procesnem pravu Sodišča ES. To načelo je razlog za omejeno in neenotno strukturo pravnih sredstev, v okviru katerih se lahko zahteva izdajo začasne odredbe. Začasne odredbe so tudi izraz temeljne pravice do učinkovitega pravnega varstva. Ker tožbe pred Sodiščem ES nimajo suspenzivnega učinka, ima to načelo izreden pomen v pravu ES. Avtor opozarja tudi na nemške kritike sistema, v katerem tožbe zoper upravne akte nimajo suspenzivnega učinka, vendar pa ugotavlja, da je taka kritika utemeljena le v toliko, kolikor se lahko v ustavnem pravu držav članic zagotavlja pravica do učinkovitega sodnega varstva zoper vsako ravnanje državne uprave. Zaradi načela omejene pristojnosti pa se ne da doseči enake strukture pravnih sredstev kot v nacionalnem pravu. Avtor v prvem poglavju opozarja na pomen pravnega interesa za izdajo začasne odredbe in opredeli začasno odredbo kot sredstvo za zavarovanje pravnega položaja stranke tako, da se zagotovi polni učinek odločbe v stvari, saj morajo pravni subjekti za varovanje svojih pravic in pravnih koristi vlagati pravna sredstva in ne smejo poseči po samopomoči.

V **drugem poglavju** avtor analizira pravne vire in tipe začasnih odredb v procesnem pravu ES. Pri tem opredeli postopek za izdajo začasne odredbe kot akcesorni postopek v razmerju do meritornega postopka v stvari sami. Ob poudarjanju načela omejene pristojnosti avtor opozarja, da *de lege lata* ustanovitvene pogodbe vsebujejo posebne določbe o začasnih odredbah le na področju Evropske skuponosti, procesno pravo tretjega stebra pa o začasnih odredbah molči. Avtor zaradi tega analizira teorijo mednarodnega prava in na podlagi teorije o *implied powers* in *inherent powers* razvije mnenje, da teleološka razlaga prava zahteva, da se zaradi popolnosti sodnega varstva tudi v procesnem pravu tretjega stebra dopustijo začasne odredbe. Pri analizi tipov začasnih odredb avtor ugotavlja, da procesno pravo Sodišča ES pozna enoten institut začasne odredbe, ki pozna dve veliki obliki. Prva oblika je t. i. neprava začasna odredba, ki se izda zaradi zadržanja izvršitve izpodbijanega akta. Taka začasna odredba je v pravu ES dopustna le v primeru, če se neki akt izpodbija z ničnostno tožbo na podlagi 230. člena Pogodbe o ustanovitvi ES (PES). Odloži se lahko izvršitev individualnih in konkretnih pravnih aktov ter tudi izvajanje abstraktnih in splošnih pravnih aktov. Avtor poda poglobljeno analizo odložitve izvršitve negativne odločbe, kajti v nasprotju s slovenskim pravom se lahko odloži izvršitev tudi negativne odločbe, če ta neposredno spreminja pravni in dejanski položaj posameznika. Prava začasna odredba na podlagi 243. člena PES je po avtorjevem mnenju vsako ravnanje sodišča, ki ne pomeni odložitve izvršitve. Avtor se ustavi tudi pri problemu izdaje začasnih odredb v postopkih z ugotovitvenimi tožbami. Na podlagi teorije, da je začasna odredba sredstvo za zagotovitev polnega učinka sodbe v glavni stvari, avtor opozarja, da se lahko začasne odredbe izdajo tudi v postopkih z ugotovitvenimi tožbami.

V **tretjem poglavju** avtor analizira značilnosti začasnih odredb. Najprej poudari, da je postopek za izdajo začasne odredbe omejeno avtonomen, ni pa samostojen postopek. Avtonomija se v procesnem pravu ES kaže v procesni predpostavki ločene vloge (začasne odredbe se ne more zahtevati z isto vlogo, s katero se vloži tudi tožba). O začasni odredbi odloča predsednik Sodišča ES, ne pa senat, ki odloča o glavni stvari. Na podlagi splošne teorije procesnega prava avtor opredeli karakteristične značilnosti začasnih odredb v procesnem pravu Sodišča ES, ki so po njegovem mnenju akcesornost, začasnost, hitrost postopka in prepoved prejudiciranja odločbe v glavni stvari. Avtor poudarja, da je le kombinacija vseh teh značilnosti karakteristična za začasne odredbe v procesnem pravu ES. Akcesorne postopke kot npr. ugovor nedopustnosti (*preliminary objections*), ugovor nezakonitosti (*exceptio illegalis* na podlagi 241. člena PES) in postopek zaradi brezplačne pravne pomoči najdemo tudi zunaj postopka za izdajo začasne odredbe. Hitrost postopka je tipična tudi za posebne hitre meritorne postopke, ki jih pozna tudi procesno pravo ES. Začasnost je tudi značilnost postopka za brezplačno pravno pomoč. Avtor opredeli akcesornost postopka za izdajo začasne odredbe tako, da je tak postopek ozko povezan s postopkom v glavni stvari in da deli njegovo usodo. Brez meritornega postopka v glavni stvari ni postopka za izdajo začane odredbe. Značilnost začasnosti pomeni, na kar avtor pravilno opozarja, da lahko postanejo začasne odredbe le formalno pravnomočne. Ker torej ne postanejo materialno pravnomočne, se lahko zaradi spremenjenih okoliščin (teorija *clausula rebus sic stantibus*) razveljavijo ali spremenijo na zahtevo strank ali pa tudi *ex officio*. Pri tem avtor pravilno ugotavlja, da vsaka začasna odredba vsebuje *clausulo rebus sic stantibus*. Tipično za začasnost je tudi, da začasna odredba preneha veljati z izdajo pravnomočne odločbe v glavni stvari. Prepoved prejudiciranja odločbe v glavni stvari pozna tudi slovensko pravo. Glede prepovedi prejudiciranja avtor opozarja, da ima ta v procesnem pravu Sodišča ES drugačen pomen, saj se v fazi začasne odredbe ne sme odločati o procesnih predpostavkah. Odločanje o dopustnosti tožbe, se pravi o procesnih predpostavkah v stadiju začasnih odredb pomeni po procesnem pravu Sodišča ES prejudiciranje zadeve. Vsako ravnanje v postopku za izdajo začasne odredbe, s katerim sodnik, ki je pristojen za izdajo začasne odredbe, dokončno zavzame stališče o dopustnosti tožbe, je prejudiciranje odločbe v glavni stvari.

Zaradi tega avtor opozarja na francosko teorijo, ki jo je prevzelo Sodišče ES, na podlagi katere se v postopku za izdajo začasne odredbe ne sme poglobljeno preskušati dopustnosti tožbe. Kot posledica te teorije je bila iz mednarodnega prava prevzeta teorija o očitni nedopustnosti. Le kadar je tožba očitno nedopustna, se lahko o dopustnosti odloči v postopku za izdajo začasne odredbe. Tožba je očitno nedopustna, če je npr. vložena po poteku prekluzivnega roka ali če je ni vložil odvetnik. Pomanjkanje pravnega interesa oz. procesne legitimacije in tudi narava izpodbijanega akta so procesne predpostavke, o katerih se raje odloča v odločbi v stvari sami. Z uvedbo hitrih postopkov hitrost postopka za izdajo začasne odredbe ni več tista tipična značilnost postopka za izdajo začasne odredbe. Postopek za izdajo začasne odredbe je zdaj le eden od hitrih postopkov.

Materialne predpostavke za izdajo začasne odredbe, se pravi pogoji za izdajo začasne odredbe so v procesnem pravu Sodišča ES zaradi izredno ohlapnih generalnih klavzul v določbah ustanovitvenih pogodb in Poslovnika Sodišča ES delo sodne prakse. Teorija in sodna praksa naštevata tradicionalno tri pogoje za izdajo začasne odredbe: verjetnost utemeljenosti, ki mora biti podana na prvi pogled (*fumus boni iuris*), nujnost izdaje začasne odredbe (*periculum in mora*) in tehtanje interesov.

Verjetnost utemeljenosti se pri izdaji začasne odredbe sicer upošteva, vendar je v razmerju do nujnosti izdaje začsne odredbe manj pomemben pogoj. Sodna praksa Sodišča ES do zdaj še ni izdelala enotnega merila za ugotavljanje verjetnosti utemeljenosti. Nujnost izdaje začasne odredbe je glavni pogoj za izdajo začasne odredbe in tisti pogoj, ki ga poznamo v slovenskem pravu pod pojmom nevarnosti. V procesnem pravu Sodišča ES je opredeljena kot težka in nepopravljiva škoda, ki bo stranki nastala zaradi poteka časa v pričakovanju odločbe v stvari sami. V praksi se preskusi, ali je izdaja začasne odredbe nujna, da se prepreči, da stranki ne nastane velika in nepopravljiva škoda. Nujnost se torej izkaže v grozeči veliki in nepopravljivi škodi. Kot velika oz. težka škoda se v procesnem pravu Sodišča ES obravnava protipravno premoženjsko in tudi nepremoženjsko oškodovanje stranke, ki lahko nastane zaradi poteka časa v pričakovanju odločbe v glavni stvari. Tako avtor opozarja, da se pozna veliko škodo v vseh treh oblikah, kot jo pozna odškodninsko pravo, se pravi kot navadna škoda, izgubljen dobiček in tudi nepremoženjska škoda. Nepopravljiva škoda je tista škoda, ki se ne da odpraviti, tudi če stranka uspe s tožbo v glavni stvari. Zaradi tega avtor opozarja na razlago sodne prakse, da je nepopravljiva škoda tista škoda, pri akteri vrnitev v prejšnje stanje ni več mogoča. Vzpostavitev prejšnjega stanja se lahko opravi *in natura* ali pa v obliki ekvivalence v denarju (denarna odškodnina). Če ne denarna odškodnina ne vrnitev v prejšnje stanje v naravi nista mogoča, sodna praksa govori o nepopravljivi škodi. Tretji pogoj za izdajo začasne odredbe je tehtanje interesov. Avtor opozarja, da mora govoriti več v prid izdaje začasne odredbe kot v prid zavrnitvi predloga za izdajo.

Postopek za izdajo začasne odredbe je po avtorjevem mnenju sumarične narave. Zato pa avtor opozarja, da se splošna načela procesnega prava uporabljajo na poseben način v takem postopku, saj so podrejena lastnostim začasne odredbe. Celoten postopek za izdajo začasne odredbe urejajo razpravno, dispozitivno in preiskovalno načelo podobno kot postopek v glavni stvari. Pravica biti slišan (*rechtliches Gehör, right to be heard*) pa se zaradi značilnosti hitrosti postopka lahko izvaja v določenih primerih šele *ex post*. Predsednik Sodišča ES lahko izda namreč tudi začasno odredbo »*inaudita altera parte*«, kjer se ta začasna odredba izda, ne da bi tožena stranka o predlogu za izdajo začasne odredbe zavzela stališče. V slovenskem pravu se zoper take začasne odredbe vlaga ugovor. Pravo ES pa pravnega sredstva ugovora zoper take začasne odredbe ne pozna, tožena stranka lahko predlaga s posebno vlogo, da se tako izdano začasno odredbo razveljavi. Zaradi hitrosti postopka tudi splošno načelo procesnega prava pred mednarodnimi sodišči o delitvi postopka na pisni in ustni del ni izvedeno natančno. Začasna odredba se lahko namreč izda brez ustnega postopka. V izredno nujnih primerih pa tožena stranka poda odgovor na predlog za izdajo začasne odredbe kar ustno, neposredno na naroku.

Prikazi

dr. Miro Cerar

Pravnikov mozaik ali pravo med zdravim razumom in pravno kulturo

dr. Bojan Kukec

Nove tehnologije se uveljavljajo tudi na področju pravnih znanosti, za kar je dokaz prikazana knjiga: **dr. Miro Cerar** je namreč od maja 2006 do maja 2007 na spletni strani portala Ius Software objavljal tedenske kolumne, ki so zdaj izšle v knjigi Pravnikov mozaik.

Šestintrideset poglavij je objavljenih v časovnem zaporedju (ob vsakem je naveden datum objave na spletni strani), nekaj pa je izpuščenih. Med objavljenimi je večina takšnih, ki so bili v obliki kolumen objavljeni prvič, pri nekaterih pa gre za prirejene (deloma spremenjene in dopolnjene) povzetke iz objavljenih besedil. Nekateri prispevki, ki so bili kot kolumna objavljeni v dveh delih, so v knjigi združeni. V uvodu avtor poudarja, da gre za željo po obliki bolj sproščene predstavitve nekaterih pravnih tem kot tudi za širša življenjska razmišljanja in spoznanja, ki so tako ali drugače povezana s pravom. Vse skupaj se je nato utirilo v nekakšne miselne utrinke in razmišljanja o(b) pravu, ki je lahko zanimivo tudi za širši krog bralcev, ne le za pravnike. Pri pisanju se je avtor soočal z dvema spoznanjema. Prvič, pravo je del (celotnega) življenja in stvarstva, zato ga kljub njegovi relativni samostojnosti (avtonomnosti) ne smemo obravnavati kot hermetično zaprt sistem. Drugič, življenjske situacije, tudi tiste, ki so neposredno povezane s pravom, lahko dojemamo bodisi kot zapletene bodisi kot preproste, odvisno je od nas samih.

Ugajajo likovna oprema in ilustracije **Brede Sturm**, ki so (vsaj kadar gre za literarno zvrst eseja, pa četudi je ta s področja teorije in filozofije prava) nekoliko nenavadne, celo poživljajoče, na trenutke sprožajo zanimive asociacije ter spodbujajo k poglobljenemu razmišljanju o zapisanih temah, včasih pa so duhovite (npr. na strani 12 ilustracija Uredbe EU 1677/88 – standardi za kumare).

V predgovoru h knjigi **dr. Janez Kranjc** izlušči bistvena vprašanja, na katera odgovarja avtor: Kako naj torej najde pot do prava nekdo, ki ni pravnik?, Kaj storiti, da bo videl pravo takšno, kakršno je, v njegovi dejanski družbeni funkciji in vlogi, ne samo kot nadlogo ali uradniško muho?, Kako sodobnemu človeku približati večno napetost med dejanskim in predpisanim, med idealom in resničnostjo?, S čim zbuditi v njem radovednost glede prava, še zlasti glede temeljnega vprašanja, zakaj si je smiselno prizadevati za spoštovanje predpisov in »vladavino prava«, ko pa se ta pot tako pogosto izkaže za težjo in bolj zapleteno?

Avtor pravilno ugotavlja, da je »preveč prava prav tako slabo kot premalo prava«, zato se ne ukvarja z ozkimi, strokovnimi problemi, temveč načenja nekatera temeljna vprašanja pravne kulture. Izbor je narekovala aktualnost trenutka, zato je tem bolj zanimivo opazovati osnovno misel, ki je skupni imenovalec celotne zbirke. Verjetno bi jo najbolje ponazorili s parafrazo enega od naslovov prispevkov – pravo med zdravim razumom in pravno kulturo.

Naj v nadaljevanju navedem (le) štiri avtorjeva razmišljanja in stališča.

V poglavju **Kdor ni z nami je…** (str. 51–54) avtor podaja posebno opozorilo za pravnika, kajti slednji ne sme (ko deluje kot pravnik) razmišljati na političen način. Posebno sodnik kot tisti, ki dokončno odloča o pravnih sporih, se mora ogniti skušnjavi, da bi stranke v sporu na podlagi navedenih motivov opredeljeval kot »naše« in »vaše« in seveda še manj kot »prijatelje« ali »sovražnike«. Celo **odvetnik**, ki je že po svoji poklicni funkciji dolžan zastopati interese »svoje« stranke proti »drugi« stranki, se mora kot pravnik izogniti takšnemu zastopanju svoje stranke, s katerim bi »svojo« in »nasprotno« stran v sporu opredeljeval onkraj objektiviziranih okvirov zakona in temeljnih (ustavnih) načel pravnega reda.

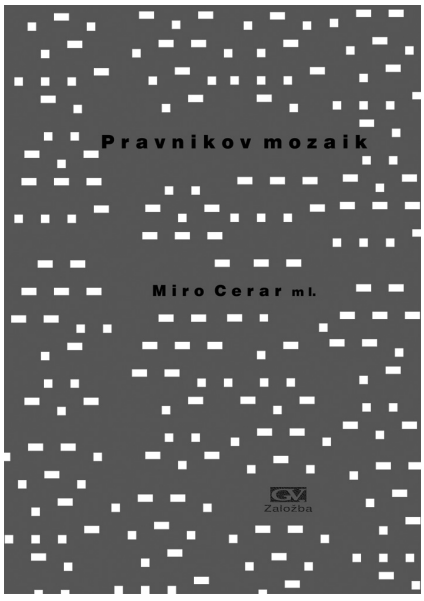

Avtor: **dr. Miro Cerar**
Založnik: GV Založba, Ljubljana, 2007, 500 izvodov, 205 strani, cena 39 evrov

Z zanimanjem sem prebral tudi poglavje **Zakaj je pravičnost ženskega spola?** (str. 46–50), ko avtor bralca vpraša, ali si je že kdaj zastavil takšno vprašanje, saj se v številnih jezikih oz. kulturah pravičnost (*iustitia*) kot vrednota, pravno načelo, boginja ali karkoli drugega predstavlja v ženski obliki – tako v besedi kot v sliki. Ali torej veste, zakaj je pravičnost (bolj) »ženska«, in ne (toliko) »moški«, sprašuje pisec. Temeljna bipolarnost sveta je nazorno prikazana v kitajskem ločevanju dveh temeljnih principov jin-jang (ženske in moške lastnosti). Klasični lik Pravičnosti (*iustitia*) na poseben način kombinira in odseva te lastnosti (najpogosteje je v klasičnem izročilu upodobljena kot ženska, ki ima praviloma zavezane oči, v eni roki drži tehtnico ali knjigo (zakonik) v drugi pa meč). Ali zdaj vse to pomeni, da so ženske pravičnejše kot moški? Ali morajo biti zato sodnice (v pravosodju) ženske? Ali se ljudem zdi svet nepravičen ravno zato, ker sodne funkcije še vedno opravlja veliko moških? Takšna vprašanja niso tako poredka v vsakdanjem življenju na sodiščih in tudi pisec tega prikaza sem jih že večkrat doživel (še zlasti kadar je bil pri kaznivem dejanju – na primer posilstva senat sestavljen iz treh predstavnic ženskega spola, op. p.).

Avtor odgovarja ne, nikakor ne. Moškim se ni treba nič vznemirjati. V svetu pozitivnega prava je racionalnost (moško načelo) močno poudarjena, čeprav to nikakor ne izključuje velikega vpliva iracionalnosti (ženskega načela v pravu). Navsezadnje sta ženski in moški princip tako pri moških kot pri ženskah razporejena v različnih kvantitetah, kvalitetah in medsebojnih kombinacijah. Tudi v pravu zato močno potrebujemo ustrezno ravnotežje med moškim in ženskim principom.

S področja etike in filozofije je posebno zanimiv prispevek o tožarjenju kot nekaj nečastnega, neprimernega, celo sramotnega v poglavju **Paradoks špeckahle** (str. 126–130). Problem tožarjenja avtor zelo življenjsko (ne suhoparno teoretično) izpelje iz primera, ob katerem si zastavi vprašanje: Ali je etično prijaviti (zatožiti) pristojnemu (državnemu) organu ne le nezakonito, pač pa tudi nepravilno in/ali neetično ravnanje drugih posameznikov, javnih uslužbencev, novinarjev …? (Smiselno 10. člen Zakona o javnih uslužbencih in 19. člen Kodeksa teh.) Ali javni uslužbenec s tem, ko zatoži sodelavca, ki je sprejel darilo, vredno nekaj več od zakonsko dovoljenih (prej 15.000 tolarjev – npr. razkošen šopek rož, nekoliko bolj dragoceno pisalo ali knjigo, pri čemer vemo, da marsikateri pravni učbenik že presega to ceno), in ga ni prijavil oz. izročil delodajalcu, zares ravna etično? Avtor sklene, da gre za relativno togost določb in da mora biti prijavljanje nepravilnosti skrajni ukrep. Preden se zatečemo k njemu, se moramo potruditi, da zadeve rešimo po poti prepričevanja, posredovanja itd. Kodeks, morala, zakon – vse to so sicer pomembni in koristni usmerjevalci pravilnega ravnanja, toda vsak od njih je nekoliko enostranski. Vse skupaj je zato predvsem stvar človeškega občutka, prave mere, poklicne ter življenjske izkušnje in zrelosti. Pri tem pa paradoks ostaja. In verjetno se je z njim najtežje soočati prav pri vzgoji otrok in mladine. Kako torej vzgajati mlade rodove, da bodo čutili in razumeli, da je preveč tožarjenja prav tako slabo kot premalo? No, vsaj na načelni ravni odgovor ni težak: Samo tako, da se tega najprej resnično naučimo sami!

Zanimiva vprašanja načenja tudi poglavje o **človekovih pravicah in dolžnostih** (str. 166–169). V Sloveniji smo se že kar precej navadili na človekove pravice. Kaj pa človekove dolžnosti? Ali so tudi te del naše skupne zavesti? V zvezi s tem avtor zapiše, da je treba najprej vsaj na kratko spomniti, da je v pravu dolžnost (obvezno) nujni korelat pravici. V pravu preprosto ni pravice brez korelativne dolžnosti (tu gre seveda za pravno dolžnost, in ne npr. moralno, ali religiozno ali kako drugo dolžnost). Zato se seveda moramo vprašati, kako to, da se dandanes marsikje tako izrazito poudarjajo le človekove pravice, ne pa tudi človekove dolžnosti. Ali slednje sploh obstajajo? Dr. Cerar pravi, da seveda ne želi kar predlagati, da bi se morale človekove pravice v ustavi ali kakšni mednarodni konvenciji ustrezno pretvoriti (zgolj) v človekove dolžnosti. Želi pa poudariti, da bi morala družba (veliko bolj) krepiti tudi splošno zavest o človekovih dolžnostih. Predvsem v procesu izobraževanja (od osnovne šole do univerze).

Sklep

Poti do odgovorov na ne povsem naključna štiri (in podobna) vprašanja je gotovo več. Eno od njih je utrl dr. Miro Cerar s kolumnami, ki jih je pisal za portal Ius Software. V njih je preprosto, kratkočasno in duhovito načenjal različna pravna in metapravna vprašanja. Njegov namen ni bil, da bi jih teoretično izčrpal, zapletel in opremil s številnimi opombami. Bralca je želel predvsem opozoriti na nekatere probleme in dileme, mu predstaviti mogoče odgovore, predvsem pa v njem spodbuditi željo po nadaljnjem razmišljanju.

Pravne miniature, kot bi lahko poimenovali dr. Cerarjevo delo, so zanimivo branje, ki usmerja v nadaljnjo razpravo in zahteva od bralca lastno opredelitev. Upamo, da bodo našle pot do številnih bralcev in prispevale k temu, da bo naša »obsodba na površ(i)n(sk)ost« postala vsaj pogojna, če ne kar razveljavljena«, kot je ob koncu predgovora duhovito zapisal dr. Janez Kranjc.

Avtorju (ob čestitkah za aktualno in poglobljeno esejistično delo) lahko vsekakor odgovorim pozitivno na prvi del njegovega vprašanja na koncu uvoda, ko zapiše, da si želi, da bi bralec v mozaiku razmišljanj našel kakšno misel tudi zase, jo povezal in nadgradil s svojimi mislimi in spoznanji ter tudi tako dodal nekaj kamenčkov k nedokončanemu mozaiku človeštva in stvarstva, ki ga ljudje in druga živa bitja zavestno ali nezavedno sestavljamo že tisočletja.

Pri tem pa se seveda postavlja tudi vprašanje, kam vse to vodi. Ali ste(si) nanj že odgovorili?

Posredovanje podatkov o bančnem računu zaposlenega

Neobvezno načelno mnenje informacijskega pooblaščenca, št. 0712-171/2008/2, 19. februar 2008[1]

Ali mora delodajalec posredovati podatke o bančnem računu, na katerega nakazuje svojemu zaposlenemu plačo, in banki, pri kateri se račun nahaja, v pravdni zadevi upnikovi odvetnici, ki se sklicuje na sklep sodišča o dopolnitvi predloga za izvršbo s podatki o organizaciji za plačilni promet?

Na podlagi 10. člena Zakona o odvetništvu (ZOdv) mora delodajalec odvetnici posredovati podatka o bančnem računu zaposlenega, na katerega se mu nakazuje plačo, in banko, pri kateri je račun odprt, če odvetnica izkaže nujnost pridobitve določenega osebnega podatka v zvezi s konkretnim pooblastilnim razmerjem in konkretnim procesnim dejanjem. Odvetnik mora dokazati, da osebnih podatkov, ki jih zahteva, ne more pridobiti drugače.

Če odvetnik z ustreznimi listinami izkaže vse navedeno, mu mora upravljavec osebnih podatkov posredovati zahtevane osebne podatke. Edina omejitev po vsebini oz. vrsti osebnih podatkov, ki jih je odvetnik upravičen pridobiti, je določena v tretjem odstavku 10. člena ZOdv in se nanaša le na tiste osebne podatke, ki so na podlagi posebnih oz. drugih zakonskih določb dostopni le pooblaščenim organom (npr. podatki v dosjejih tajnih služb).

Pripravila: Irena Vovk

[1] *<www.ip-rs.si>*

Dopisujte v svoje glasilo

Odvetnik

- ***o izkušnjah iz neposredne odvetniške prakse,***
- ***objavite svoja mnenja o novih predpisih!***

Najdražji in/ali kvalitetni odvetniki – niso vedno isti!

1. Zakaj se niste sklicevali na to, da ste ekspertna priča, ki ni dolžna prenašati žaljivih opomb odvetnikov?

dr. Ciril Ribičič: Imel sem načelen razlog za vztrajanje: prepričan sem, da mora imeti obramba zelo svobodne možnosti izvajanja dokazov v korist obtoženega, ki mu grozi visoka zaporna kazen. Tudi doma sem pristaš takega stališča. Sodniki morajo zagotoviti čim svobodnejše delovanje obrambe. Nasprotujem lahkotnemu kaznovanju odvetnikov, ki poskušajo v korist klientov storiti največ kar lahko. Sodnik odvetnika ne more obravnavati kot dobro plačanega nebodigatreba, prej ga bi bilo treba obravnavati kot enega temeljnih garantov varstva obdolžencevih pravic v kazenskem postopku. To moje načelno stališče je bilo v Haagu na preizkušnji, zato sem preprosto moral stoično prenesti žaljive napade med navzkrižnim zaslišanjem. Tudi tožilstvo ni bilo navdušeno nad mojim pričanjem, ker sem vztrajal pri svojih prejšnjih ugotovitvah tudi na točkah, na katerih so si želeli drugačnih odgovorov.

Dean Zagorac, intervjuju z **dr. Cirilom Ribičičem** z naslovom Na preizkušnji v Haagu, Pravna praksa, št. 1/2008, str. 30.

2. Koroška odvetniška zbornica je zavrnila Haiderjev napad na R. Vouka. Prehitra vožnja funkcionarja slovenske manjšine in odvetnika R. Vouka po mnenju njegovih stanovskih kolegov ne krši načel odvetniške etike. OZ na Avstrijskem Koroškem je zavrnila ovadbo deželnega glavarja J. H., ki je zahteval, da zbornica proti V. sproži disciplinski postopek. …

Ne bo izgubil licence. Avstrijska odvetniška zbornica je H. zahtevo zavrnila z ugotovitvijo, da je Vouk akcijo napovedal v svoji politični funkciji, in ne kot odvetnik.

Vesna Kalčič, Dnevnik, 14. 2. 2008, str. 8, v članku OZ razume koroške Slovence, in Demokracija, št. 47/2007, str. 33, v članku Tedenski utrip – zamejstvo in izseljenstvo.

3. Minister za pravosodje dr. Lovro Šturm je predstavil predlog novega ZKP. Glavna sprememba je po navedbah dr. Šturma odprava sodne preiskave in instituta preiskovalnega sodnika, vodilno vlogo pri preiskovanju kaznivega dejanja pa naj bi imeli po novem državni tožilci. Predsednik OZS Miha Kozinc osnutka zakona ni mogel konkretno komentirati, saj so ga prejeli šele včeraj, pripombe nanj bodo tako poslali v najkrajšem možnem času. Ob tem dodaja, da še proučujejo, ali je pri pripravi zakonskih sprememb sploh sodeloval kakšen odvetnik. Na prvi pogled, pravi Kozinc, gre za sila radikalne spremembe. Odvetnik E. Z. je povedal, da bi se morali tovrstni zakoni spreminjati v široki javni razpravi. »Ta zakonska sprememba je kot tajna uredba,« pravi Z. in ob tem dodaja, da odvetniki pri pripravi osnutka zakona sploh niso sodelovali, minister je tako po besedah Z. odvetnike iz priprave teh sprememb popolnoma izključil. Odvetnik M. S. pa ostro nasprotuje prehitremu in nepretehtanemu sprejemanju tovrstnih zakonov. Tako Z. kot odvetnik A. R. sta med drugim opozorila, da bi ta radikalna sprememba lahko prispevala še k podaljševanju sodnih postopkov. »Bojim se teh novotarij, doslej so vse te novosti sodne postopke le še podaljševale,« pravi R. … Trenutno je končan splošni del osnutka ZKP, dr. Šturm pa ob tem dodaja, da bo treba delo nadaljevati še s preureditvijo obtožnega postopka in postopka pred sodiščem.

Lucija Dimnik, Dnevnik, 18. 12. 2007, str. 2, v članku Kazniva dejanja naj bi po novem preiskovali tožilci.

4. Pripomba odvetnika E. Z., izrečena ob objavi novice, da ministrstvo za pravosodje pod vodstvom ministra dr. Lovra Šturma načrtuje reformo ZKP, je bila pikra, pomenljiva in natančno merjena. »Ta zakonska sprememba je kot tajna uredba,« je izjavil eden najuglednejših slovenskih odvetnikov.

Ali Žerdin, Objektiv, 22. 12. 2007, str. 8, v članku Reformator, kombinatorik, vitez.

5. Sama sebi postavljam zelo stroga merila. Dan po tem, ko sem bila izvoljena na predsedniško mesto, sem izstopila iz vseh nadzornih svetov. S 1. novembrom sem popolnoma opustila odvetniško prakso in se zaposlila v LDS …

Vesna R. Bernard in **Meta Rogljič** v intervjuju s predsednico LDS **Katarino Kresal**, Objektiv, 5. 1. 2008, str. 12.

6. Na fotografijah iz tistega časa je ob M. S. in S. Z. opaziti tudi na videz samozatajenega odvetniškega kandidata nižje rasti in v zadnjih izdihljajih 20. let, ki nosi rjavo aktovko. Ironija je, da je bil J. S., ki se danes kot varuh konkurence na veliko ukvarja prav z Laščani, v času najhujših bitk pivovarske vojne zaposlen v obeh »njihovih« odvetniških pisarnah. Tja pa je prišel prav iz urada, ki je tudi v spopadu za Union odigral pomembno vlogo. Mimogrede, S. dolgoletni predhodnik A. P. je pred časom razloge za težave urada pri odhajanju dobrih kadrov videl prav v priročnejših ponudbah iz zasebnega sektorja in odvetniških pisarn. S. se je – nasprotno – na urad vrnil po več letih odvetništva. »V tujini ni neobičajno, da gredo odvetniki na davčni urad, res pa je, da je tam to delo stvar prestiža,« je pred časom dejal v pogovoru za Poslovni Dnevnik … »Kot odvetnik sem lahko uspešen le v pravni državi.«

Primož Cirman, Objektiv, 5. 1. 2008, str. 8, v članku Brezzobi tiger ali krotilec inflacije?

7. Predlaga se (v ZKP, op. p.) ukinitev preiskave, kar naj bi, po prepričanju pravosodnega ministra, poenostavilo in skrajšalo postopek. »Prepričan sem, da rešitve, kot so predlagane, pomenijo predvsem poslabšanje položaja obdolžencev. Če ukinjamo sodno preiskavo in krepimo pristojnost tožilstva, bi morali sočasno dati sorazmerno več pristojnosti obrambi, predvsem pa bi morali zagotoviti obvezno obrambo v vseh primerih. Četudi zagotovljeno se poruši načelo enakopravnosti strank v postopku, in nobene garancije ni, da se ne bo preiskovalni postopek, ki ga bo vodilo tožilstvo s policijo, spremenil v nasilje nad osumljencem. Tudi v zvezi s tem predlogom je treba izpostaviti, da se bodo sodni postopki zapletli, glavne obravnave bodo postale zahtevnejše, predvsem pa daljše, kar nujno vodi v povečanje sodnih zaostankov. Minister za pravosodje z nedomiselnimi in nedemokratično izpeljanimi zakonskimi reformami povzroča stanje, ki generira sodne zaostanke, nato pa poskuša z administrativno-tehničnimi ukrepi, novimi stav-

bami, plačnimi reformami in udarniškimi programi te zaostanke odpraviti. Za slabe uspehe pa krivi sodnike in odvetnike, le pri kritiki tožilcev je nekoliko bolj prizanesljiv.«

Odvetnik **mag. Emil Zakonjšek**, Objektiv, 12. 1. 2008.

8. Nekdanji lucijski odvetnik Z. F., ki bi zaradi goljufij že moral sedeti na Dobu, uporablja vsa pravna sredstva, da bi se izognil začetku prestajanja petinpolletnega zapora. Vložil je zahtevo za varstvo zakonitosti, zahtevo za obnovitev kazenskega postopka in obtožni predlog proti novogoriškemu sodniku G. K., ki ga je obsodil. Vse se vleče že 12. leto.

Iztok Umer, Slovenske novice, 21. 1. 2008, str. 4, v članku Tisoč protiorožij obsojenega F.

9. Tako kot zdravniki vztrajajo, da naj jim vendar pustijo delati, pa četudi 18 ur na dan, so tudi odvetniki odločno proti državnim »posegom« v njihovo »neodvisnost«. Saj, kdo bi se jim upal postaviti po robu? Navsezadnje bo tudi minister prej ali slej zbolel ali se znašel v kolesju pravosodja.

Delo, 7. 2. 2008, str. 24, v rubriki – Pa še to, z naslovom Nedotakljivi.

10. Včasih pogrešam ta prvostopenjski teater, vpitje strank in odvetnikov, zaslišanja, soočenja … Na *ius* sem se vpisala verjetno tudi malo zaradi družinske tradicije, vendar v trdnem prepričanju, da bom odvetnica, ko bom velika. Tik pred tem, ko bi res lahko postala, sem se tudi zaradi razočaranja nad povprečno slovensko odvetniško realnostjo, ki je precej odstopala od mojih idealističnih predstav, odločila za sodniško kariero. Denar ni igral nobene vloge …

Dr. Vesna Bergant Rakočevič, Delo, 31. 1. 2008, str. 5, v rubriki – Gostujoče pero, z naslovom Lukenda in cilji plačne reforme: sojenje hitro in poceni.

11. V OZ so prepričani, da zakon posega v ustavno zagotovljeno neodvisnost in samostojnost odvetništva. Zaračunavanje vsake odvetniške storitve posebej, po besedah ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma, povzroča nepotrebno kopičenje vlog in prelaganje glavnih obravnav na sodišču, zaradi tega prihaja tudi do zavlačevanja postopkov. Odvetniki zato po novem, če bo sprejet popolnoma nov zakon o odvetniški tarifi, ne bodo več mogli zaračunavati vsake storitve posebej. To bo omogočilo hitrejše reševanje sporov, je včeraj napovedal minister Šturm, ki je poleg predloga Z. T. predstavil tudi predlog sprememb ZOdv. V OZS ta zakon ostro zavračajo, saj je, pravi predsednik OZS Miha Kozinc, odvetništvo po Ustavi neodvisno in samostojno ... Če bo zakon sprejet, Kozinc napoveduje, da bodo šli na Ustavno sodišče … Predlog ZOdv predvideva disciplinske ukrepe, npr. denarno kazen od 500 do 25. 000 evrov, najhujši ukrep pa je trajna prepoved opravljanja odvetniškega poklica. Pri pripravi obeh zakonov, ki na področju odvetništva uvajata precejšnje spremembe, OZS ni sodelovala. »Pred pripravo zakonov smo imeli stike z OZ, vendar se je pokazalo, da je bilo to sodelovanje nehvaležno, kajti na vsak delovni osnutek smo doživeli ostro reakcijo v medijih. In pod takimi pogoji seveda ni mogoče delati,« nesodelovanje z odvetniki pojasnjuje Šturm.

Lucija Dimnik, Dnevnik, 2. 2. 2008, str. 2, v članku Minister Šturm z zakonom nad odvetniške tarife.

12. Od prvih judikatov bo odvisno, kako na široko se bodo odprla vrata zlorabam novih institutov, ki jih bodo po ameriškem vzoru v največji meri lahko izkoristili inventivni odvetniki, ki bodo zaslutili možnost dobrega zaslužka.

Alenka Brezovnik, Dnevnik, 2. 2. 2008, str. 18, v pogovoru z **Vojkom Čujovičem** v članku Moobing v zakonu.

13. OZS: Preložene spremembe bodo trčile ob ustavno vlogo odvetništva pri nas. Problem prenosa nemške pravne ureditve odvetništva na slovensko je, da so tamkajšnji odvetniki v drugačnem položaju, kot so naši. Za pristop stranke k sodišču je skorajda v vseh primerih obvezna prisotnost odvetnika, pri nas je ta v civilnih zadevah omejena na revizijo in prisotnost odvetnika je obvezna v kazenskih zadevah. V Nemčiji tudi velja posebna gradacija glede odvetniškega zastopanja, saj se lahko, denimo, na zvezno sodišče obrne le peščica izbranih odvetnikov. Zato je nemogoče neko tujo ureditev prenašati na naša tla, ne da bi pri tem upoštevali vse posebnosti, ki veljajo na tujem in ki so v določeni meri neprimerljive z našo ureditvijo in zato tudi ustavno sporne … Ob dobrem sodniku, ki postopek vodi z vso strokovno avtoriteto, je povsem nemogoče, da bi katerakoli stranka po nepotrebnem zavlačevala postopek. Predsednik OZS pravi, da imajo predložene spremembe tudi nekaj dobrih rešitev, za katere so se bolj ali manj zavzemali tudi odvetniki sami (zavarovanje poklicne odgovornosti odvetnikov in odvetniških družb, ustanovitev odvetniške družbe z omejeno odgovornostjo, opravljanje enoletne prakse pri odvetniku itd.). Nekorektno pa se mu zdi novo urejanje disciplinske odgovornosti odvetnikov …

Majda Vukelić, Delo, 5. 2. 2008, str. 2, v članku Hoče oblast disciplinirati tudi odvetnike?

14. Preden se je včeraj sestal Upravni odbor OZS, je predsednik zbornice ponovno poudaril, da tako kot varuhinja človekovih pravic tudi odvetniki nasprotujejo tistemu delu ZOdv, ki spreminja področje disciplinske odgovornosti odvetnikov. Spremembe zakona namreč predvidevajo tudi vključevanje varuha človekovih pravic v postopek imenovanja članov disciplinskih komisij. V uradu varuhinje pa opozarjajo, da takšne zakonske rešitve presegajo ustavni okvir varuhovega delovanja, saj je odvetništvo kot del pravosodja samostojna in neodvisna služba. Kozinc še pojasnjuje, da v OZS nasprotujejo tudi delu spremembe ZOdv, ki zmanjšuje pogoje za vstop v odvetništvo… »OZS: minister Šturm misli, da razume sistem odvetništva.« (podnaslov, op. p.)

Lucija Dimnik, Dnevnik, 6. 2. 2008, str. 4, v članku Odvetniki nasprotujejo nemškemu modelu tarif.

15. »Če bo izvršna oblast posegala v vse, ne moremo govoriti o samostojni in neodvisni odvetniški službi. Slovenija ima odvetništvo kot samostojno in neodvisno službo, opredeljeno v 137. členu Ustave. Res Ustava tudi določa, da to službo ureja zakon, vendar mora zakonska ureditev spoštovati njeno samostojnost in neodvisnost. V trdnem sistemu, ko vsakogar opredeljuje tudi njegov materialni položaj, pa je treba zagotoviti samostojnost in neodvisnost tudi v financah. Zaradi varstva javnega interesa je mogoče tudi nadzorovati ravnanje odvetniške zbornice, glede materialnega položaja odvetnikov (npr. s soglasjem pravosodnega ministra k odvetniški tarifi), ni pa mogoče ne s podzakonskim predpisom ne z zakonom opredeljevati njihovega finančnega položaja. Kje sta potem samostojnost in neodvisnost? Vlada je očitno še vedno prepričana, da lahko z večino v parlamentu ureja vse. Ko se vlada sklicuje na nemško ureditev, pozablja, da je tam uveljavljeno obvezno zastopanje strank po odvetnikih …« Tako

nam je dejal profesor na ljubljanski PF in nekdanji ustavni sodnik **dr. Lojze Ude**, ko smo ga povprašali o novostih v odvetništvu.

Da bi država določala cene za storitve, bi bilo po Udetovi presoji dopustno le, če bi to zahtevala javna korist. Za takšen poseg bi morali izpeljati test sorazmernosti, torej ugotoviti, ali je ta neizogiben za varstvo drugih človekovih pravic. Ali torej ni čezmeren (ali ne bi bilo mogoče doseči istih namenov z blažjimi ukrepi) in ali ni nesorazmeren v ožjem smislu (ali preveč ne posega v pravice nosilcev samostojne dejavnosti)? Pri posegih v samostojnost organiziranja in delovanja nosilcev svobodne dejavnosti se test ne izide, saj sedanje stanje za varstvo pravic tretjih takih posegov ne zahteva. Ti posegi niso neizogibno potrebni, iste namene bi lahko dosegli tudi na drug način, je prepričan dr. Ude.

Majda Vukelić, Delo, 6. 2. 2008, str. 2, v članku Vlada ne more urejati vsega.

16. Najbolj sprevržen med poštenjaki je gotovo B. B., direktor direktorata za evropske zadeve na MZZ, ki je (v Odmevih TVS, 6. 2. 2008) ob aferi Š. pokazal s prstom na sindikat diplomatov, ki se je upal braniti dostojanstvo in pravice svojega kolega. To spominja na temačna obdobja, ko so diskvalificirali tiste odvetnike, ki so si upali braniti kliente, obtožene narodnega izdajstva.

Vlado Miheljak, Dnevnik, 13. 2. 2008, str. 16, v kolumni Janšev sindrom v Pahorjevi glavi?

17. Tisti, ki kvalitetno opravljajo odvetniške storitve, in tisti odvetniki, ki so najdražji, niso vedno isti!

Dr. Lojze Ude, v Studio ob 17.00, Radio SLO, 13. 2. 2008.

18. Bo poslej veljalo, da smejo organi pregona nadzorovati telefone odvetnikov? Odvetniške telefonske linije so najbolj dragocen vir podatkov o delovanju kriminalcev!

Ali Žerdin, Dnevnikov objektiv, 9. 2. 2008, str. 3, v kolumni Dostavite mi seznam obiskovalcev spovednic!

19. Odvetniki rudarjev: napetega ozračja med Slovenijo in Srbijo jeseni in pozimi leta 1989 se spominja ljubljanski odvetnik M. K. S kolegi J. H., A. R. in P. Č. se je na predlog Bavconovega Sveta za varstvo človekovih pravic, z najetim avtomobilom odpeljal na Kosovo, kjer je v Titovi Mitrovici potekal proces proti albanskim rudarjem iz Starega trga. Šlo je za solidarnost, honorarju so se odpovedali: »To je bil zadnji pravi politični proces v nekdanji Jugoslaviji«, ocenjuje K. »Za kontrarevolucionarno združevanje je obtožencem grozila tudi smrtna kazen.« S prsti urno brska po debeli orumeneli mapi z obtožnico. Na prvi strani, pod št. 1, je med obtoženimi naveden Azem Vlasi. Na 13. mestu je zapisan znameniti rudar Avdi Uka. »Njega sem branil,« pravi K. Spominja se, da je za proces vladalo veliko zanimanje tudi tujih medijev. »New York Times je zgodbo objavljal na prvih straneh. V sodni dvorani je bilo natlačenih toliko ljudi, zunaj pa je bil takšen mraz, da so od kondenza po tleh nastale luže.« Proces se je končal z oprostilno sodbo. »Z A. V. sva še vedno prijatelja in se obiskujeva,« se nasmehne.

Objektiv, 16. 2. 2008, str. 5, v članku Ljubljano smo branili v Prištini.

20. Predlog ZOdv po mnenju odvetnikov ni v skladu z Ustavo. V disciplinskih komisijah bodo odvetniki ohranili večino. … Odvetniki so proti temu, da njihovo tarifo določa nekdo od zunaj, in napovedujejo ustavno presojo. Tudi Miha Kozinc je izrazil zadovoljstvo, da jim je glede disciplinskega postopka uspelo doseči sporazum, saj bodo odvetniki lahko ohranili samostojnost. Napovedal je, da bo OZS do 7. člena zakona, ki določa disciplinski postopek, zavzela konstruktivno stališče. Glede ZOdv pa obstaja stališče OZS nespremenjeno. Še enkrat je poudaril, da pri tem ne gre za višino tarife, temveč za način določanja tarife, ki se jim zdi nesprejemljiv. Dodal je tudi, da je izjavo proti 7. členu novele ZOdv, ki določa disciplinski postopek, do petka podpisalo 961 od 1170 odvetnikov. Na koncu je še napovedal, da bodo odvetniki, če bo zakon sprejet, sprožili postopek za oceno njegove ustavnosti.

Lucija Dimnik, Dnevnik, 19. 2. 2008, str. 4, in **Marko Jakopec**, Delo, 19. 2. 2008, str. 2, v članku Brez dogovora o Odvetniški tarifi.

21. Zato bom v reševanje sporov vključil številne odvetnike in svetovalce po posameznih področjih, ki bodo sodnikom obdelovali primere in jim opravili vso logistiko, zato se bodo nove zadeve reševale v največ šestih mesecih. Sodniki in odvetniki bodo finančno vzpodbujani k poravnavam, velika učinkovitost pravne države bo posledično zmanjšala pritok zadev, saj ne bo nihče več računal na počasnost sodišč. Lumpi se bodo spet bali pravice in pravica bo sčasoma imela manj dela.

mag. Bojko Jerman, Svet nepremičnin – denar, 20. 2. 2008, str. 5, v rubriki Na koncu jezika z naslovom Kandidatura za zalogo.

22. »Določilo, ki predvideva plačilo odvetniške storitve v pavšalnem znesku, ni slabo, saj je takšna ureditev preglednejša,« pravi M. »V praksi odpravlja večkrat zlorabljeno pravico do vlaganja nepotrebnih pravnih sredstev ali kopičenja nepotrebnih vlog z namenom čimvečjih zaslužkov. Po novi rešitvi bi uporabnik storitev že vnaprej vedel, koliko bi plačal za odvetniško delo. Obenem cena ne bo odvisna od trajanja in posameznih odvetnikovih opravil. Smotrno bi se bilo pogovarjati le o višini določenih zneskov, ne pa o sistemski rešitvi, ki je dobra,« pravi M. In dodaja, da zakonski predlog dopušča možnost, da se lahko odvetnik in stranka tudi sama dogovorita za plačilo, ne glede na določene zneske iz tarife.

B. Š., Delo, 20. 2. 2008, str. 3, v članku Pavšalne odvetniške tarife so preglednejše.

23. D. L. B. je v DZ vložila predlog sprememb ZOdv, še preden je vlada v parlament vložila svoj predlog teksta zakona, ki je močno razburil odvetnike. Po predlogu vlade namreč odvetniki ne bi več samostojno, v soglasju s pravosodnim ministrom, določali višine odvetniških tarif, ampak bi to urejal poseben zakon. Novela zakona, ki jo predlaga poslanka SD, pa dosedanjega sistema tarif ne spreminja. Novosti v njenem predlogu gredo namreč v smeri posodabljanja odvetništva z namenom, da se bo to lahko lažje odzvalo na potrebe časa. Z OZS podpirajo predlog L. B. … Vlada je potrdila predlog novele ZOdv in povsem nov ZOT.

Dnevnik, 22. 2. 2008, str. 3, v članku Darja Lavtižar Bebler prehitela Vlado.

24. Vlada je potrdila sveženj zakonov iz pravosodja … Poleg novele ZOdv so se ministri namreč strinjali tudi s pripravljenimi besedili novele ZKP, novele Zakona odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, novele ZIKS in predlog Zakona o mediaciji v civilnih in gospodarskih zadevah. … Dr. Šturm je razložil, da bo ZOT sicer določal nagrade odvetnikov, vendar pa bo mogoč tudi drugačen dogovor med odvetnikom in stranko ... Po njegovih besedah predlog določa le nagrado za postopek, nagrado za narok in posebno nagrado za sklenitev sporazuma o izven-

sodni rešitvi spora. Pri tem je Šturm pojasnil, da se slovenski zakon zgleduje po nemškem Zakonu o nagradah odvetnikov iz leta 2004.

Marko Jakopec, Delo, 22. 2. 2008, str. 2, v članku Odvetniška tarifa določena v zakonu.

25. Občutek sem imel, da so imeli nekateri člani razpisnih komisij iste miselne vzorce kot konji s plašnicami. Zato smo pripeljali ljudi od zunaj, tudi odvetnike.

Radovan Žerjav, prometni minister, Objektiv, 23. 2. 2008, str. 10, v intervjuju Preiskava proti gradbenim podjetjem ni zgodba SLS.

26. Odvetniki se gotovo počutijo nekoliko prikrajšani v primerjavi s sedanjo tarifno ureditvijo.

Pravosodni minister **dr. Lovro Šturm**, Žurnal, 23. 2. 2008, str. 12.

27. Ministrstvo za pravosodje predlaga spremembo ZOdv, ukinitev veljavne odvetniške tarife ter prenos več pristojnosti z OZS na DZ ter določanje plačila za odvetniške storitve z zakonom. Bistvo predlaganih sprememb lahko razumemo kot poskus vzeti neodvisnost OZS in posameznim odvetnikom na področju finančne in disciplinske odgovornosti ter omogočiti kaznovanje odvetnika. Izvršilna oblast si želi podrediti odvetništvo, tako kot si je poskušala podrediti bolj ali manj vse segmente družbe od tožilstva, pravobranilstva in notarjev na eni strani, v zadnjem času pa tudi novinarje in sodnike, na drugi strani pa z administrativno zahtevanim diskontnim delom odvetnikov za državo prevaliti finančno breme stroškov v postopkih z dolžnika na upnike. Spet se daje prednost dolžniku in državi, sodiščem, odvetnikom in drugim udeležencem postopkov, pa dodatno onemogoča in otežuje varovanje človekovih pravic državljanov Slovenije.

Odvetnik **Borut Škevtlj**, Pravna praksa, št. 8/2008, v prilogi, z naslovom Ob poskusu podreditve odvetništva.

28. Spletne strani OZS domujejo na naslovu <www. odv-zb. si>, uporabnikom pa nudijo precej uporabnih vsebin. Večina jih je sicer dostopnih le registriranim uporabnikom, za »neposvečene« pa je denimo zelo koristen imenik odvetnikov, pa tudi iskalnik po bazi podatkov, ki omogoča iskanje po osebnih podatkih, pa tudi po znanju tujih jezikov in področju prava … Spletne strani OZS so bile sicer »v osnovi oblikovane« vzpostavljene že leta 2002, aktivno pa delujejo od konca leta 2004. Da pa nikakor niso same sebi namen, dokazuje podatek, da beležijo mesečno približno 8500 obiskov. Zelo uporabna je denimo tudi »e-oglasna deska«, kjer so prikazane možnosti zaposlitev, ločeno za odvetniške kandidate in pripravnike, pa tudi seznam predpisov, kjer lahko med drugim najdete Kodeks odvetniške poklicne etike, tarifo, pa tudi obvezne razlage in pojasnila Upravnega odbora OZS o njeni uporabi.

Boštjan Koritnik, Pravna praksa, št. 8/2008, str. 40, v rubriki Spletni smerokaz, z naslovom Odvetniki na spletu.

29. Menim pa, da mora vsak delodajalec, takoj ko meni, da gre za storitve kaznivega dejanja, poklicati policijo, če je pristojna zbirati dokaze. Le tako zbrani dokazi bodo imeli tudi prednost v kazenskem postopku, vsak dober odvetnik bo drugače pridobljene, kot »okužene«, z lahkoto izpodbijal na sodišču.

Informacijska pooblaščenka **Nataša Pirc Musar**, Pravna praksa, št. 9/2008, str. 8, v članku Neznosna lahkotnost kršitev zasebnosti.

30. Si bo država res privoščila ravnodušnost do utemeljenih pričakovanj OZS, da bo samostojna in neodvisna pri pravnem urejanju pogojev za opravljanje tega poklica, določanju načina izvajanja odvetniške prakse, etičnih standardov, pri urejanju disciplinskih vprašanj, vprašanj plačila za odvetniške storitve in podobno? … Zdi pa se, kot da država vztraja pri uzakonitvi nekaterih sprememb, ki niso ne nujne, ne ustavne z vidika družbene vloge odvetnikov in interesov uporabnikov odvetniških storitev. Samostojnost in neodvisnost odvetniškega poklica sta večplastni … Zakoni, statut stanovskega združenja odvetnikov, njihov etični kodeks, morajo urejati ta vprašanja v skladu z normativnimi izhodišči iz Ustave. Torej predvsem v skladu z logiko, ki izhaja iz teh normativnih izhodišč in ki usmerja na moralno ter etično (samo)razumevanje odvetniške družbene vloge. Gre za jedro odvetniške poklicne »avtonomije«. Nadalje, odvetnik je tisti, ki primarno, objektivno in nepristransko oceni dejstva ter pravo glede na položaj stranke, potem pa deluje v njeno najboljšo korist. Zato je odvetnik tudi ranljiv. Izpostavljen je posebni preizkušnji, tudi skušnjavi, ko se srečuje s številnimi zunanjimi vplivi, od privlačnosti velikega zaslužka, želje po ustvarjanju dobrega vtisa na stranko ali pridobitve čim večjega števila strank pa do nadležnosti slabih novic za stranko, pasti pravnih tveganj, vpetosti ali celo razdvojenosti med različne interese, denimo pri zastopanju večjih gospodarskih subjektov ipd. Zato naj bi bilo očitno, da bolj kot je odvetnik pri svojem delu neodvisen glede organizacijskih in finančnih pogojev dela, bolje bo lahko opravljal svojo nalogo in kljuboval takšnim nevarnostim ali skušnjavam. To je tudi predpogoj za uresničevanje načela vestnosti, poštenja in dobre vere pri opravljanju odvetniške prakse. In tudi zato je posebnega pomena za odvetništvo prav njegova politična neodvisnost … **Iz dosedanjega dogajanja v zvezi s spremembami zakonske ureditve odvetništva sklepam, da so predlogi države in njeno razumevanje odvetniške družbene vloge ustavnopravno dokaj neposrečeni** (poudarek B. K.).

dr. Andraž Teršek, Pravna praksa, št. 9/2008, str. 35, v kolumni Nezavezujoče, z naslovom Še o odvetniški (politični) neodvisnosti.

31. Javno napovedovanje in razlaganje ukrepov v konkretni zadevi, ko še sploh ni sprožen sodni postopek, je nova, neobičajna praksa, ki jo praktično zlasti odvetniška pisarna Z. & K. S takšnim početjem se odvetnik spreminja v službo za stike z javnostjo svojih strank. Odvetnik **mag. Emil Zakonjšek**, Dnevnik, 7. 3. 2008, str. 21, v mnenju: Gre za obliko pritiska na novinarje, v članku Harij Furlan ne komentira trditev Petkove odvetnice, kaj je in česa ni v spisih.

32. Vprašanje: Zdi se, da oblast vodi hladno vojno s pravosodjem. Omejili so notariat, poskušali so znižati sodniške plače, pogajajo se z odvetniki. Zakaj tolikšna napetost?

Zdolšek: Politični tajkuni si pač poenostavljeno predstavljajo delitev različnih vej oblasti. Spomnite se, kakšna huda manipulacija se je zgodila z notarji. Ljudje ne marajo notarjev, ker morajo zanje plačevati, ker jim obisk notarja pomeni dodatno delo. Slovenska Ustava pač določa notariat in vsi vemo, da je notariat bistveno pripomogel k večji pravni varnosti. Zanima me, kdo bo bivšemu notarju B. L. vrnil njegov notariat in kdo mu bo vrnil dobro ime. Notar L., ki ga sicer tudi zastopam, je bil oproščen v vseh disciplinskih postopkih, oproščen je bil tudi na sodišču. Zavrnjena je bila civilna tožba zoper njega, od pregona je odstopil tudi državni tožilec … A L. v tistem političnem stampedu kot notar preprosto ni več mogel preživeti. Podobno se dogaja na področju sodstva. Izhodišče za določanje plač … S takšnim ravnanjem se sodstvo poli-

tizira. Danes je politika pripeljala do situacije, v kateri se avtoriteta sodnikov zbija na minimum, vsak lahko pljuva po sodnikih, kar v svetu ni običajno. Čaka nas plačilo visoke cene, da bomo sodstvo vzpostavili na raven, na kateri bi moralo biti že danes.

Vprašanje: Malo nenavadno je, da kritizirate ministra, ki je imel, še preden je prišel na to funkcijo, ugled pravnega strokovnjaka.

Zdolšek: Minister L. Š. ni znal narediti pravih sistemskih potez, tiste, ki jih je na področju notariata, so bile predvsem populistične. Podobno je z aktivnostmi, ki zadevajo odvetniško tarifo.

Jure Trampuž, Mladina, 7. 3. 2008, str. 39, intervju z odvetnikom **Stojanom Zdolškom**.

33. Ločitve so blišč in beda, pravi ena izmed najboljših strokovnjakinj za razveze pri nas, ki je bila pri petindvajsetih najmlajša odvetnica v nekdanji Jugoslaviji … »Zakon oz. ljubezen je zaklad, ki ga moraš varovati, je umetnost sožitja, saj pomeni spoštovanje, zaupanje, veselje. Ne smeš vzkipeti za vsak nič, ker se ne izplača.«

Vprašanje: Se razvezo lahko prepreči?

Andree - Prosenc: Naši zakoni so takšni, da se to sploh ne da. Za razvezo potrebuješ eno samo trditev na sodišču, in sicer zame je skupno življenje nevzdržno.

Vprašanje: Je več sporazumnih ločitev ali pravdanj? Kaj je hitrejše?

Andree - Prosenc: Zdaj je pravd manj, verjetno tudi po zaslugi mediacije. Sporazumnih razvez je kar dosti, še vedno pa je pravd več. Sporazumna razveza je lahko končana v enem mesecu.

Vprašanje: Od česa je pravzaprav odvisno trajanje postopkov? Tudi od regije oziroma sodišča, kjer poteka?

Andree - Prosenc: Tudi. Ljubljansko in kranjsko sodišče sta popolnoma zasedeni, bolje je v Kopru in Celju, ker je manj ljudi, ki vlagajo zahtevo za razvezo. Pristojnost pa se določa v kraju zadnjega skupnega prebivališča. Sodišča ne morete izbrati.

Vprašanje: Kako je s preživninami?

Andree - Prosenc: Preživnine praktično ni, razen če sta žena ali mož nesposobna za preživljanje; prizadeti lahko uveljavlja preživnino. Ta je majhna; če ima partner na primer tisoč evrov, žena pa nič, ker skupaj živita z njegovimi tisoč evri, potem žena dobi okoli 200 evrov.

Vprašanje: Odvetnik je večinoma moški poklic. Kako ste se kot ženska prebili med vodilne odvetnike?

Andree-Prosenc: Z delom. Najprej sem šla na razgovor za zavarovalnico z mednarodnimi pogodbami, kjer so bili navdušeni nad mano. Potem so me vprašali, ali bom imela družino in otroke. In sem bila odklonjena, sprejeta je bila kolegica, ki je že imela otroka. Bila sem zelo užaljena in sem napisala vlogo za odvetniško zbornico. Doma sem prosila, ali lahko imam v svoji sobi pisarno, naročila sem tablo. Dobila sem dovoljenje za opravljanje odvetniškega poklica in na oknu čakala, kdaj bodo prišle stranke.

Eva Jandl, Žurnal, 8. 3. 2008, str. 20, 21, v intervjuju z odvetnico **Tjašo Andree - Prosenc** z naslovom Razveza pri nas nima nobenih posledic.

34. Odvetnik terorja (*Lávocat de la terreur*, 2007, avtorja Barbeta Schroegerja) je dokumentarec o **Jacquesu Vergesu**, razvpitem francoskem odvetniku, ki so ga nekoč vprašali, ali bi na sodišču zagovarjal A. Hitlerja. Odgovoril je: »Zagovarjal bi celo g. Busha, če bi priznal krivdo!« Verges je pač odvetnik, ki je prepričan, da je vsakdo upravičen do obrambe. Celo Bush. V., po očetu Francoz, po materi Vietnamec, je zagovarjal mnoge, ki si po mnenju ljudstva obrambe niso zaslužili, recimo T. Barbijeja, nacističnega vojnega zločinca, I. R. Sancheza, zloglasnega terorista z vzdevkom Carlos (Šakal), S. Miloševića, ki je vztrajal, da se bo branil sam, T. Aziza, ki naj bi leta 1995 razstrelil patriški metro, S. Huseina, Pola Pota, afriške separatiste, radikalne komuniste, militantne muslimane, neonaciste, nemške teroriste, zanikovalce nacističnega holokavsta in armenske ugrabitelje ter francoske intelektualce, ki so nasprotovali azijski vojni, člane alžirskega odporniškega gibanja itd. In prav tu je ključ: J. Verger je alergičen na kolonializem, imperializem in rasizem. V filmu se predstavi kot aroganten in nepredvidljiv odvetnik ter hkrati globoko vpleten v mreže mednarodnega terorizma. Vznemirljiv film, ki hkrati z glavnim likom naredi pot od nacionalizma prek fašizma do terorizma. Verges ni toliko »odvetnik terorja« kot »hudičev advokat« – slaba vest zahodnih dvojnih standardov. Morala zahodne morale.

Marcel Štefančič jr., Mladina, 7. 3. 2008, str. 62, v članku Hudičev advokat, in Nedelo 9. 3. 2008, str. 28.

Izbral: dr. Bojan Kukec

Literarni kotiček

Basni o sodnici in pravici – Pripovedke iz osebnega zverinjaka

Pravi pogled

Volk je v svojem gozdu za sodnico postavil lisico. Ko je potem šel na lov in požrl ovco, je lisica povedala:
»Ovca je volku kalila vodo. Kazen mora biti pravična.«
Čez čas je volk požrl nekaj zajcev. Lisica je razsodila:
»Zajci so nesramno skakljali sem in tja in volka motili pri razmišljanju.«
Vrabec je zletel na najvišjo vejo in čivknil:
»Pravica ima vedno zavezane oči, da pošteno sodi. Zakaj nimaš zavezanih oči tudi ti, lisica?«
»Tako laže vidim, kdo je kriv,« je pojasnila lisica.

Večni argumenti

Živali so se zbrale ob potoku in pile.
»Hja,« je rekla veverica, »z volkom se ne kaže prepirati, saj ima zelo ostre zobe.«
»Pa mu vse razložimo zlepa,« je predlagala srna.
»Bojim se, da zaradi tega njegovi zobje ne bodo nič manj nevarni,« je zamišljeno dodal bober.

Pravica in pravica

Karavana se je začela pripravljati, da bi šla dalje. Psi so se začeli pripravljati, da bi začeli lajati.
»Nima smisla, da lajate,« je rekel volk, ki je vodil karavano, »mi bomo v vsakem primeru šli naprej.«
»Je že prav, da lajamo,« je rekel najstarejši pes. »To je naša pravica.«
»Moja pravica pa je, da si zapomnim, kdo laja,« se je zarežal volk.

Slavko Pregl

*Avtor basni, predsednik Društva slovenskih pisateljev in letošnji Schwentnerjev nagrajenec (za založništvo), **Slavko Pregl** je uredništvu revije Odvetnik sporočil, da so vsakršne asociacije z dogodki v slovenskem pravosodju (plače sodnikov, spremembe zakonodaje itd.) zgolj naključne (op. B. K.).*

10. poglavje

Umor Sonje Lipec

Igor Karlovšek

Petek se je pričel z globoko depresivnim dežjem, ki je jedko grizel v obraz in mi zbil razpoloženje na dno. Ni se mi ljubilo v pisarno, zdelo se je, da mi bo razneslo glavo, če samo slišim kakšno stranko. Ob devetih sem obupal in vseeno stekel do pisarne. Dež je premočil čevlje in nogavice, najraje bi jih sezul in ogrel na radiatorju, a sem pričakoval Podvina.

Prišel je z mamo, ki je bila še vedno vsa iz sebe in se je pripravljala, da se mi zahvali za pomoč, le da še ni našla pravih besed. Tomaž je deloval brezbrižno, kakor da ni bilo nič in da še nikoli ni videl luknje od znotraj, kaj šele, da bi ga držali v priporu več kot pol leta in da se je le za las rešil tako hude obtožbe, kot je to obtožba, da je morilec.

– Gospod odvetnik, obljubljam vam, da se vam bom še posebej oddolžila za ves vaš trud v tej zadevi.

Delovalo je suho, otrplo, a sem vedel, da je iskrena.

Podvinovo sem poznal vsaj dvajset let in sem vedel, da ji Tomaž pomeni vse na svetu.

Tomaž se je držal, kot bi požrl metlo in zgolj milostno dopuščal, da mi je res kaj dolžan, denar na primer ali vsaj zahvalo.

– Že v redu. Zmagali smo in izvedel sem, da tožilstvo ne bo vlagalo pritožbe. Kosmač je dobro opravil svoje delo. Glede na to, da je pravega morilca pobralo, žal svojci in Tomaž ne bodo mogli zahtevati odškodnine.

Tomaž se je zdrznil in globoko potegnil sapo vase, potem pa zadržal misli v sebi, kajti zaslišali so se koraki v predsobi in vstopil je Kosmač.

Opazil sem, da ima tudi on hudo premočene čevlje, razmršene lase in torbo pod pazduho, ki jo je skušal zavarovati pred dežjem.

Na obraz si je nadel tisti mrki, zlovoljni izraz, ki ga je nosil kot masko, ko je delal še v policiji.

– No, lepo, da si utegnil priti.

– Gospod Kosmač!

Podvinova se ni mogla zadržati, stopila je k njemu in ga objela. Objem je Kosmaču nagnal rdečico na obraz. Počasi, vendar odločno je odrinil žensko od sebe, čeprav se je pri tem držal, kakor da bi odmikal krhek porcelan.

– Nikoli ne bom pozabila.

Čutil sem, da je nekaj narobe, videl sem, kako Kosmač menca in še vedno mrko gleda po pisarni.

Brez besed je stopil k mizi, na kateri je še od prejšnjega dne ležal Podvinov spis in ga odprl. Vajen moje sistematičnosti je takoj obrnil vsebino in vzel v roke pisanje, ki ga je spisal Tomaž Podvin. Šlo je za pritožbo zoper odreditev policijskega pridržanja, ki jo je napisal sam, preden sem prevzel pooblastilo. Za svojo uporabo sem naredil kopijo in jo vtaknil v svoj spis. Kosmač je dvignil pisanje v zrak, da je bolje videl vsebino, in položil torbo na mizo. Iz nje je vzel fotokopije knjižice, ki jo je našel v Sonjinem stanovanju, in jo preletel.

– Hotel sem videti, kdo je pravi izsiljevalec.

Besede so kot težko kladivo padle skozi zrak in razbile še vedno prisotne sledi navdušenja nad oprostilno sodbo. Podvinova sprva ni razumela, kaj se dogaja in komu so besede namenjene, na licih je še vedno žarelo ugašajoče veselje, ko je njena ženska dojemljivost že opozarjala, da je nekaj hudo narobe.

Meni se je posvetilo skoraj sočasno kot Tomažu, le da je šlo pri tem razsvetljenju za dve povsem različne stvari.

Tomaž je dojel, da ga je Kosmač razkrinkal, jaz, da sem dosegel oprostitev pravega storilca.

– Izsiljevalec? Kdo je izsiljevalec? Pa menda ne mislite, da bi Tomaž…

Grlo se ji je osušilo in stisnilo besede v nič.

Kosmač je samo še poglobil svoj že tako in tako globoki glas.

– Ja. Sonja je med svojim delom hostese bila tudi dekle na poziv in je bila očitno zelo iskana. Mislil sem, da je vodila spisek strank in plačil, toda zdaj sem ugotovil, da to ni res. To so zneski, ki jih je nekdo izsilil od teh njenih strank v zameno za molk. Ampak knjižica ni njena. To ni njena, ampak Tomaževa pisava.

Položila je fotokopije na mizo, da smo lahko vsi videli pisavo.

Podvinova je v šoku zavpila.

– Tomaž!

Tomaž ni stal križem rok. S kotičkom očesa sem ves čas opazoval, kako se je spreminjalo razpoloženje v njem, vendar mi kljub temu ni uspelo preprečiti izbruha. Poln besa je zamahnil proti Kosmaču, ki pa je očitno napad pričakoval, saj je v naslednjem trenutku Tomaž že stokal na tleh z zvitima rokama na hrbtu in močnim Komačevim kolenom zabitim v ledveni predel hrbtenice.

– Boš dal mir?

– Ja, ja ja!

Tomaž je komaj zajecljal od bolečine, tako da je Kosmač popustil stisk in ga dvignil kot lutko. Obvladoval ga je zgolj s prijemom, ki je lahko v trenutku povzročil takšno bolečino, da se Tomaž ni mogel upirati, zato je le nemočno obstal v sključenem položaju.

– Kontroliral je Sonjo, da bi mu kaj ne izmaknila.

Podvinova je zajokala in kratko odkimavala, kakor še vedno ne bi hotela razumeti.

Kosmač je nadaljeval.

– Dokler očitno ni postalo Sonji dovolj in se je nadaljnjemu izsiljevanju uprla. Verjetno prav zaradi Robeka.

Tomaž je besno zapihal.

– Kdo ti je rekel, da brskaj po mojih rečeh, špicelj hudičev?!

Sinov glas je končno sprostil prizadetost njegove matere, ki je verjetno prav pod vtisom spoznanja, kakšen je njen sin v resnici, divje, živalsko zakričala.

– Ne! Ne! Žival, ubil si jo, ti si jo in si mi ves čas lagal, prisegal, da je nisi ti, jokal si! Morilec!

Tomaža je materin izbruh docela iztiril. Brez slehernih zavor se je zadrl na Kosmača, ki ga je prisiljeval v položaj na meji bolečine.

– Spusti me, prekleti vohljač?! Mama te ni plačevala za to! Kdo ti je dovolil?!

Takoj me izpusti! Ja, jaz sem jo zaklal, prasico! Ampak ne ti ne odvetnik ne smeta razkriti, da sem vama to priznal.

Skoraj stemnilo se mi je pred očmi od besa. Z vso močjo sem udaril po mizi, da je zahreščalo in me speklo v zapestju, kot bi me obliznil živi ogenj.

– Utihni!

Pokimal sem Kosmaču, da je spustil Tomaža, ki se je takoj vzravnal in si pričel drgniti boleče zapestje.

– Izgini!

Tomaž je s satansko škodoželjnim pogledom premeril Kosmača in nejeverno dvignil obrvi v vprašaj proti meni.

– Izgini!

Tomaž je planil proti vratom in pobegnil. Podvinova se je sesedla v dve gubi in zdrsnila ob steni. Kosmač je stopil korak naprej proti njej, kakor bi jo hotel pobrati in ji pomagati, potem pa se je premislil in pustil, da se izjoče do konca.

Brez besed sva se umaknila v sobo za sestanke in poklapano sedla v mehke fotelje.

Vedela sva, da ne smeva izdati ničesar, kar nama je zaupal, čeprav naju je grela peklenska želja, da mu posvetiva. Razmišljal sem, kolikokrat se mi je zgodilo, da je sodišče obsodilo obdolženca, za katerega ne le, da sem bil prepričan, da ni storil ničesar, ampak sem celo vedel, da je nedolžen. In kolikokrat se je zgodilo, da je zaradi neumnosti policistov pri zavarovanju dokazov, nespretnosti v preiskavi, pristranskih prič, ne dovolj strokovnih sodnih izvedencev pa tudi naveličanosti sodnikov bil oproščen kakšen prav nemaren lump.

Vedel sem, da bo Kosmač zagotovo podtaknil novo dokazno gradivo policiji in poskušal posredno doseči morebitno obnovo postopka. Poznal sem ga, pravičnost ga je privlačila kot goreča žarnica vešče.

Ampak z dobrim odvetnikom se bo Podvin zagotovo vnovič izmazal.

Mogoče s takšnim, kot sem jaz. Prestarim, da bi ne poskusil, preutrujenim, da bi poslušal instinkt, ki bi mu pripovedoval, da Podvin laže, morda preveč pogoltnim, da bi ne pospravil zajetnega kupčka za obrambo, v kateri mu dobro kaže.

Pomislil sem na Sonjo, ko je spoznala, da umira in je bila zadnja slika, ki jo je videla v življenju, odblisk zverinske maske Tomaža Podvina, ko je z nožem zarezal v njeno grlo.

Streslo me je, kot bi spustil električni tok skozi mene.

Morda bi bilo bolje, če bi šel za gozdarja in ne bi nikoli v življenju vedel, kaj je pravo.

Konec

Iz arhiva Odvetniške zbornice Slovenije

Prebira in izbira: **dr. Peter Čeferin**

Odvetniška zbornica Slovenije v letu 1985

Dne 31. maja 1985 je bilo v imeniku odvetnikov Odvetniške zbornice Slovenije vpisanih 279 odvetnikov. V tem času so imeli odvetniki svoje pisarne v krajih vseh temeljnih sodišč v Sloveniji in v krajih vseh enot temeljnih sodišč razen v Ilirski Bistrici, v Idriji in na Rakeku. Od 65 občin v Sloveniji ni bilo nobenega odvetnika v Cerknici, Hrastniku, Idriji, Ilirski Bistrici, Laškem, Litiji, Logatcu, Mozirju, Ribnici in v Zagorju ob Savi.

Dne 31. maja 1985 je bilo v evidenci odvetniških pripravnikov vpisanih 23 pripravnikov.

V tem letu se je konstituiralo novo predsedstvo Odvetniške zbornice Slovenije, ki so ga sestavljali: Rudi Šelih kot predsednik, Ivan Japelj kot podpredsednik in člani Vlado Beranič, Peter Breznik, Vladimir Kreč, Milan Lozej, Marjan Plaskan, Vitodrag Pukl, Slavko Sitar, Dane Starman, Jože Šafarič, Brigita Šifkovič in Mitja Zupan.

Čeprav je Izvršni svet Skupščine SRS že 15. junija 1984 dal soglasje k novi tarifi za storitve pravne pomoči, je predsedstvo Odvetniške zbornice Slovenije že v začetku leta 1985 začelo postopek za novo vrednost točke po navedeni tarifi. Po obravnavah v posebni skupini ter po prejetih podatkih je predsedstvo vložilo predlog za določitev nove vrednosti točke 160 din. Sklicana seja komisije za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o merilih za vrednotenje storitev pravne pomoči je predlog Odvetniške zbornice Slovenije za zvišanje vrednosti točke podprla. V nadaljnjem postopku so predstavniki Odvetniške zbornice Slovenije na razgovorih z Republiškim sekretariatom za pravosodje in upravo uskladili obračun stroškov in vrednost točke na znesek 140 din in ustrezen predlog za zvišanje točke vložili pri Izvršnem svetu Skupščine SRS. Na seji Odbora ISS SRS za politični sistem in družbene dejavnosti, pri kateri je sodeloval član predsedstva OZS, je bila predlagana nova vrednost, odobrena in predložena Izvršnemu svetu S SRS v soglasje, in sklep o spremembi tarife je bil objavljen v Uradnem listu SRS dne 10. maja 1985.

V obravnavanem obdobju je torej tarifo in vrednost točke določala Odvetniška zbornica Slovenije sama, Vlada pa je dajala k tako predlagani tarifi in k predlaganim spremembam vrednosti točke le svoje soglasje.

Obvestila

1. Odvetnica v odvetniški pisarni Mayr & Pavlovič na Ptuju **dr. Vida Mayr** je 10. julija 2007 s temo Spregled pravne osebnosti doktorirala na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani.
Čestitamo!

2. Založniška hiša Primath iz Ljubljane na uredništvo revije Odvetnik *pro bono* pošilja tedenske izvode **Evropskega pravnega vestnika**, za kar se ji zahvaljujemo. Tekoče številke vestnika v elektronski obliki so objavljene vsak ponedeljek na <www.epv.si>.

3. Dne 13. februarja so na **območnem zboru odvetnikov v Ljubljani** izvolili **novo vodstvo,** in sicer je bila za predsednico izvoljena **Alenka Košorok Humar**, za njenega namestnika **Rok Koren**, za člane IO OZ pa **Alenka Košorok Humar** in **Rok Koren** (oba po funkciji) ter **Niko Sedonja, Breda Razdevšek** in **Mirko Bandelj**.

dr. Jorg Sladič, mag. Pavla Sladič - Zemljak

ODVETNIŠKA ZAUPNOST IN PRANJE DENARJA – KO MORA ODVETNIK ZARADI PRAVNEGA SVETOVANJA SPOROČATI PODATKE O STRANKAH

Avtorja podata v članku komentar sodbe Sodišča ES v zadevi Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05). Uvodoma prikažeta pojem poklicne tajnosti odvetnika in ga kot del poklicnih pravic odvetnika opredelita kot splošno pravno načelo, skupno vsem državam članicam EU. Nato avtorja analizirata predložitveni sklep belgijskega ustavnega sodišča, sklepne predloge generalnega pravobranilca Madura v zadevi C-305/05 in kritično obravnavata sodbo. Odvetnik je na podlagi te sodbe dolžan sodelovati z organi za preprečevanje pranja denarja in sporočiti podatke o strankah, ne da bi o tem obvestil stranko.

Taka ureditev je ustavnopravno problematična, saj na odvetnika prenaša breme boja proti pranju denarja. Ta pa je v pravni državi v pristojnosti organov pregona in kazenskih sodišč, ne pa odvetnika.

dr. Jorg Sladič, Pavla Sladič - Zemljak, LL.M.

ATTORNEY'S CONFIDENTIALITY AND MONEY LAUNDERING – WHEN ATTORNEY MUST REPORT CLIENT'S DATA DUE TO LEGAL CONSELING

This article is a comment of the ECJ's judegement in case Ordre des barreaux francophones et germanophone (C-305/05). The authors begin with an introduction on the constitutional importance of legal professional privilege. Legal professional privilege is to be considered as a general principle of law common to all Member States of the EU. The second issue discussed in the article is the analysis of the preliminary reference of the Belgian Constitutional Court, of the opinion of the Advocate General Maduro in case C-305/05 and a critical analysis of the judgement itself. Lawyers and advocates must according to that judgement report certain information concerning their clients to authorities in charge of combatting money laundering without prior consent or information to the client.

Such a ruling and regulation rises quite difficult constitutional issues, as the burden of combatting money laundering is transferred to lawyers in practice. Such a tranfer rises difficulties as to compliance with the rule of law, as combatting crime is a charge of persecution service and criminal courts and not of practising lawyers.

Izdaja **Odvetniška zbornica Slovenije** • Predsednik: **Miha Kozinc**
Odgovorni urednik: **dr. Bojan Kukec,** tel.: 01/7552-909 ali 7553-827, GSM 041/762-086
Uredniški odbor: **Jože Ilc, Hinko Jenull, dr. Bojan Kukec, Andrej Razdrih, dr. Karlo Primožič, Tanja Sedušak, mag. Rudi Vouk**
Urednica: **Irena Vovk** • Računalniški prelom: **Vinko Kimovec** • Tisk: **Schwarz, Ljubljana**
Naslov uredništva: **Odvetniška zbornica Slovenije, Pražakova 8, Ljubljana,**
tel. **01/300-34-20, faks: 01/300 34 32,** e-pošta: **odvetniska.zbornica@siol.net**
Naročnina za leto 2007: **33,38 EUR** (posamezna številka: 8,34 EUR; za študente: 2,08 EUR).
Revija izhaja štirikrat na leto. Naklada: 2000 izvodov
Revija je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 860.

Sodelavcem

Svoje prispevke – seveda podpisane, z avtorjevim naslovom – dostavite na disketi (z berljivim izpisom – najbolje 30 vrstic na stran), pisane v WORD za Okna ali kot navadno .TXT datoteko (ASCII tekst) – ali seveda tudi po elektronski pošti na naslov uredništva.

• Strokovni članek naj obsega največ 9 strani (270 vrstic ali 24.000 znakov) • Razprave, mnenja, recenzije – do 5 strani (150 vrstic ali 12.000 znakov) • Komentar, poročilo, vesti itd. – do 2 strani (60 vrstic ali 5.000 znakov)

Zakon o delovnih razmerjih z uvodnimi pojasnili

Uvodna pojasnila: ***mag. Nataša Belopavlovič***

Pravkar izšlo!

Zakon je bil dopolnjen z obsežno novelo, ki **prinaša** nadaljnjo **uskladitev** s pravom EU, **spremembe** glede prožnosti zaposlovanja, odpovednih rokov, nadurnega dela, varstva osebnosti ... ter **odpravlja pomanjkljivosti,** ki so se pokazale pri uporabi zakona.

Avtorica v uvodnih pojasnilih razlaga spremembe, ki jih je prinesla novela.

število strani: 224
cena: 57,00 EUR

GV Založba, d. o. o., Likozarjeva ul. 3, Ljubljana, telefon: 01 30 91 820,
faks: 01 30 91 815, e-pošta: prodaja@gvzalozba.si, *www.gvzalozba.si*